

Rechterlijk Archief Stadgericht Oldenzaal

Bron: HCO Zwolle

toegang 65.1

Inventarisnummer 43

Transcriptie: Clemens Fransen

April 2022

Sommige woorden of woorddelen bleken moeilijk of niet te lezen. Een niet leesbaar woord is in de transcriptie weggelaten en vervangen door {?}. Bij twijfel of een bepaald woord juist is getranscribeerd is een ? direct achter het woord geplaatst.

Als in het origineel tekstfragmenten zijn doorgehaald, is dit in de transcriptie weergegeven door deze tussen haken [ ] te plaatsen.

Waar de inkt van de pagina deels is verbleekt, maar uit de context wel een of enkele woorden kunnen worden herleid, zijn deze woorden in de tekst opgenomen tussen de tekens < en >.

Waar meerdere regels of delen van regels niet meer leesbaar zijn is dit weergeven door: ...

Verbeteringen e/o aanvullingen zijn welkom op c.fransen@kpnmail.nl

1.

(de eerste zin is onleesbaar)

Protocol der Stadt Oldenzaell op Cathedra Petri Anno 1604 ahngaende ende op
denselven Petri jaers 1605 wedder uthgaende, dorch nhabeschr. Borgermeisteren
verwaerdt

Henrick ten Hanenbergh

Reiner Huisken   1° mense

Gerdt ter Bruggen

Gerdt Helmichs   2°

Claes Helmichs

Gerrit Smijdt   3°

1604/5

2

Ahm .12. Martij 1604

Herman ten Maselandt pendet Berndt Benninck

19 Martij

Arendt ten Duvendal pendet Henrick die weduwe van zaligen Johan Nijterts

Herman Woestinck pendet Joannen Hampß

Heer Johan Koethwijck pendet Lubbert Hampßinck

26 Martij

Lambert Stuthoff pendet Joannen Hampßinck senioren, Johan Hampßinck junioren,
und Lucas Hoeffslach

Johan van Tongeren weghen eines Ehrw: Capituls van Oldenzaell pendet Johan van
Metelen unnd Coert Kaelvinck

.23.a. Aprilis

Heer Sweeder van Twijckelo pendet den rijchter Laurenß Pijnninck

Johan ter Loewijck pendet Engelbert Pijnninck

Lambert Stuthoff pendet Luicken Hoeffslach unnd junge Johan Hampßinck

Trijne ten Mijddendorpe pendet Henrich Muller

Herman Alijnck pendet Henrick van Loßer

Noettgerichte

Herman Woltermans pendet Johan Brijnck

.30. Aprilis

Herman Enxinck pendet Joannen Bruinß

Peter Tappe pendet

Jacob Berendtß amptman pendet Arendt Hemertz, Albert van Depnhem, Henrick
Wreede, unnd Berndt ten Damme

Wilhelm van Randen pendet die huißfr van Berndt Kranß

Joannes Alerdinck pendet Henrich Muller

14 Maij

Johan Nhaedorst pendet Schoel Johan

11 Junij

Tonnis Nijtert pendet Johan Bruinß Wilhelm van Randen und Geerdt Hilbertinck

Gerhardt Brandt pendet Bruin Bruinß

Die pastor ten Gijldehuiß pendet Berndt Kerckerinck

Die gemeine vicarien penden Albert Albertß

Derick Smijdtz pendet Henrick ten Middendorp

Juffer Truicken Moerbecken pendet Otten Huißken unnd Henrick Wreede

Die gemeine vicarien penden Stijne ter Westrick

.18.den Junij

Merten Rostick pendet Prosper Staven als medde verhuerer des huises van [zalige]
Henrich Grubbe unnd Joachim van Meijborch als besijtter des vorß huises

Jorrien van Konningeßbergh pendet Henrick ijn zaligen Geerdt Plumers huiß

Die kerckmeisters penden Victor van Eßen, heer Johan Eppinck, Tilmans Trijne, Anne ter Maeth, Herman ten Luttickenhuiß, Luicken ter Westrick, Henrick van Loßer, Wilhelm Borchorst, Kranß Berndt, Berndt Muller und Johan Egbertß

.M. Peter Tappe pendet heer Johan Koetwich

23 Junij

Noetgerichte

Merten Rostick zoldaet onder cie compagnie vanden Rijtmr. Harße? Brun? militerende und gegenwordigh tott sijnen mundigen jaeren gekhommen sijnde, pendet ahn het huiß unnd alinghe wehr mett alle sijn olde unnd nije thobehoer unnd gerechticheit tho behoert hebbende, Johan Staven unnd nhu gegenwordich ahn Henrichen Grubben verkofft

3

Ahm .25. Junij

Prosper Staven pendet Peter Techeler

Wilhelm Mudder pendet Tonnis die Wreede und Lubbert ten Cruizell

.9. Julij

Anthonis Nijtert pendet Joannen Bruijnß

Heer Johan vander Marck pendet junge Johan Hampß

Die olderman unnd Rhaedtluide penden Arendt van Wijerden, Henrich ter Hasselt, Gijsbert ter Mollen, Roloff ten Bussche, Willem van Rhanden, hopman Tonniß Johan Derickinck Lambert Derickinck, Henrick ten Middendorp, Roloff Helmichs, Lambert

Boecker, Peter Techeler, Lubbert ten Berghe, Johan ter Maeth, Tijlmans Trijne, und
Derick Clumper

.6. 9bris

Plechelm Nijtertt pendet Herman ter Westrick

.19. 9bris

Johan van Tongeren wegen der erffg vander zaligen pastor Vasman pendet Johan
Bruinß

26 9bris

Berndt ten Woestenhave pendet Rickert den jungen

Lambert Lambertß pendet den heijtplucker

Agnes Lowzen pendet Willem van Randen

Gerrit Haexbergen pendet Tonniß van Freeden

Peter Pastors pendet Trijne die nhagelatene weduwe van zaligen Henrick Kleijn Sorge

Eeffse Weßels pendet Geerdt ter Westrick unnd Lambert Enxinck

.R. Huißkens Claes Helmichs loco Hanenbergh Borgermeisteren

Geerdt ter Bruggen krafft sijner erholdener sententien pendet Otten Lubbertß Jacob
Haexbergen Thomaß ten Bussche unnd Lambert Guilker als pachters offte gebruckers
enniger landerien des erves Soddenberges

.3. Decemb:

Lambert Stuthoff pendet Johannen Hampsinck

Olde reecker Hamßinck pendet Gerrit Tonniß heitplucker

Lucas Hoeffslach pendet Willem van Randen unnd Stijne van Arnhem

Juffer Truicken Moerbecken pendet Heeze Krops

Lambert Odinck pendet die erffg van zaligen Lambert ter Haelt

Henrick Loelvinck, Plechelm Nijterts, unnd Henrick Nijterts penden ahn die
nhagelaetene guider van zaligen Laurens Pijnninck rijchter

Noch penden Boede Glomer, unnd Herman van Hoevell an die vorß guider vanden
vorß zaligen rijchter

Jacob Berndtß Edo Willemß, Engelbert Kojtenbrouwer unnd Herman Brijnck penden
ahn die obg guider van baveng zaligen rijchter Pijnninck [allent]
allent uth kracht haerer voergaender arresten gedaen, unnd daerup erholdenen
verwijns

Engelbert Pijnninck pendet Everdt van Delden

10 Decemb:

Die gemeine vicarien penden Henrick Wreede unnd Lambert Gronhaer

Lambert Lambertß pendet Wolther van Borne

Hiernae volgenn die rechtdage deßes jaers seeßthien hundert unnd vijere

[Herman ten Maselant]

Ahm .12. Martij 1604

Reiner Huißkens

Henrick ten Hanenbergh Borgermeisteren

Herman ten Maselant verkofft Berndt Benninges haell tho guider reckenschap koper
Claes Laurens et resignavit ut juris

Joannes Hampßinck contumax tegens Herman Woestinck

.19.den Martij

.R. Huißken

.H. Hanenberg Borgermeisteren

Everhardtē van Delden der vergundt datt eerste gebodt op Joannen Hampßinck

Johan Dubbeltß datt leste gebodt op Engelbert Pijnninck

Johannen Bruinß sijch beklagende dorch sijnen advocaten verhijndert tho worden,
omb huiden, (:als wesende ein bestempt rechtdagh:) sijn debat ijnthobrengen, tegens
die erffg van zaligen Johan Kojtenbrouwer, wordt alnoch dartho vergundt die tijdt
van 14 daghe, hett sij dan rechtdagh offte nijcht, datt selve ijn tho brengen

Joannes Bruinß begert 14 daghe tegens Plechelm Nijterts

Haelt Lambert begert achte daghe tegens Lambert Stuthoff

Is erschennen Joannes Hamßinck seggende, dewile hem huiden dußen dagh datt eerste gebodt dorch den Stadt diener Claeß Laurentz, ahngesacht, van wegen Everdts van Delden, datt hem sulx nicht behoere gestadet tho worden, ahngesehen hem die pendinge daer hie ijn doodes noeden gelegen ijm bedde (:wie die vorß diener oick ahn gegichtet:) ahngesacht, unnd hie begert, die Schepenen mett der executie wollen supercederen ten tijden hie sijner voerigen gesundheit gerestituert mochte sijn

Arendt ten Duvendaell verkofft Henrickßjens der nhagelaetenen weduwen van zaligen Johan Nijters haell voer 37 daler und wijders ter reckeninge, koper Claes Laurentz et resignavit ut juris

Derick Clumper begert 14 daghe teghens Meijnert den knecht van Henrick Loelvinck

Jacob Haexberghen beghert 14 daghe tegens Plechelm Nijters

Johannes Wenninck sprekt ahn Geertkenn Trommenslegers voer dree daler unnd einen halven oirt, so sie hem avergewiset heefft tho entfangen van Valenbroick tho Haßelt herkommende van deme versterff sijner .z. suster Fenne ten Moekotte, unnd befunden wordt, datt sie denselvigen Valenbroick mett derselven bethalinge tijdt gegevenn heefft beß eerstkumpstigen Jacobi, unnd vermitz sie hem geheiten, dieselen dree daler unnd j oirt mett rechte tho forderen darup hie xLi st tho schaeden gedaen heefft, derwegen datt sie beklachtinne geholden sall sijn die duckg dree daler und j oirt mett die vorß xLi st schadegeldt tho erleggen unnd tho bethalen, daer tho sie beklachtinne hem cleger schuldich vier daler thott reckeninge, begert darumb tott sodaener bethalinge mett rechtes dwanck geconstringert tho worden, mit erlegginge der onkosten unnd gerichtzschenen

Beklachtinne begert copie unnd achte daghe ad respondendam

Berndt Muller begert 14 daghe tegens Plechelm Nijters Borgermeister

Henrick Muller begert 14 daghe tegens Henrick ten Middendorp

Herman Woestinck verkofft Joannis Hampß haell voer die summa .36. daler unnd sunst ter reckeninge, koper ut supra et resignavit

Heer Johan Koetwick verkofft Lubbert Hampßinges haell tho guider reckenschap koper ut supra

Den vulmechtigen van die walgeboerne vrouwe Elizabeth van Mansfelt weduwe vann Rheede begert datt eerste gebodt op Joannen Bruinß

Junge Johan Hampßinck contumax tegens Lambert Stuthoff

Lucas Hoeffslach contumax tegens denselvigen Stuthoff

.26. Martij

Geerdt ter Bruggen

Geerdt Helmichs Borgermeisteren

Everdth van Delden begert datt leste gebodt op Joannen Hamßinck

Lambert ter Haelt contumax tegens Lambert Stuthoff

Plechelm Nijters sprekt ahn Joannen Bruinß omb bethalinge van .69. g. 7 st. i oirt thott guider reckeninge, unnd Berndt Muller voer – 27 g – 12 ½ st

Op ahnspraecke [Henrichs] Johans Wenninges, ahm .19. Martij op Geertken Trommenslagers gedaen, secht vorg Geertken datt sie clegeren nicht meer dan dree dalers schuldich en kenne, ten worde dan van clegeren den rechten genochsamb beweeßen

Johan van Tongeren wegen eines Ehrw: Capituls alhier bijnnen Oldenzael verkofft
Johans van Metelen haell voer gedingeden thijden van Schulte? tho Boeninge,
unnd Coerdt Kaelvincks voer ein mudde pacht haveren dijtt jaer verschennen koper
Herman Duißkens et resignavit ut juris

Lambert Loeßinck sprekt ahn Lambert Gronhaer, unnd Claeß Laurentz als mombare
der nhaegelaetenen kijnderen van zaligen Lambert Laurenß voer xcij daler
hoefftsumme unnd daerup gelopene pension tho guider reckenschap, [voerts]
Beklachten vorß begeren achte daghe

Ahm .23.ten Aprilis

Claes Helmichs
Gerrit Smijdt Borgermeisteren

Heer Sweeder van Twijckelloe verkofft Laurentz Pijnninges des rijchtes haell voer
seckere bijnnen jaersche verschennen huißhuir, koper Herman Duißkens et resignavit
ut juris

Erschijndt Boede Gloemer seggende woe datt hie nha Stadtrechte heefft doen
beslaen alsodaene huißgerackte unnd andere guider so bij Henrick Nijterts
berustende, unnd zaligen Herman Buiser thokommende sijnnenn,
unnd daerup ein gerichtzwette onder dußen stadt secreet ziegell an den erffg des
selvigen doen verferdigen, waerijnne sie, tegens huiden dußen dagh, voer gerichte
tho erschijnen geciteert sijnnen, welcke weette dorch Lambert Berndtß der Stadt
Deventer geswaerne diener, den erffg geinsinuert? ijs, ende datt bij consent der
Borgermeisteren ijn der tijdt der Stadt Deventer, als sulx die relatie? van data den 14
Aprilis Ao 1604 meddebregende, versocht derhalven datt dieselve erffg ter
aversloett mochten

mochten ahngeeschet worden, wie geschien, unnd also sie, noch niemandt van haerent weghenn, en comparerende, den cleger erleggende ende bethalende, alsodaene .61. g unnd darup gedane kosten thott guider reckeninge begert baveng cleger op datt vorg beslagene guedt eijn verwijn, in ahnseninge datt dieselbe geciteerde erffg, sijch deßelvigen guides nicht wijllen bekummeren, unnd datt ein Er: Rhaedt eerster gelegener tijdt gelieven wijll aldaer ter plaatzen erschijnen unnd hett selve guedt geinventarizeert sijnde, folgents bij decret tott sijner bethalinge tho gerichtlich verkofft tho werden

Johan ter Loewijck [per] verkofft Engelbert Pijnninges haell voer 30 daler – 21 elle doeckes, ein paer schoe offte eijn schepell roggen ijn die plaatze, verdient loen, unnd vier daler gelient geldt, koper ut supra et resignavit

Johan van Tongeren begert datt eerste gebodt Joannen Alerdinck coster, unnd Coerdt Kaelvinck

Lambert Stuthoff begert datt eerste gebodt op Lucas Hoeffslach unnd Joannen Hampßinck senioren ete junioren

Herman Wolthermans sprekt ahn Schoen Lubbert voer xv daler, unnd Johan Brijnck voer twee daler heerkommende van iseren so hie voer twelff jaeren geleeden op haer begerent guidtlichen gedaen unnd gelevert, versoeckende als ein uthheimscher op sodaene penningen einen pender unnd voerts executie nha Stadtrechte

Herman Wolthermans van Rheene sprekt ahn Johan van Deventer, omb mett hem cleger ijn reckeninge tho treeden omme nha liquidatie deßelvigen, die eine den anderen haer schuldtho verguiden, unnd infall hie beklachte sulx tho doene solde mogen weijgeren, versocht datt ein Er: Rhaedt mett behoirliche mijddele van reckeninge hem daer tho solden wijllen constringeren, daermedde datt haere questie tußchen haer als bloedtzverwanten bij levendts unnd stervents halven moge geslichtt werden

Johan van Deventer begert copie unnd tijdt beß morgen tho .7. uhren omb hirup tho anthworden

Derick Smijdt spreckt ahn Henrich tenn Middendorpe voer sestich dalers hoefftsumme, unnd 16 daler daerup verlopende pension tho guider reckenschap

Beklachte begert copie unnd 14 daghe

Tine ten Mijddendorpe verkofft Henrich Mullers haell voer dree dalers, ende wijders tho guider reckenschap koper ut supra et resignavit

Rodolphen Helmichs sijch beklagende, dorch sijnen advocaten verhijndert tho worden, datt hie huiden dußen dagh, als wesende ein bestempt rechtdagh, sijn replick tegens Everdt van Delden nicht ijn brengen kunnen, op sijn versoect alnoch uth sunderlingen oirsaeken amptzhalven vergundt eine maendt tijdts omb alßdan tdoen weß hie op dato dußes gedaenn solde hebben

Stijne ter Westrick begert achte daghe tegens Trijne ten Mijddendorpe

Wilhelm van Randen spreckt ahn Henrick Bußenmaecker voer ein rhoer weerdich sijn omb trent .4. daler twelck hie zaligen Gijßberthen Tancken gelient, unnd Gijßbert vorß hem gebracht, omb etwas daerahn tho repareren

8

Wilhelm van Randen vorß spreckt ahn die huißfr van Berndt Kranßes voer seckere huißhuijr tho guider reckenschap

Herman Alijnck verkofft Henrick van Loßer haell voer 14 [daghe] daler verdient loen koper ut supra et resignavit

Herman Woestinck begert datt eerste gebodt op Joannen Hampßinck

Joannes Bruinß, Berndt Muller, unnd Jacob Haexbergen contumaces tegens [Lambert Stuthoff] Plechelm Nijterts

Derick Clumper contumax tegens Meijnert Volckerinck

Lambert ter Haelt contumax tegens Lambert Stuthoff

Noettgerichte

Ahm .24. Aprilis

Claes Helmichs

Gerrit Smijdt Borgermeisteren

Herman Woltermans verkofft Johan Brijncks haell voer twee daler nha luidt der ahnspraecke koper Herman Duißkens et resignavit ut juris

30 Aprilis

Claes Helmichs

Gerrit Smijdt Borgermeisteren

Herman Woltermans spreckt ahn Johan Hampß rademaeker den olden voer dree daler jaerlicker renthe thott dreen jaeren tho nhu ongeverlich verschennen sijnde, begerende daerup einen pender

Noch spreckt vorß Herman Woltermans ahn heer Johan Oelen deecken omme bij Ehede tho verklaeren, offt hett nicht waerhaftich en ijs, datt hie getuigh, hem Wolterman uth nhaeme sijns swagers Johans van Deventer gelaevet hebbe hundert dalers offte hundert gulden, datt sijn swager Johan van Deventer hem

hem ijn sijner reckeninge solde affslaen so wanner Johan van Deventer huiß unnd hoff, maethen, unnd landerien daer tho behorende ahn sijck solde mogen beholden,

datt welcke hie getuich ahngenommen heefft t'wijllen verrichten unnd affmaecken,
hiervan die waerheit tho seggen omb Godt unnd recht bij die pene van .25. goltg

Den vulmechtigen der wolvebornen vrouwen Elizabeth gravinnen van Mansfeldt
weduwen van Rheede vergundt datt derde gebodt op Joannen Bruinß

Op voergaende ahnspraecke Herman Woltermans, verklaert tuigett und secht heer
Johan Oelen deecken vorß, olt umb trent 44 jaeren, datt hie tott Herman Woltermans
ten tijden als Johan van Deventer mett sijn swagers unnd susteren wegen oeren
olderlichen nhagelaeten guideren ijn accord staende, ijn deme nhaeme unnd van
wegen itzg Johans van Deventer ahn gegeven, unnd gesacht, Johan van Deventer
wolde hem, unnd Johannen Lijbott ider hundert dalers gheeven des solden sie hem
datt erffhuiß vander rackte unnd inninge des huißes und anders ongespoliert laeten,
secht hem nicht belaevet tho hebben, sulx tho wijlen verrichten, offte affmaecken,
begert achte daghe op sijnen ehedt

9

Johan van Deventer nijmpt ahn, als huiden aver achte dage nemptlich den .7.den Maij
sijn duplick tegens den heeren drosten van Zallandt Gerhardt van Wermeloe sunder
lenger dilaij ijnthobrengen

Herman Enxinck verkofft Johan Bruinß haell voer vier daler verdient loen koper Claes
Laurentß et resignavit ut juris

Johan van Tongeren van wegen des Capituls vergundt datt .3. gebodt op Joannen
Alerdinck und Coerdt Kaelvinck

Herman Woestinck begert datt leste gebodt op Joannen Hampßinck

Duvendaell ijn Lutta begert datt eerste gebodt op Henrick die nhaegelaetene
weduwe van zaligen Johan Nijters

Johan Hampbinck rhaedenmaecker geijt nha Stadtrechte, tegens Herman Woltermans
opt huiß, seggende hem ij̄m geringesten offte meesten nicht schuldich

Wilhelm van Randen verkofft Kranß Berndes huißfr haell tho guider reckenschap, voer
seckere huißhuir, koper ut supra et resignavit

.14a. Maij

Gerrit Smijdt
Claes Helmichs Borgermeisteren

Berndt Kerckerinck contumax tegens den pastor vander Gijldehuiß so veerne hie bij
sijttenden gerichte nicht compareren wordt

Schoell Johan geit voer sijn pandt tegens Johan Nhaedorst nha Stadtrechte opt huiß
seggende ter contrari twillen bewijsen datt hie hem nicht belavet offte schuldich tho
[tho] sijn, begerende daerup 14 daghe offte den eersten rechtdagh nha pijnxteren,
omb sodaenen bewijß ijnthobrengen

Herman Alijnck vergundt datt eerste gebodt op Henrick van Loßer

Anno 1604 ahm .15. Maij

Gerrit Smijdt
Claes Helmichs Borgermeisteren

Geerdt ter Hoffsteede genompt Kranß Geerdt laevet gerichtlich mett handttastinge
ahnn, vrow Verheiden borgerschen der stadt Deventer, kummerfrijgh ende
schadeloeses geldes tho bethalen unnd alhier bijnnen Oldenzael ahn haer .E. offte
deßelvigen genochsamen vulmechtigen handen tho leeveren, op eerstkumpstigen
Jacobi apostoli lopendes jaers 1604 achte dage daervoer offte daernha onverhaelt,
alsodaene achte dalers unnd twee sutvers, ideren daler tho 30 st current gereckent,

als hie oer E. van verkofften iseren schuldich geworden, ende alnoch tho sijne bekendt, in meliori forma

Frow Verheiden vorß sprekt ahn Tonniß Vesterinck als man und mombar sijner huißfr Engelen voer die summa van .16. goltg unnd stuvers so gerortter Engelens voerman haer voer etlichen jaeren heerkommende van affgekoffte wahr nha inholt oeres schultboeckes, schuldich geworden, und alnoch schuldich ijs, begherende

Is doch mijddelsprekent durch der Schepenen tußchen vorß [Tannis] frow Verheidenn, unnd Tonniß Vesterinck unnd sijn huißfr veraccordert, also unnd der gestalt, datt frow Verheiden hem Vesterinck unnd sijn huißfr .6. goltg unnd stuvers van die obg summa quidt offte to guide gelaeten, mitz datt Tannis Vesterinck unnd sijn huißfr mett gedaener handttastinge ahngelaevet hebben, unnd ahnlaeven vermitz dußen, gerortten

10

frouwen Verheiden die alß dannoch resterenden thijen goltgulden guidtlich all unnd wall kummerfrij ende schadeloes tho wijllen bethalen, unnd ahn haeren, offte hares genochsamen vulmechtigen handen bijnnen Oldenzaell tho leeveren op Michaelis Archangeli lopendes jaers 1604 achte dage daervoer offte daernhae onverhaelt, bij die poene van reale executie in meliori forma

11a Junij jaes 1604

Reiner Huiskens

Henrick ten Haenenbergh Borgermeisteren

Berndt Muller [spre] sijch voer dußen gerichte beklagende watt gestalt [nhu] hie nhu ennigen tijdt geleeden mett Otto Lubbertß ten averstaen van guiden luide seckeren koep geholden hebbe van enige stucke landes op den Lutticken Esch liggende, unnd daerup oick .x. halven rosenobelen ontfangen, wie hie datt selve, mett Johan Bruinß, unnd Joanne van Deventer op kosten van ongelick ahnnijmpt tho bewijsen,

unnd beklachter selvest sulx nicht kan ontkennen, unnd also dieselve beklachter refuseert, sodaenen koep tho achterfolgen, versocht cleger, datt ein Er: Rhaedt hem mett behoirliche mijddelen daer tho gelieven wijll tho contringeren, mitz presentatie datt cleger die verkoffte landerien so vielle rechtens ijs [wijll] nha landtrechte unnd stadtrechte wijll staen unnd wahren, daermedde beklachter onbedragenn sall sijn unnd blijven

Beklachte begert copie unnd infal der noedt 14 daghe ad respondendam

Johannen ter Lowijck vergundt datt eerste gebodt op Engelbert Pijnninck

Prosper Kock begert datt eerste gebodt op Geerdt ten Thije

Anthonis Nijters sprekt ahn Johan Bruinß voer xxi daler, wegen seckere achterstendige pension vermoge sijn eighen handt

Noch sprekt vorß Anthonis Nijters, vorg Joannen Bruinß ahn, omb restitutie seckerer obligation, sprekende van 100 ricx daler so cleger voer zaligen Andreeß Wijnhoff ahn den Ed: unnd Erentfesten Diederichen Ketteler gegeven, unnd gerortte Joannes Bruinß hem belaevet wedderom ten handen t'stellen, averst beßhertho noch nicht geschien, begherende derhalven, beklachte begert achte daghe

Baven dußen allen verkofft vorß Tonnis Nijters, baveng Joannes Bruinß hael voer xij daler als bijnnen jaerßche pacht koper Herman Duißkens

Noch verkofft Tonnis Nijters, Geerdt Hilberinges unnd Wilhelms van Randen haelen tho guider reckenschap koper ut supra et resignavit

Gerhardt Brandt verkofft Bruin Bruinß haell voer vijff halve rosenobelens gelient geldt, unnd voert voer verdient loen tho guider reckenschap koper ut supra et resignavit

Die pastor ten Gijldehuiß verkofft Berndt Kerckeringes haell tho guider reckenschap koper ut supra et resignavit

Heer Johan Heerinck klaget woe datt die sonne van Geerdt van Almeloe, sich heeft verdristet, naestvergangen vrijghdag van sijn landt op die hoge haer buithen sijnen weetten unnd wijllen graß aff tho snijden, daermitt Johan Heerick vorß sustineert, und versocht van .u. mijn heeren thott administratie van goeder justitie datt dieselbe deeder moge gestraffet worden mett alsodaene pene als hett bij Borgermeisteren Schepenen unnd Rhaedt unnd geswoeren gemente ahm naesten daerup gestelt ijs, unnd daer en baven hem schuldich sijn tho bethalen alsodaenen schaeden so hie daer bij geleeden, sulx tott kenteniße van guden luide, stellende mitt refusie van kosten, unnd daer hie sulx worde versaecken sulx gedaen tho hebben, nijmpt cleger ahn op sijne kosten tho bewijsen

Wilhelm van Randen vergundt datt leste gebodt op Kranß Berndt

Wilhelm van Randen geijt voer sijn pandt opt huiß tegens Tonniß Nijterts so vielle die dree schepel gersten ahngaende so hie pretendeert hem sijnen sonne tho competeren uth sijnes zaligen vaders kampe, seggende hem der weghen nicht schuldich tho sijne, dan alleinigen uth zaligen Mertens van Delden kampe, vier schepell gersten

Johan ter Steegen sprekt ahn Wilhelm van Randen voer .7. daler tho guider reckenschap gelient geldt

Beklachte begert 14 daghe

Derick Smijdt verkofft Henrichs ten Mijddendorpe haell tho guider reckenschap koper ut supra et resignavit

Herman Alinck vergundt datt leste gebodt op Henrick van Loßer

Herman Enxinck begert datt eerste gebodt op Johan Bruinß

Jacoben Berndtß vergundt datt eerste gebodt op Arendt Hemertß

Thrine ten Mijddendorpe nhae drjer ahneischinge op Stijne ter Westrick gedaen,
heefft op haer contumacie erholden

Lambert Odinck sprekt ahn Johan ten Duvelßhave voir derdenhalven car: gulden und
neghen stuvers, so hie hem bij verdrage beloevet heefft tho bethalen begerende

Johan ten Duvelßhave kent vorß cleger ijn mijnnesten ofte meesten nicht schuldich,
dan secht ter contrari, cleger hem noch schuldich tho sijne

Cleger nijmpt ahn [tho bewijs] die vorß schult bijnnen die tijdt van .14. daghen tho
bewijsen

Die gemeine vicarien verkopen Stijnens ter Westricks hael tho guider reckenschap
koper ut supra et resignavit, gelickfals oick Albert Albertß hael

Otto Huißkens geit nha Stadtrechte voer sijn pandt opt huiß tegens Juffer Truicken
Moerbecken seggende haer E: nictes schuldich tho sijne

Plechelman Nijtert vergundt datt leste gebodt op Jacob Haexbergen unnd Joannen
Bruinß

Lambert Hampßinck vergundt daht leste gebodt op Joannen Hampßinck den
oldesten unnd Joannen Hampßinck den jungsten raedemaeker

Noch op Lambert ter Haelt unnd Lucas van Holten

Die saecke tußchen Johan Brijnck unnd Geert ten Thije cum suis wordt sub spe
concordiae geverstet achte daghe, infall des nijcht verdrages, tußchen der tijdt, sollen
sie # doen tgenne sie op dagh van huiden gedaen solden hebben
#als huiden achte daghe

Roloff Helmichs als vulmechtiger des Edelen unnd Erentfesten Gerhardts van
Wermeloe drosten, begert prolongatie teghens Joannen van Deventer, omb em?
ennighe kuntschap tho foeren, ende datt den tijdtlanct van 14 daghe

Joannes van Metelen begert datt eerste gebodt op Henrich Muller

.18. Junij

Gerhardt ter Bruggen
Geerdt Helmichs Borgermeisteren

Johan ter Lowick begert datt leste gebodt op Engelbert Pijnninck

Joannes Bruinß contumax tegens Antoniß Nijtert

Jacoben Berndtß amptman, vergundt datt leste gebodt op Arendt Hemertz

Marten Rostick [spreckt ahn] verkofft Prospers Stavens als medde verhuirer des
huses van Henrich Grubben # haellen voer .6. goltg unnd i oirt, bijnnen jaersche
pension, unnd iij gg achterstedicheit koper ut infra

unnd Joachims van Meijborch als besijtter deßelvigen huses

Prosper Staven geit nha Stadtrechte voer sijn pandt tegens vorß Merten opt huiß,
seggende hem nictes schuldich, noch oickdatt huiß nicht verhuert tho hebben,
Joachimen van Meijborch, dan sij daermedde bij geweest, als ein tußchensprecker
offte onderhandeler als ehme Joachimen datt huiß van Alijth Grubben verhuirt
worden

Joanni van Methelen vergundt datt leste gebot op Henrich Muller

Hermannen Enxinck datt leste gebodt op Johan Bruinß

Elßken die huißfr van Johan Lijbot sprekt ahn Werner Baeck tho guider reckenschap
begerende tott reckeninge unnd bethalinge geconstringert mochte weerden

Noch sprekt vorß Elßken ahn Aeltghen die huißfr van Corneliß Berndtß voer vijff gg
mijn.x. st unnd Heile ten Bavell voer twee g.g. unnd 7 st

Begherende

Frederich de Bever wegen sijnes vedderen Bernardi ab Heiden canonici, hebbende
mett rechte bedaget nha gicht des geswoerenen dieners Claeß Laurentz, Heile die
huißfr van Jorrien ten Thije, sprekt ahn dieselbe omb bethalinge van derdehalf
mudde haveren dewelche sie Ao .99. van Vrijlinck tho Roßum deme Capitul schuldich
geworden unnd dree schepell thott mijnderinge van dieselbe bethalt hefft,
begherende bij sijttende gerichte bethalinge offte verwijn, unnd folgende executie
daer tho nha Stadtrechte staende

{?}] dewile sie dreemaell ahngeeschet unnd bij sijttenden gerichte nicht compareren
worde, werdt sie contumax verklaert

Opt ahnholdent van Griete Gorbertinck verklaren Borgermeisteren unnd Rhaedt datt
Herman Helmichs voer genochsame caution unnd borghe die haer affgehaelde koe,
schuldich sijn tho restitueren unnd ijngefall hie Helmichs alnoch sall kunnen bij
brengen unnd bewisen, bij haer Grieten offte jemandt van haerent weghen die eeste
gerichtlicke verkoffte koe haer affgehaelt, bij

13

haer entfrembdet [tho] offte unnd versteecken tho sijn, sall Griete Gorbertinck offte
haer borghe, deselve koe schuldich sijn tho restitueren, offte die werde van der tho
erleggen

Heer Johan Koetwijck geit nha Stadtrechte tegens .M. Peter Tappen opt huiß seggende, hem nicht schuldich tho bethalen ehr unnd beforens, die Stadt hem bethalt heeft, tgenne so vorß .M. Peter hem belavet tho weghe tho wijllen brengen ten tijden hie Borgermeister ijn der tijdt geweeßen kort voer junstvergangen Cathed: Petri

Geerdt van Almeloe gesien hebbende die clachte, bij heer Johan Herinck, huiden acht daghe, gerichtlicken over sijnen sonne, te protocolle gestelt, secht daerop datt hij niet kan geloeven waer te sijn, datt sijn sonne sulcken graß snijdent, den vrijghdach solde gedaen hebben, angesien hem sulx van sijnen olderen, niet en ijs belastet, offte bevolen worden, tselve gedaen te sijn, unnd ijn sijnen huise gebracht te hebben, unnd daer boeven alle thoeversicht sijn sonne, weesende ein jonge van thijen jaeren ongeverlich, ende staende onder die subiectie van sijnen schoelmeister sulcx mochte gedaen hebben, mach cleger nae gedaenen bewijse hem ahn denn schoelmeister beklagen, die hem alßdan, wie oick die olderen, nhae behoeren, daervoer sollen weeten te straffen, unde so sulx nicht gescheege, unnd tselve beweesen worde, wolde Geerdt van Almeloe den hoen ende smaheit nicht lijden omme .25. daler, dingende vorts tot absolutie van sodaene klachte, mitt refusie van kosten, ende schaeden, angesien die olderen niet schuldich en sijnen voer ennige delicten haerder kijnderen, onwetende

onwetende te responderen, stellende ditselve tot rechteliche erkenteniße eines Ersaemen Rhaedes

Heer Johan Heerinck begert copie unnd 14 daghe ad replicandam

Jorrien van Konningesbergh verkofft Henrichs .N. ijn zaligen Geerdt Pluimers huiß wonnende haell tho guider reckenschap koper Claees Laurentz et resignavit ut juris

Die provisores der .h. kercken van S. Plechelm verkopen heer Johan Eppinges, Victors van Eßen, Tilmans Trijnens, Annens ter Maeth, Hermans ten Luttickenhuiße, Luickens ter Westrick, Henrick van Loßer, Wilhelms Swaefferincks, Kranß Berndes, Berndt

Mullers, unnd Johan Egberts haelen, aller tho guider reckeninge koper ut supra et resignavit

Anno 1604 ahm 20 Junij

Gerhardt ter Bruggen
Geerdt Helmichs Borgermeisteren

Is befonden datt zaligen Geerdt Groenhaers unnd zaligen Geesens sijenr huißfr nhaegelatene huiß unnd hoff hierbeforens durch Henrichen Everdtß borger der Stadt Stadt Haßelt gerichtlich verkofft (:woervan koper gebleeven Reijner Huißkens:) – voer die summa – viij c goltg - -

Ende also die creditoren, hebbende gerichtliche verschrijvinge, ende mett rechte opt vorß huiß geprocedeert, tosamen, vande vorß – viij c g g nicht sollen konnen bethalt wearden ijnt geheell, insonderheit Henrich Everdtß als die meeste summe, dan die jungeste unnd lest verschrijvinge daerup hebbende, unnd nochtans datt vorß huiß mett doergaenden rechte ijngewunnen unnd tselve gerichtlich verkofft; daermit dan

14

dan ein ider van hem etwes bekkommen mochte, is omb alle bijllich unnd gelickmeticheit tho soecken, bij einen Er: Rhaede, unnd den ahnwesenden creditoren raetsam gefunden und geresolveert datt ein ider van hem, van sijner rest. quoten etweß misten offte quidtgeeven solde, wie oick duße nhabeschr. creditoren medde daerijnne bewilliget unnd geconsenteert hebben, ende kumpt eerstlich, vann obg summen, zaligen Geerdt Groenhaers broder, broders, unnd sisters kijnderen, luidt seckerer maechscheidinge tho – ij – xxi goltg – xxij st, hebben averst derer kijnder mombaren hirvan nicht quidtgescholden

Demnhae so resten der stadt ahn obg .z. Gerhaerdt Gronhaer als geweesene Borgermeister unnd enniger Stadts guideren ontfanck gehadt hebben – ij c goltg - -

Woervan die Schepenen (:nicht daerthoe geholden sijnde; sed gratiose:) vallen
laethen vijftich goltg, also datt hier blijfft – i g g - -

Der Bavelster ijn Lutta kumpt – Liiij g g – ij st – 0 hoefftsumme, van welcke summa sie
quidtgifft - iiij g g – ij st, noch rest. haer, vann duſe vorß summa, die pension vann
thijen jaeren, dewelche sie geheell fallen leth, also datt hier blijven nicht meer dann
vijftich goltg - -

Item Jorrien Mentinck ijs ahn den baveng huiſe offte koeppenningen ten achteren
twijntich daler, dewelche ijn sijn absentie gesatt sijnnen op – xvij g g. -iiij st –
Heezen Oelen resten – i c – vij g g – iiij st hoefftsumme

hoefftsumme, mett – xxxijij daler achterstendige pension, ende also men verhabet?
hadde, sie die vorß pension, gelick die Bavelster gedaen, quidtgegeven solde hebben,
uth frijen, offte guiden willen, averst sie tsulve tho doene sijch weigerich gemaect,
sijnnen nochtans deß nicht tegenstaende, haer die vorß – 34- daler nicht tho
geschreven, dan nijmpt vorß Henrick Everdtß die selve ahn sijch mett rechte tho
verdedigen, offte ahn sijnen lesten termin tho willen misten, blijfft also hier nicht
meer als die vorß summa nemptlich – i c – vij g g – iiij st

Datt eine jegens datt ander gedesalveert, sijnnen also noch averich – vijfhundert vier
car: g – xvij st, so Henrich Everdtz als verkoper des baveng huiſes pretendeert hem
tho t'kommen, ende die naeste daer tho tsijne, krafft sijner, mett die mombaren, der
kijnderen van baveng zaligen Geerdt Gronhaer geholdener reckeninghe, dewelche
spreckende van vijff hundert acht unnd soeventich car: gulden baven die – i c –
gulden so hie zaligen Geerdt Gronhaers kijnderen ijn tijdt der reckeninge
geschoncken heeft, also datt vorß Everdtz baven dijtt ejne hondert (:den kijnderen
geschoncken:) unnd alle, so gerichtlicke als andere gedaene kosten, unnd geleedenen
schaden, nhalet – Lxx iiij car: gulden – viijij st

Blijfft derhalven voer hem Everdtß als baven – v c – iiij car: g – xvij st soe veerne

veerne die voß, xxxijij daler pension, als baven mett rechte verdedigen kann, in welcher vorß summen bethalinge hie daetlich vanden koper des huises ontfangen soll – iiij c – iiij car: g – xvj st

Ende die alßdnoch resterenden – ij c g mett geboerliche pension op Meij Ao 1605 achte achte dage daervoer offte daernhae onverhaelt

Op duße vorß – iiij c – iiij car: gulden – xvj st so Henrich Everdtß daetlich entfangen solde, heefft hie op dagh baveng vanden koper des vorß huises, nicht meer ontfangen als dree hundert, unnd twee unnd dertich carols gulden – xv. st nha luidt sijn eigen handt, so Henrick Everdtß vorß, onder die koepschedul bij den koper berustende, in forma van quitantie gegeven heefft, [unnd] unnd die resterenden koeppenningen tott twee terminen tho, bethalt ahn die kijnderen van zaligen Johan Gronhaer, [offte] und desselvigen kijnderen kijndes mombaren, walverstaende, datt dieselve anderhalf hondert car: g mett geboerlicke pension so Henrick Everdtß, op Meij Ao 1605 – achte dage daervoer offte daernhae onverhaelt, vanden koper als baveng ontfangen soll, datt deselve alßdan ahn hett leste termin der koeppenningen so ter selver tijdt verschijnen soll gekortet sollen werden, salvo semper savori calculo
Actum ut supra

In questioser saecke tußchen die gemeine buiren der Elffter unnd Hengeler hoernens ijn Lutta, als clegeren ter einre, unnd Egberten Nijerts beklachten ter andere zijden, belangende seckere heeghe ijn deß beklachtens gaerden, ahn der Claeßkempens steeghe liggende, die welche die gerortte bueren hebben doen affhouwen, pretenderende hem, dieselve heeghe tho nhae, ahn oeren kerckwegh gepottet, offte gesatt tho sijne, beklachte ter contrari allegerende, mijtt sodaener daetlichkeit des affghouwens derselvigen heegen, grofflich vernhaedeelt, ende beschediget tho weeßen, erkennen Borgermeistere Schepenen unnd Rhaedt der Stadt Oldenzaell, nhae genhoemenen oculair inspectie, vor recht, datt clegeren schuldich unnd geholden sollen sijn, wegen sodaener daetlichkeit des affhouwens der vorß heegen (:bijnnen der Stadt wigboldt begangen:) affdracht te maecken, unnd die pene edder brocke, woerijnne sie nha tenoir der Stadts insathe gefallen, opholeggen unnd tho bethalen, ende datt beklachte Nijert henferner den wegh dorch potten, bethuinen,

offte affgraven nicht sall geringenen offte vermijnderen, dan sall die potten ahn die
zijdt nha den wegh, klaer affmeijenn, unnd den wegh rhuimen, unnd so wijeth
verblijven laethen, als hie voer thijen offte meer jaeren geweeßen, die onkosten van
dußen compenserende, actum in senatu .12den Junij Ao 1604

Pronunciat. 21 Junij Ao quo supra consulibus
Gerhardo ter Bruggen et Nicolao Helmichs
Loco Gerhardi Helmichs

Duvelßhoff, voer sijch, ende medde ijn deme nhaeme unnd van weghen sijner
meddebueren als clegeren, bedancket der sententien unnd begert copie, Egbert
Nijters beklachte, begert gelickfals copie, und bedancket der sententien

16

Noetgerichte

Ahm 23 Junij

Gerhardt ter Bruggen
Geerdt Helmichs Borgermeisteren

Mertin Rostick verkofft, op voergaende pendinge, hett huiß [als] voir? Henrick
Grubben, [als] haell, als wesende die oldeste uthhebber, voer 100 goltg hoefftsumme
und .6. g g i oirt, unnd iij g g verlopene unnd bijnnen jaers verschennene pension tho
guider reckeninge, koper Herman Duißkens et resignavit ut juris

Ahm .25. Junij

Geerdt [Helm] ter Bruggen
Geerdt Helmichs Borgermeisteren

Mertinen Rostick vergundt datt eerste gebodt op hett huiß van Henrick Grubben

Die saecke tußchen den hoffrichter unnd erffg der Berchuiser marcke ter einre, unnd Prosperen Staven ter andere zijden, wordt dorch den Schepenen amptßhalven sub spe concordiae geverstet 14 daghen infall der noedt die tijdt van einer maendt

Prosperen Staven vergundt datt eerste gebodt op Geerdt ten Thije

Deme pastori van Gijldehuiß vergundt datt eerste gebodt op Berendt Kerckerinck

Gerhardt unnd Jacob Haexbergen gebroderen spreken ahn heer Sweeder van Twijckello, voer sestich daler tstucke tho .30. st current gereckent, hoefftsumma, mett noch achte jaeren daerup verlopene achterstendige pension tho guider reckenschap, begherende

Hirup secht Twickel dorch Daminck (:demwelche den hie derhalven affgeverdiget:) datt hie nicht geciteert

Henrichen ten Middendorpe vergundt datt eerste gebodt op Henrich Muller

Roloff Helmichs [begert] als vulmechtiger des heeren drosten van Zallandt, begert 14 daghe uthstellinge omb sijn triplick ijnthobrengen tegens Johan van Deventer uth oirsaeken Johan van Deventer sijch weigerich gemaectk sijn getuichniße der waerheit ijn dußer saecke tho geeven, unnd hie daerdorch omb sulx tdoene voer alßnoch verlettet wordt

Joannes Bruinß contumax tegens Antonium Nitert

.28. Junij

Noetgerichte

Claes Helmichs ijn stadt
Geerdt ter Bruggen und

Geerdt Helmichs Borgermeisteren

Die deecken heer Johan Oelen, unnd Berndt Podt contumaces tegens Johannen
Hampbinck omb kundtschap der waerheit tho geeven unnd datt op sodaene poene,
als ijn den fragh articulen verfattet

Merten Rostick vergundt datt derde gebodt opt huiß van zaligen Johan Staven

Ahm .9. Julij

Geerdt Helmichs
Gerrit Smijdt in stadt
Gerhardts ter Bruggen Borgermeisteren

Heeren Johan Coetwick vergundt datt eerste gebodt op Stijne ter Westrick

Prosper Staven datt leste gebodt op Geerdt ten Thijs

Deme pastori ten Gijldehuiß datt leste gebodt op Berndt Kerckerinck

Anthonis Nijtert verkofft Johan Bruinß haell voer 21 dalers nha inholt sijner
handtschrifft, noch voer restitutie ende wedderleveringe sijner hierbeforens
gegevener obligation als borge voer zaligen Andreeß Wijnhoff ahn den zaligen
heeren Ketteler voer hondert rijk dalers hoefftsumme, gegeven, dwelcke voerß
obligatie Johan Bruijnß voerß heeft ahngenommen nha vermoge sijner hantschrifft
genompten Nijtert wedder tho leveren buithen sijnen hijnder ende schaeden koper
Herman Duiskens et resignavit ut juris

17

Plechelm Nijterts vergundt datt leste gebodt op Jacob [?] Berndt Muller

Derick Smijdt begert datt eerste gebodt op Henrich ten Mijddendorp

Trijnen ten Middendorpe vergundt datt leste gebodt op Henrich Muller

Olderman unnd Rhaedtluide van onser .l. vrouwen gijlde verkopen [bij geb] hett haell
des erffhuißes van zaligen Lambert Boeckers koper ut supra et resignavit

Jorrien van Konningeßbergh vergundt datt eerste gebodt op Henrick ijn zaligen
Geerdt Plumers huiß

Olderman unnd Rhaedtluide van onser .l. vrouwen gijlde verkopen alle der jennigen
so sie dußen dagh (:als int begijnsel van dußen protocollo bij der pendinge tho
ersehen:) haelen, tho guider reckeninge, koper ut supra et resignavit ut juris

Heer Johan van der Marck verkofft junge Johans Hampßinges haell tho guider
reckenschap koper ut supra et resignavit

In dero saecke tußchen Geerdt ter Hoffsteede, clegeren eijns, unnd Johan Nalens
beklachten anderdeels, belangende die puttrhoede, unnd gruppe offte waterganck ijn
des beklachten hoff, ahn des clegers huiße liggende, item den ahnslagh der plancken,
offte glijntthuines ahn der putten unnd des clegers huiß geaffixeert offte
ahngeslagen, cleger seggende, unnd sijch beklagende datt hie tegens Stadtrechte
mett hett op unnd daele ghaen van der puttrhoede ahn den pannen offte daecke
sijnes huißes groetlich beschediget, dorch die gruppe vermitz des meßes uthsmijtent
uth des beklachtens stalle gestencket, unnd datt water ijn dero putten verdorven,
unnd dorch den ahnslach tußchen sijnen huiße unnd der putten ahn hett water
putten verhijndert weerde,

Beklachte ter contrari seggende, die gerechticheit van sulx wie vorß, vander vorigen
besijtteren sijnes [huißes ahn sij] unnd des beklachten huißes hem ahngekommen,
unnd ahn sijch erlanget thebben, want sie deß voer hem in posseßie und gebrück
gewesen

Verklaeren unnd wijsen Borghermeistere, Schepenen unnd Rhaedt dußer Stadt nhae
genhommer oculair inspectie voer recht, datt die puttzuele ijn die plaezte daer sie

voer hen gestaen, behoere unnd solle wedder gestalt werdenn, also dat deß klegers huiß offte dack des huißes van die puttrhoede nicht beschediget, item die gruppe also gemaeket offte gelacht solle werden, datt des klagers huiß unnd die putte dorck den meß offte vuele water nicht gestencket offte gedrencket moge weerden, item datt die ahnslach ahn den huiße unnd der putten wechgenommen offte also gemaeket solle werden, datt klagher offte d'inwonnere sijnes huißes, derhalven ahn den waterputtent nicht verhijdert mogen werden, ten wehre dan beklachte den rechten genochsam bewijzen konde, tott sulx, als vorß berechtiget tho sijne, twelch hie ijn den fall nae tbehoeren soll hebben tho genietten, tott welcken bewijß bij tho brengen, obg Borghermeisteren hem vergunnen den tijdt van 14 daghen nha pronunciatie dußes, die onkosten van dußen uth seckeren oirsaeken compenserende Actum et pronunciat. in senatu ahm 12 Julij Ao 1604 consulibus Gerhardo Helmichs et Gerhardo ter Bruggen

Partien ten beijden zijden bedancken der sententien unnd begeren copie

Ahm .2.den Augusti

Gerrit Smijdt

Claes Helmichs Borghermeisteren

Mr. Lubbert van Benthem unnd Venne Anna die nhaegelaetene weduwe van zaligen Stael Hanß geciteert unnd flijtich geexamineert sijne, verklaeren tughen und seggen ten versoetke Aelkens Hagedorns anders Wijtrock

18

samt unnd bijsunder bij oeren wahrend worden ijn Ehedes stadt, datt hem noch seer wall indechtich unnd bewust ijs datt zalige Henrick Hagedorns van Epe unnd itzige producentinne, ongeverlich voer vijff unnd dertich jaeren alhier bijnnen Oldenzaell vinculo matrimon: geligeert offte ehelich tho samen gegeven sijnnen worden, reeden van weetenschap daer bij doende, secht vorß Mr. Lubbert, datt hie speelman, unnd

Venna Anna datt sie kock op oerer beijder ehren dagh offt bruidtloff geweeßen,
sunder hiervan meer tho verklaeren

Noetgerichte

Ao 1604 – 8 Augusti

Gerrit Smijdt

Claes Helmichs Borghermeisteren

Alijth Thijmanß geaßisteert mett Henrick Kuiper, [geassis] haeren broder spreckt ahn
Lemme die huißfr van Berndt Boeckerinck omb bij Ehede te verklaeren weß sie offte
haer broder Johan van die nhalatenschap van haer zalige moeder guideren so well
voer haer affstervent, als nha haer affstervent ennigh sijns genotten hebben, unnd
voerts haer luiden so vielle haer deß nhae rechte geboert, ein rechtmetigh inventaris
aver tho geeeven, unnd haer luiden voerts alß medde erffg van haer zalige moder
rechte erffuthinge tho doene als sulx nha Stadtrechte eignet unnd behoert
Allent bij die pene van 100 g g infal der verweigeringe

Vacat

Ende also obg Lemme [oir] nhae drijer ahneeschijnge nicht gecompareert, ijs sie
contumax verklaert

Daernhae erschennen Lemme vorß begerende copie unnd tijdt beß morgen, omb
hierup tho doene naetbehoeren

Copie der getuichnißen ende certificatiën so Everdtjen Geertß erlanget, van haere
echtschap met haeren zaligen manne zaligen Berndt Smijdt anders Breteler, so sie
begert to protocollo gestalt tho weerden

Ahm 21 Augusti

Claes Helmichs ijn stadt

Henrichs ten Hanenbergh
Geerdt ter Bruggen ijn stadt
Reijnhers Huißkens Borgermeisteren

Wij Borgermeisteren Schepenen unnd Rhaedt der Stadt Oldenzaell doen kondt unnd certificeren vermitz dußen voer die gerechte waerheit datt op dagh unnd dato neddenbeschr voer onß persoenlich erschennen unnd gekhommen sijnen die Erbare unnd fromme Henrick ten Middendorpe unnd Victor van Eßen, beijde borgheren dußer vorß Stadts Oldenzaell, geciteert unnd flijtich geexamineert sijnde, verklaerden tugeden, unnd sachten lijfflich tott Godt unnd sijnen hilligen Evangelion swerende ter instantien unnd versoek Evertjens Geerdtß anders Meijerincks, der nhaegelaetenen weduwen van zaligen Berndt Smijdt van Oldenzaell, tijdt sijnes levendes gewesene zoldaet onder des Ed: Erentfesten unnd Manhafften venlin, datt waerhaftich, unnd hem getuighen sampt unnd bijsunder noch wall ijndechtich unnd bewust, datt gerortte Berndt Smijdt anders Breteler zaliger, unnd Everdtijen vorß eheluiden metten anderen geweeßen, unnd alhier bijnnen Oldenzaell vander Ehrw: heeren Wilhelmo Vasmano

19

Vasmano tijdt sijnes leevendes geweeßene pastor hirsvelst, gecopuleert, unnd vinculo matrim: geligeert ahm .25. Julij, jaers vier unnd negentich, addendo causam scientiae datt sie beijdenn getuige vorß, haerer twijer eheluiden, ehrendagh offte bruidtloff, neffens meer anderen dartho geladenen heeren? unnd frunden, medde hebben helpen leisten unnd holden, allent sunder bedroch arch unnd lijst, in oirkunde der waerheit hebben wij onzers Stadts secreet zegell wijtlich benedden opt spatium dußes doen drucken, gegeven unnd geschien ahm eijn unnd twijntichsten daghe des maendts Augusti jaers seeßthienhundert unnd vijer nha den olden stijl

Was dußes principael versegelt, mett Stadts Oldenzael secreet ziegel ijn groenen waße dorck ein opgedruckt papijr, ende onder geschreven, alsus, Claes Helmichs [ijn stat Henrichs ten Hanenbergh] Ghert ther Bruggenn

Ahm .3.den Septembris

Reijner Huißkens

Henrick ten Hanenbergh Borgermeisteren

Is erschennen Laurens Pijnninck rijchter, sich beklagende, dorch kortheit der tijdt
unnd vermitz hie dorch sijnen consulenten verhijdert worden, omb sijn anthwordt
huiden dußen dagh tegens den doctor Arnoldt van Lijmborch ijnthobrengenn, begert
uthstellinge beß huiden aver vijff weecken whie hem die Schepenen oick amptzhalven
sulx vergundt hebben

Am 1604

Noetgerichte

Ahm 25 Septembris

Geert ter Bruggen

Claes Helmichs ijn stadt

Geerdt Helmichs Borgermeisteren

Is erschennen Henrich Loëlvingk unnd sprack ahnn den Er: Lambert Stuthoff, omb ein
kundtschap unnd getuichniße der waerheit ad perpetum rei memoriam omb bij
Ehede unnd zielen heill unnd salicheit te seggen unnd te verklaeren weß hem wijttich
unnd kundich ijß van nhabeschr fragharticulen
Ingefall hie getuigh hijrinn verweigeringe deede wolde producent nicht lijden omb
xxv goltg baven schaede mitt rechte

Eerstlich hem getuige, negest erklaringe sijnes olderdombs, tho fragen, offte hie nicht
hirbeforens, omb trent vier offte vijff unnd twijntich jaeren geleedenn, van zaligen
Georgien vander Marck, etliche jaeren ijn die huer offte pacht hebbe gehadt, sijnen
deßes producents kamp, genompt die Haerbroickes Maeth, liggende tendes offte

achter op den Haerbroicke, unnd offte hie sijne koëne offte beesten daerijnne nicht geweidet heefft,

Ten anderen, off hie nicht ahn denselvigen kampe befunden heefft, twee heckenn beneven den anderen, so Marck zaliger daerahnne maecken hadde laethen, wesende datt eine ein groeth hecke, daermen plach döer tho fahren, unnd datt ander ein kleijn hecke, waer dorch men die koënen offte beeste ijn unnd uth denselvigen kamp edder maethe, plach tho drijvenn

Ten derden, off getuigh, sijne koënen offte ander beeste, nicht alle tijdt aver datt Haerbroeck

20

-broeck den groenen wegh, langes des cloesters landt, ter einre, unnd daer tegens aver, der vander Marcks, straetens, unnd anderer ahn den wech schietende landenn, ijn die vorg maethe edder kamp (:so lange hie dieselve maeth offte kamp ijn gebruick gehadt:) in unnd uth [gedrevenn] rouwelich unnd fredelich sonder idermennichliches contradictie unnd besperinge doir gedreven, heefft, offte doir drijven laethen, hiervann die waerheit tho seggenn omb Godt unnd Recht bij die poene baven verhaelt

Op welcke fragh articulen Lambert Stuthoff getuigh baveng umb trent 70 jaeren oldt geciteert unnd flijtich geexamineert sijnde, verklaert tugett unnd secht

Den eersten articul ijn sijch waerhaftich, dan sij omb trent viertich jaeren geleeden datt hie den kamp offte maethe van zalige Jorrienn vander Marck, ijn die huer offte pacht ontfangen, unnd van der tijdt aff, sijne koene unnd andere beesten etliche jaeren daernhae daerijnne geweidet

Den anderen ijn aller gestalt als die geposeert ijs waerhaftich

Den derden in effectu wahr, datt hie denn vorg wegh aver hett Hairbroeck mett hett ijnn und uthdrijvent sijner beeste eijn jaerlanck offte etwas mehr rostelick unnd fredelick sunder besperinge offte contradictie der jennigen so landt opt Hairbroick hebbende wehren, gebrucket, dan hebbe sijch daernhae aver ein jaer offte etwas mehr tho gedragen datt hie junge guste beeste ijn den vorg kamp gedreeven, offte drijven laethen, dewelche opt Hairbroick kommende aldaer ijnt saet gelopen

gelopen, unnd Jacoben ter Straeten ijnn sijnen zaede ennigen schaeden thogefoget offte gedaen, weßhalven hie Jacob zaliger, mett hem getuigh gekeeven, hadde hie derhalven (:als ein huerman:) gedenckede denn kamp offte maeth nicht langhe tho holden, omb twijst tho vermijden:) eijn heckeßken achter ahn den vorß kamp gemaeket, ende sijne beeste eijn tijdtlanck daer doer drijven laethenn, sij averst voer hem, gien heckeßkenn achter ahn den kampe geweeßen, dijtt alsoe tott kenteniße van zaligen Jorrien van der Marck (:als doemaels noch eigener offte heer des vorß kampes weesende:) gekhommen sijnde, datt hie achter ijn denn kamp, dorch datt vorß heckeßken sijne beeste leeth drijven, hadde, bij hem getuigh gekhommen [seggende] gesacht, [alsus] waeromme drijve ghij achter ijn den kamp, ghij solden aver dat Haerbroick drijven, datt ijs die rechte wegh tott den kampe offte maeth, die wegh kumpt mij thoe, waerup getuigh geanthwordet, Straeten Jacob heefft mett mij gekeeven, datt mijne beeste hem schaeden gedaen ijn sijnen zaede, ende ick mach gienen twijst hebben, daerumb hebbe ick datt heckeßken achter ahn den kamp laeten maecken, sluitende hirmedde sijn getuichniße
Heefft dieselve mett sijnen gedaenen Ehede dorch rechts dwanck [bevestiget] also waerhaftich tho sijne bevestiget

21

Noettgerichte

Ahm 4 Octobris

Geert ter Bruggen

Geerdt Helmichs Borgermeisteren

Herman Buither als vulmechtiger Johans Sallandt borghers der Stadt Embdenn woervan die vulmacht (: onder dato den 20 Septembris lopendes jaers 1604 voer ein E: Rhaedt der Stadt Embden gepaßeert:) alhier gerichtlich verthoent, spreckt ahnn Joannen Alerdinck voer die summa van .60. daler, begherende datt beklachte, krafft sijner gegevener obligation, unnd gerichtlicher gedaener wijlkoer de dato den .8. Januarij jaers seeßthienhundert und eine tott bethalinge derselvigen, neffens erlegginge der onkosten unnd schaeden so bereitz derer mißbethalinge halven, daerup verlopen, unnd henferner daerup verlopen moghenn, dorch rechts dwanck geconstringert, offte sijn guider vermoge der wijlkoer daetlich thot sijnes principalens bethalinge tho, verkofft mogen werden

Also vorß beklachte selvest, noch dorch [ennigen] vulmechtigen nicht gecompareert, wie well hie des anderen daghes (:nha gjicht des geswoerenen dieners Hermans Duißkens:) daerbeforens coram geciteert, is hie contumax verklaert, ende ijn die ahnspraecke gecondemneert, waerup vorß vulmechtiger begert einen pender jegens morghen dewelche hem oick vergundt ijs worden

.5. Octobris 1604

Geerdt Helmichs

Geerdt ter Bruggen Borgermeisteren

Herman Buijter als vulmechtiger Johans Sallandt, borgers der Stadt Embden, vergundt Johannen Alerdinck, uth voerbeede der Schepenen, ende ter cause sijn huißfr unnd dochter, itziger tijdt

tijdt mett dero pest ijn sijnen huiße wesende, gewundet, alnoch die tijdt, beß negestkumpstigen Christmißen, mitz den uthdrucklichen bescheide, datt hie Zallandt, offte sijn genochsamer vulmechtiger, op sijn itzhebbende recht, unnd erholdene wijlkoer, alßdan daetlich soll moghenn procederen, wie hie nhu gedaen solde mogen hebben, op sijn huiß voerts alinge andere mobile unnd immobile guider dewelche hie avermaels, sunder innovatie des vorg wijlkoers mett handttastinge ahn vorß Gerhardt

ter Bruggen gedaen, daervoer tho onderpande gestelt, mett noch sijn saet offte korn op den balcken, woervan hie ahngelaevet heefft, nicht tho willen verbrengen offte verkopen, sunder alleinigen tott affleninge unnd tot bethalinge der sestich dalers so vorg Sallandt noch resten, in meliori forma

.22.a Octobris

Claes Helmichs

Gerrit Smijdt Borgermeisteren

Plechelm Nijterts sprekt ahn Herman ter Westrick omb bethalinge van thijen car:
gulden unnd vij st

Beklachte begert achte daghe

Prosperen Staven sich beklagende dorch sijnen advocaten verhijndert tho worden,
omb sijn quadruplick ijnthobrengen op behoirliche tijdt, wordt bij den Schepenen
amptzhalven alnoch omb sulx tdoene vergundt eine maendt tijdes, vel interim, ende
daer sulx onder deß nicht en geschege, soll hie daervan versteecken sijn

Heeren Johan van der Marck vergundt datt leste gebodt op junge reecker Hampbinck

Joannes Bruinß contumax tegens die erffg van zaligen Wilhelm Vasman

22

Ahm lesten Octob:

Gerrit Smijdt

Geerdt ter Bruggen ijn stadt

Claeß Helmichs Borgermeisteren

Olde Venterman, Lambert Daminck, unnd olde Rijckert, ter instantien Prospers Staven
omb kundtschap der waerheit tho gheeven geciteert, nicht comparerende, sijnnen
contumaces verklaert

Ahm vifften 9bris

Henrick ten Hanenbergh
Reijner Huißkens Borgermeisteren

Herman Smijdt van Almeloe, sprekt ahn Peter Techeler omb bethalinge van dree
hundert pannen, so hie hem hierbeforens voer etlicher tijdt affgekofft, unnd hem bij
verdrach dorch die vorige Schepenen (:als cleger secht:) operlacht tho bethalen

Beklachte nijmpt ahn hem die vorß pannen tho bethalen ider hundert ten prijse als
hie hem dattselve affgekofft

Diederichen Smijdt vergundt datt leste gebodt op Henrich ten Mijddendorpe

Vacat
Plechelm Nijters datt eerste gebodt op Herman ter Westrick

[Die] Peter Pastors sprekt ahn die weduze van Henrick Kleijn Sorge voer vier
goltgulden van huißhuir

Beklachtinne begert achte daghe

Wilhelm van Randen begert achte daghe tegens Agnes Lowßen

Kranß Geerdt begert 14 dage tegens Johan Nalens

Henrick Loelvinck sprekt ahn Henrich Pijnninck als bewarder offte erffg van sijnen
zaligen vader Laurentz Pijnninck guider omb bethalinge van die summa – XLiiij daler
unnd vijf st tho guider reckeninge

In gelicken sprekt Plechelm Nijters, vorg Henrick Pijnninck als erffg van sijnen
zaligen vader ahn voir die summa van Lxxij g tho guider reckenschap

Noch sprekt Henrick Nijters vorg Henrichen Pijnninck ijh gestalt als vorß ahn voir
die summa – xijj g – vij st mijn i oirt

Vacat

Hierentegens secht Henrick Pijnninck datt hie sijnes zaligen vaders nhalatenschap
nicht alß absolvit

Noch sprekt Boede Gloemer voer sijch, ende medde als vulmechtiger vrouwe
Hemminges tho Deventer gerortten Pijnninck ahn als erffg sijnes vaders voer die
summa van Lxxxij gulden tho guider reckeninge

Item Claes Helmichs vulmechtiger van Herman van Hoevell tho guider reckeninge

Op unde tegens voergaende ahnspraeken, secht Henrick Pijnninck obg, datt hie
[sijch] sijnes zaligen vaders nhalatenschap nicht als

23

als absolvit erffg dan sub beneficio legis et inventarij adieren unnd ahnferdigen wijll,
ende sulx principalick tott inninge sijnes zalghe moders guidt unnd bethalinge der
creditoren sijnes ijn Godt verstorvenen vaders unnd stieffmoders, als oick tott vordell
sijner halven susteren unnd broders ijn dien daer etwas averscheeten mochte

Jacob Berendtß amptman sprekt ahn Henrich Pijnninck ijn gestalt als baven voer vijff
daler dewelche hie sijnen zaligen vader voer etlicher tijdt guidtlich geleent

Hierentegens secht Henrich Pijnninck, als dußer ahnspraecke voergaende, waerbij hie
persisteert

Ahm .19 Novembris

Henrick ten Hanenbergh

Reiner Huißkens Borgermeisteren

Johan van Tongeren wegen der erffg unnd zaligen pastor Vasman verkofft Johan
Bruinß haell voer seeß daler twijntich stuvers tho guider reckenschap koper Herman
Duißkens et resignavit ut juris

Roloff Helmichs als vulmechtiger des Ed: unnd Erentfesten Gerhardts van Wermeloe
drosten, nijmpt ahn, als huiden aver achte dagen ijnthobrengen sijn triplick # twelch
hie voer etlicher tijdt gedaen solde hebben, dan dorch sijnen advocaten van sulx
tdoene, als hie sachte verhijdert worden

tegens Johan van Deventer

26 9bris

Reijner Huißkens

Geerdt ter Bruggen ijn stadt

Hendrichs ten Hanenbergh

Agnes Lowzen verkofft Wijllems vann Randen haell voer ein mudde gersten, koper
Claes Laurentz et resignavit ut juris

Gerrit Haexbergen verkofft Tonniß van Freeden haell voer dree daler, herkommende
van verkoffte wahr, koper qui supra et resignavit ut juris

Berndt ten Woestenhove verkofft junge Rijckerß haell voer ein mudde boeckweiten
koper ut supra et resignavit ut juris

Lambert Lambertß verkofft des Heitpluckers haell voer vj gulden koper ut supra et
resignavit

Henrick Pijnninck contumax tegens Engelbert Koijtenbrouwer unnd Eden Wijllemß

Peter Pastors verkofft Trijnens der nhaegelaetenen weduwen van zaligen .M. Henrick Kleijnsorgen haell voer vier gulden koper ut supra et resignavit

Erschijnt Evert van Delden voer ein Erb: Rhaedt deser Stadt Oldenzaell wachtende ende versoeckende executie op sijn duergaende gewonnen ende doer claeringe der Stadt Deventer geaprobeert recht, tegens Johan Hampßinck wegen revocatie zijner gedaene scheldinge tegens Everdt vann Delden vorß gesprocken

Ende secht Everdt van Delden dat hie Delden vorß op sijn gewunnen recht hem Hampßinck mett Statrechte tenn vullen heefft uuithgesleeten, hebbende hie Delden

24

hie Delden Hampßinges pandt verkofft voer die iniurie ende revocatie den 23 januarij 1604, dien volgens heefft hie Delden op die revocatie, hett eerste gebodt gedaen, den xix Martij, den 23 Martij het tweede, den 26 Martij het leste gebodt, ende den 27 Aprilis lestleeden voer desen Rhaedt eichninge gedaen op die revocatie van Hampßinck

Welcke executie also nhae Stadtrechte [darum] doer .u. Erb: bevell Deldenn tegens Hampßinck erholden hebbende, wacht unnd wart Delden vorß eintlicke executie deßelven doergaents uitgesletten Stadtrechte, woe datt aver viell hundert jaerenn vermuege .u. Erb: protocollen ijn dese stadt gepleget ijs wordenn

Seggende ter aversloet datt datt recht welck Delden vorß doer ein gerichtliche sententie end daerop erfolgede claeringe tegens Hampßinck gewonnen ende erholden heefft, datt hem Delden datt niemants kan affnemmen

Geloefft oeck Delden vorß niet datt hem Hampßinck van die affgetredene Burgermeisteren onrecht gedaen ijs, maer datt sije hun partien recht gadministreert

hebben, woe bij claeringe oick gekant ijs, ende doer .u. Erb: bevell die claeringe oock ter executie gelacht ijs op dage ende tijdt als voerß vermoge .u. E.

.u. Erb: protocol, waertho Delden sijch referert mitz desen, dan soe Hampsinck vermeent datt die affgetreeden Burgermeisteren hem Hampßinck onrecht gedaen [heeft] hebben, dat mach hie op dieselven versoecken als sijn goede rhaedt gedogen soll, Everdt van Delden als partie hefft anders niet versocht als recht, weeth oick niett, dat die andere Burgermeisteren anders dan sie nhae recht plichtich waeren gedaen hebben

Derwegen Delden dat door Hampßinck lest ijngebrachte schrijvent, niett aan en nijmpt, dan versocht executie op sijn doergaende uthgesletten recht, waervan hie protesteert, soe hem hijriegens weddervaert waervan versocht acte ten protocollo, Als behorende hem Hampßinck tegens de claringe ende doer .u. Erb. bevell gedaene uuithslijtinge nha Stadtrechte ein stijlle swijgent opgelacht ende die executie van revocatie daetlick ijnt werck gelecht werden, waerthoe hie Hampßinck met censure van rechten door .u. Erb: scharpelick behoert geholden werden: sonder meer schrijvens offte dilaij daertegens te gestaedenn, waer aver .u. Erb: officie ende jurisdictie aengeropen wort protesterende van onnutte onkostenn

25

Effse Weßels verkofft Geerdt ter Westricks, unnd Lambert Enxinges haelen tho guider reckenschap koper ut supra et resignavit

Is erschennen Elßken van Deventer die huißfr van Johan Lijbott revocerende sodaenen huißes verkoep, als haer man itzg mett Zeiger Peterß tegens haeren weeten unnd wijllen ahm jungstverlopenen lopendes jaers ten huiße Jorriens ten Thije gedaen, heeft alhier gerichtlich gedeponeert alsodaene rosenobell, so haer man vorß buithen haer consent voer haer tho wijnkope op sodaenen verkoep entfangen, begherende datt obg vermeinten koper dieselve rosenobell (:dewijle hie sijch weigerich [ge] gemaeket deselve van haer broder wedder tho wijllen entfangen:) dorch einen stadtdiener weddergebracht unnd ten handen gestalt moghe

weerden want sie ijn gienen weghe bedachtich den vorß huißkoep tho approberen
ahngesehen haer datt [be] selve van haeren .l. zaligen olderen ahngekommnen

Plechelm Nijterts begert datt eerste gebodt op Herman ter Westrick

[Is]

Die quo supra

Consulibus Reniero Huiskens et
Nicolao Helmichs loco .H. Hanenberges

Also Jacob Podt ahm .23. Julij lest[ge]leeden mett gerichtlicher gedaener
handttastinge ahngelaevet, bijnnen die tijdt van einer maendt nha dato van dien,
Gerhardtien ter Bruggen

van sijnen ontfangh unnd uthgiffte weghen des erves Soddenberges, reckeninge
unnd reliqua tdoen, wijderen inholtt des acts daervan tho protocollo doemaels
gestalt, und sulx voer alßnoch beß op huidigen dagh nicht achterfolget offte gedaen,
wie sijch Geerdt ter Bruggen obg doet beklagen, is ehme ter Bruggen op sijn
versoeck op die pachteners und schuldeners vant Soddenbergh vergundt ein pander

Op den .3. Decembris

Claes Helmichs ijn stadt
Gerhardtien ter Bruggen
Geerdt Helmichs Borgermeisteren

Trijne Swartßwelders die huißfr vann Wilhelm Hampßinck begert achte dage tegens
Johan ten Duvelßhave

Die saecke tußchen Geerdt ter Hoffsteede unnd Johan Nalens, wordt ten versoecke Johans itzg geverstet 14 daghe ter cause hie noch ennige kuntschappen begert tho fohren

Gerrit Tonniß begert achte dage tegens die Lonnicker bueren

Geerdt ter Bruggen krafft seckerer erholdener sententie unnd daerop erfolgede claeringe van ein Wolachtb: Rhaedt der Stadt Deventer verkofft Otten Lubbertß, Jacob Haexbergen Thomaß ten Bussche, unnd Lambert Guilkers [h] als gebruickers offte pachters ennigen landerien des erves Soddenberges, haelen tho guider reckenschap ende datt voer sodaene pacht als sie derwegen noch schuldich koper Claes Laurentz et resignavit ut juris

26

Wilhelm van Randen geit nha Stadtrechte voer sijn pandt opt huiß tegens [Willem van Randen] Lucam Hoeffslach, seggende hem nictes schuldich tho sijne, ende daer sijn moder hem etwas schuldich mochte sijn als hie secht, offte Lucas verklaert mach hie dieselve daerumb verforderen offte op haer guider procederen nha Stadtrechte

Johan Roterinck tho Lonnicker klaget woe datt Plechelm ter Mollen nhu verledden dagen hem voer der Steinporten ijn sijne handt mett eine bijle verwundet heeft, buiten sijne schuldt, weßhalven hie eine gerhueme tijdt voer den arsten heeft moethen ghaen, unnd sijn werck ein tijdt van dree wecken heeft moethen versumen, sustinert der weghen datt die vorß Plechem voer eerste geholden solle sijn hett meister loen tho bethalen unnd daer en baven hem voer sijne smerte unnd versuim sijnes werckes ein summa van twijntich daler tho erleggen, hoger oevericheit haeren brocke voerbeholden

Noch klaget vorß Rotert datt die vorß Plechem hem op alle vrije straeten stegen unnd weghen ijs nhagaende, mett dregimenten mett einen voerjeger verfolget, unnd aver het lijff gelopen, als oick daernhae mett ejne bijle, in mijninge hem doet te slaen, twelch nochtans godt almachtich unnd sijne kloeckheit verhoedet, niet tegenstaende

mijn heeren Borgermeisteren hem freede laeten gebieden bij haeren diener Herman Duißken op der Stadts hogeste koer tho verboeren, twelch hie nicht geachtet, sonder mett sijnen moethwillen voertgefaren, bijddet unnd begert clager datt mijn heeren Borgermeisteren daerijnne

gelieven tho remedieren, als haer Erb: sulx tho rhaede fijnden sollen t'behoeren op datt cleger sijne straeten unnd weghe? ijn freede moge ghaen unnd gebruicken unnd beklachte mit condemnatie ijn die onkosten, gestraffet moge werden anderen tott ein exempl

Beklachte dorch Claeß Laurentß begert achte daghe omb hirup tho anthworden

[Henrick Pijnninck] Muller contumax tegens Lucam ter Molle op den Boelßkamp

Wilhelm ter Haelt geit voer sijn pandt tegens Lambert Odinck opt huiß, seggende datt vorß Odinck sijnen zaligen vader oick schuldich twelch hie begert tho kortten, unnd waer hem wijders resten ijs hie orbodich unnd willich tho bethalen

Die creditoren van zaligen Laurens Pijnninck, dewelche [die bek] hierbeforens die beslage op sijn guider gedaen unnd huiden daeran gepandet verkopen dieselen, eijn ider voer sijn persoen tho guider reckenschap koper ut supra et resignavit

27

.10.ma Decemb:

Geerdt ter Bruggen

Geerdt Helmichs Borgermeisteren

Denn gemeinen vicarien vergundt datt leste gebodt op Albert Albertß

Die gemeine vicarien verkopen Henrichs Wreeden unnd Lambert Groenhaers haelen tho guider reckenschap koper Herman Duißkens et resignavit ut juris

Op dach vorß ijs erschennen Everdt van Delden ende heefft avermaels op sijn gewunnen recht unnd doergaende gerichte, executie versocht, unnd begert, op Joannen Hampßinck, waerup hem ein diener nemptlich Claeß Laurens vergundt, omb hem Hampßinge anthoseggen, der sententien, claeringe, unnd doergaende recht, tegens hem erholden, tho vuldoen ende datt bij die pene van einen punde nhae stadtrechte

Trine die huißfrouwe van junge Wilhelm Hampßinck contumax tegens Johan ten Duvelßhave

Tegens voergaende versoek Everhardts van Delden, secht Hampßinck datt hie hiervan begert copie unnd op den eersten rechtdagh nha Pontiani hiertegens tho seggen, medde repeterende daer wedder sijne hierbeforens avergegevene rechtmetige defension nullitatis, daerbij vestlich tho persisteren doet hie expreßim protesteren, begerende copien des protocols vanden tijden aff, datt die eerste sententie gepronunciert ijs, und voert andere acten uth den proceß tot wijdere verification van de nulliteiten daer tho dienende bij maniere van replick ijnthobrenge

Heer Johan Heerinck begert achte dagen tegens die provisoren des hilligen geistes gasthuiß

Engelbert Pijnninck contumax tegens heer Johan Heerinck

Johan Roterinck als vulmechtiger der gemeinen Lonnicker buieren spreckt ahn Geerd Tanckinck? voer die summa van thijen daler heerkommende van seckere hem verkoffte heijde uth der Lonnicker Marcke, begherende hie durch rechtzdwank thot sodaner bethalinge geconstringeert moge werden, mit erlegginge der kosten

Beklachte begert achte daghe unnd copie der ahnspraecke

Ahm .2.den Februarij

Henrick ten Hanenbergh
Reijner Huißkens Borgermeisteren

Is ter instantien ende versueck Michels van Stein borgeren der Stadt Zwolle erschennen Henrick Pijnninck echte sonne van Laurentz Pijnninck ijn sijner tijdt [echte soen] gewesener richter tot Oldenzaell ende Swenne Mommen zijn echte huißfrouw zal: ende verklaerde aldaer voer onß, dat hij sijch der goederen ende naelatenschap zijns vaders [zal] voorß zoe well alhier bijnnen der Stadt Oldenzaal, als oick elders waer [als] gelegen als erffg derselver, niet becroedigen offte ennichsijns aenmatigen will, sonder dselve mitz deesen als oick hier te beforens gerefuteert hebbende refuteert ende sich

28

ende sich dselve ontlaste ende entslae, verlatende sulcke naelatenschap tot behoeff zijns zaligen olders creditoren, tott welcken eijnde hij Pijnninck zijn action oick als andere creditoren, ende daerbij geintereßeerde gedencket te institueren, ende sulcx mitz deezenn gereservert hebben, sonder argelist

29

Hiernha folgenn uthgange eecheninge, morgengaven testaments dispositiones, gerichtlicke wijlkoer, daer die Schepenen oer wijngeldt van hebben

Jaers 1604

Ahm .23. Februarij

Henrich ten Hanenbergh
Reijner Huißkens Borgermeisteren

Henrichen Hanneman van Almeloe vergundt die beslage opt huiß unnd alinge wehr,
voerts rackte unnd inninge deßelvigen huises so zaligen Pelgrim ten Thije unnd
Swenne sijn hußfr achtergelaten in meliori forma

Die et consulibus quibus supra

Berndten Muller unnd Lamberten Groenhaer vergundt die beslage opt huiß ende
alinge weher voertz rackte unnd inninge des huißes dorch Pelgrim ten Thije unnd sijn
huißfr Swenne zaligen nhaegelaeten, ende sijnen duße bijden (:dewelche deß mett
den anderen ennigh:) die anderden ijn den beslaghe in meliori forma

.1.a Martij

Henrick ten Hanenbergh
Reijner Huißkens Borgermeisteren

Also tußchen den Ed: Johan die Baeck Rentmr. ter einre, unnd Trockles Hollender ter
andere zijden ennigh twijst erresen, is deselve dorch mijddelsprekent der heeren
Borgermeisteren hen gelacht, unnd hem ten bijden zijden, vander Schepenen

Schepenen freede geboeden, bij verboerte der stadt hogeste koer, [sij] die eine
jegens den anderen, mett woerden edder werckenn sijch nicht tho vergrijpen, wie sie
oick sulx ahn bijden zijden ahngenommen

Ahm selvigen daghe is bij den samenden Borgermeisteren Loe Egberten unnd Trijnen
sijner huißfr die torn tegens zaligen Hollenders armen huiß tijdt oerer beijder lijfe
unnd leevent, uth voerbeede guider luiden omb gades wijllen tho bewonnen
ijngedaen

Mitz den bescheide datt sie denselven ter noettrufft ijn rackte unnd daecke holden
und waeren, daeruth doen sollen, als andere muerhuißkens inwonnere doen, in
meliori forma

Ahm .v. Martij

Henrick ten Hanenbergh

Reiner Huißkens Borgermeisteren

Plechelman Nijterts Borghermeisteren vergundt die beslage op alsodaene penninge
als Berndt Stuthoff onderhebbende, Jacoben Podt thobehorende in meliori forma,
nhae Stadtrechte

Ahm .7. Martij

Henrick ten Haenenbergh

Reijner Huißkens Borgermeisteren

Henrichen Hanneman van Almeloe vergundt datt anderde beslach opt huiß unnd
alinge wehr voertz rackte unnd inninge des huißes durch zalige Pelgrim ten Thije
unnd sijn huißfr achtergelaetenn, in meliori forma

Nhae Stadtrechte

Die et cons:

30

Die et consulibus quibus ante

Johan Kuijper unnd Claes Pluimer als executoren unnd vulmechtigen van zalige
Swenne, tijdt oeres levendes geweesene huißfr van zalige Pelgrim ten Thije, doen aff
alsodaene arrest als Henrich Hanneman van Almeloe, op die nhaegelaetene
guiderenn, van gerortten zaligen Pelgrim unnd Swenne sijn huißfr gedaen, unnd
presenteren sijch rechtens nhae Stadtrechte, in meliori forma

Ahm .9. Martij

Hanenberg, Huißken Borgermeisteren

Henr: ter Westrick doet aff alsodaenen beslach als Plechelm Nijterts Borgermeister,
op die penninge, so Berndt Stuthoff onderhebbende, unnd die arrestans geallegeert
Jacoben Podt thobehorende, nhae Stadtrechte

Ahm 12 Martij

Reiner Huißkens

Henrick ten Hanenbergh Borgermeisteren

Henrick ter Westrick stellet sijch borghe als principael voer all hett genne so Plechelm
Nijterts Borgermeister op Jacob Podt voer duſen gerichte mett rechte gewijnnen
sall kunnen, ahnlavende mett handtastinge sulx als sijn propre eighen schuld tho
bethalen sunder ennige contradictie, insage, wedderrheeden unnd besperinge, mitz
datt Henrick ter Westrick hem Jacoben tott allen tijden eijnen dagh edder twee voer
hen vorwittigen wijll, als vorß Plechem Nijterts hem mett rechte bespraeken offte
verforderen wijll, omb sijne oppositie (:daer hie ennige mochte hebben:) tegens vorg
Nijtert tho doen, dorch welcke borchtall die penninge, so Plechelm Nijtert vorß, onder
Berndt Stuthoff hadde doen beslaen, gelichtet sijnnen, in meliori forma

Die .15. Martij

Henrick ten Hanenbergh

Geerdt ter Bruggen ijn stat

Reiners Huißkens Borgermeisteren

Berndt ten Duvelshave vergundt die beslage op alsodaene penninge als Reijner
Huißkens onderhebbende, offte schuldich vann wegen des gekofften huißes van
zaligen Geerdt Groenhaer unnd sijn huißfr in meliori forma

.16. Martij

Reiner Huißkens

Henrick ten Hanenbergh Borgermeisteren

Lambert ten Boeme bekent gerichtlich, weghen der twijntich daler, so hie Werner en
Baeck op sijnen guider geloeven ver moghe seckerer schrifftlicher obligation
hierbeforens vorgestreckt, vullenkommentlick vuldaen unnd bethalt tho sijne,
bedanckende also gerortten Werner en Baeck derenthalven guider bethalinge,
ahnlavende gemelten Baecken die obligatie eerstes daghes ten handen te stellen,
infall sulx nicht en geschege; soll sie nochtans hir dorch krafftloes nul und van giener
weerden sijn unnd blijven, in meliori forma

.19. Martij

Reijner Huißkens

Henrick ten Hanenbergh Borgermeisteren

Tonnis ten Hamme wordt bij gebrekk van mobilien guideren geechnet ahn eijn stukke
van einen poste uth zalige Lambert Boeckers nhu sijner dochter Wijchmoets huiß,
twelche [haer] der huißfr van gerortten Tonnis, dorch Claeß Laurentz Stadtdiener (:als
hie ahngegichtet:) darvan verhandtreicket in meliori forma nha Stadtrecte

Trijne ten Mijddendorpe wordt geechnet ahn einen doijt Geerde ter Westrick
thobehorende nhae Stadtrecte

31

Ahm 27 Martij

Geerdt ter Bruggen

Gerrit Smijdt in stadt

Geerdt Helmichs Borgermeisteren

Plechelm Nijters zaligen Johans sonne gaet uuith unnd doet vertichniße seeß daler
tstucke tho 30 stuvers current gerekent jaerlixer renthen op alle Michaelis Archangeli

achte daghe daervoer offte daernhae onverhaelt, nha dato dußes, uth sijn frije eigen thobehorige stücke landes genompt datt Gottenstucke, liggende op den Lutticken Esche bij .z. Jutten .M. Reijnerß kamp, als hem dattselve ijn geholdener, mett sijnen susteren und der weduwen van zaligen Johan Nijerts deelinge van .z. vaders, moders, unnd broders nhaegelatenen guideren thogefallen, voertz uht sijnen alingen anderen so wall bewechlichen als onbewechlichen guideren jegenwordich unnd thoekumpstich, niches daervan uthbescheiden, thoe behoeff Albert Heeringes Annen sijner huißfr unnd erffg, unnd bedancket hem guider vullenkommener bethalinge, neffens wijlkoer, und expreßen bescheide, datt die koper Albert Heerinck unnd sijn mettbeschr die jaerlike pacht offte huir op alle behoerliche tijdenn, jaerlix ende alle jaer, vander gebrucker offte besijtter des vorß landes ijn bethalinge der baveng pension, sall moghen maenen, ijnforderen unnd entfangen, unnd daer die huer offte pacht, jaerlix so vielle nicht maecken offte uthbrengen, konde; sall unnd wijll koper unnd sijn erffg, jaerlix op baveng tijdt daer bij doen, offte moghen kopere sulx forderen unnd ijnmaenen uth des verkoperes anderen alhier in der Stadt jurisdicite [liggende] offte sunst elders liggende bewechlichen unnd onbewechlichen guiderenn, niches daervan uthbescheiden, tott haren koer, gelavende verkoper, voer hem unnd sijnen

unnd sijnen erffg deme koperen unnd oeren erffg, sodaene baveng seeß daler jaerlixer pension also tho staen unnd tho wahrend unnd tott allen tijden des versocht sijnde andere unnd bettere vesteniße hirvan tho doen unnd tho geeven op sijne offte haere kosten, ende sall baveng verkoper offte sijn metbeschr obg seeß dalers jaerlike pension, op alle Michaelis Archangeli, achte daghe daervoer offte daernhae, moghen frigh offte quidtkopen mett eijn hundert dalers tstucke ten prijse als baveng so veerne die loeße eerst ein halff jaer thovoerne wijtlich ahn gekundiget unnd alle achterstendige pensionen hijnder und schade so wes daerup verlopen eerst all unnd wall bethalt sijnnen sunder bedroch, arch unnd lijst in der bester forma

Ahm lesten Martij

Gerhardt ter Bruggen

Geerdt Helmichs Borgermeisteren

Rodolphen ten Hamme vergundt die beslage op alsodaene penninge als Jacob Berndtß onderhebbende Grubben tho Fleeringe thobehoerich, nha Stadtrechte

Ahm .23. Aprilis

Geerdt ter Bruggen ijn stadt
Claes Helmichs unnd Gerrit Smijdt Borgermeisteren

Katharinien der huißfr van Henrick ten Mijddendorpe vergundt die beslage op alsodaene guedt als bij Arendten van der Gronouwe berustende unnd Jufferen Aelheidten van Enschede behorende, nha Stadtrechte

32

Die et consulibus quibus supra

Arendten van der Gronouwe vergundt die beslage opt bedde unnd andere guider so bij Thomam ten Bussche unnd sijn huißfr berustende Jufferen Aelheidten van Enschede thobehorende nha Stadtrechte

Ahm 24 Aprilis

Claes Helmichs
Gerrit Smijdt Borgermeisteren

Egberten Oelen vergundt die beslage op alsodaene penninge als Arendt Hemmerts onderhebbende deme Ehrw: heeren Godofrigdo Kerckerinck thobehorende nhae Stadtrechte

Die et consulibus quibus supra

Egbert Tenckinck die olde stellet sijch borge als principael voer Herman Woltermans van Rheene, voer all hett genne so Johan van Deventer mett rechte op hem wijnnen sall kunnen, voerts de judicio sisti et judicatam solvend: onder verhipothiceringe sijner alingen guider, ende belaevet Herman Woltermans vorß, vorg sijnen borgen unnd erffg, van alles wegen dußer borchloffte voer hem gedaen schadeloes tho holden onder verbijnteniße van sijner persoen, unnd alijngen so wall bewechlichen als onbewechlichen hijer ende op anderen plaatzen liggenden guideren nijchtes daervan uthbescheiden, in meliori forma

Herman Woltermans protesteert van alle sijn versuem, kosten, hijnder unnd schaeden so hie bereitz ijn dußer saecke tegens Johan van Deventer gedaen unnd geleeden, unnd ferner, doen unnd lijden mach, gedenckende dieselvigen, als ein utheimsche persoen thoverhaelen ahn hem offte die sijne thoverhaelen ahngesehen hie, omb sodane rechtverdige saecke van reckeninge, ijn dußer principael der {?} der geesten? noethwendigh omb sijn saecke uth thoforen, alhier moeth {?} in meliori forma

Ahm .26. Aprilis

Claes Helmichs

Gerrit Smijdt Borgermeisteren

Henrick ten Haenenbergh unnd Geerdt Helmichs als provisoren des melaeten huißes die Woerdt, bekennen ontfangen tho hebben uth handen Johans ten Ubbenkotte Jennichens sijner huißfr die summa acht unnd twijntich goltgulden, ideren gulden tott acht unnd twijntich stuvers current gereckent, ende datt tott affloeße alsodaener twee unnd vijftich stuvers, jaerlixer pension, woermedde gerorttes Johans unnd Jennichens huiß (:liggende ijnder Bijßchopinck straete, tußchen Georgien Mentinges huiß, [unnd to] mett der einre zijdt, unnd mett der andere ahn datt straetijen tegens Tonniß Mullers, unnd Kranß Geerdeß smeeden, wesende ein hoickhuiß:) beßhertho beswaert ijs geweest, bedankende sijch der vorß acht und twijntich goltgulden hoefftsummen, unnd aller opgeloperen hijnderstendiger pension (:van wegen der woertfrouwen itziger tijdt besijtersche der Woerdt:) guider vullenkommener bethalinge gelavende hem sodaene affloeße tho staen unnd tho wahren naethbehoeren, mitz ahnloffte

daer ennige brieven offte sunst andere nhaewijsijnghe, van duße vorß twee unnd vijfftich stuvers, pension, unnd derselvigen hoefftsummen van acht unnd twijntich goltgulden, tott ennigen tijden befunden mochte worden; sollen dieselve hijrdorch krafftloes null unnd van giener weerden sijn unnd blijven, sunder bedroch arch unnd lijst in meliori forma

33

29 Aprilis

Claes Helmichs

Gerrit Smijdt Borgermeisteren

Everdt Hazebroick van Borckuloe, ijtzitger tijdt ijm Suerlandt tho Enckhuißenn wonhafftich, verklaert ende secht, wie datt hie mett frijen wijllenn, unnd walvorbedachten rijpen berhaede, uth broderlicker affectie, sunderlinge gunsten, ende bewegenden oirsaekkenn, vrijgh, uth der handt gegeven hebbe, unnd gijfft vermitz dußen, deme Erbaren unnd frommen .M. Joachimen van Groeninge, onders Stadts ingesetenen burgheren, Margareten, itzg Joachims huißfr, sijner .l. susteren, alsodane sijne actie, ahnspraecke, ahnpart, quote, und gerechticheit, soe hie ennighsijns, op unnd ahn, die nhaegelaetenen guideren van zaligen Evert Bullicks tho Gelßeler, ijn den heerlicheit van Burckuloe ijn den heeren verstorven sijnde, ennichsijns hebbende, ende hem vermitz doetlichen affganck, gerorttes Bullickers, ijn enniger maniere ahngeervet unnd ahngestorven, sie sijnnen dan bewechlich, edder onbewechlich, woe ende woer dieselvenn gelegenn, unnd einen nhaemen hebben mogen, nijctes ijnt kleijne edder groethe daervan uthbescheiden, also datt hie sijch gijene gerechticheit meer daeranne voerbeholdenn, sunder heefft deselve, gantzlich unnd geheell, ijn handen unnd gewalt sijnes vorß swagers unnd susters, unnd oerer twijer erffg getransporteert, gecedeerrt, unnd avergegeven, transporteert, cedeert, unnd avergijfft oick dieselve, vermitz dußes, der gestalt datt hie, offte sie, nhu voerthan, sodaenen sijnen ahnpart der vorß guideren sollen offte sollen mogenn

mogen genietten, unnd gebrückenn, verkopen, vergeeven, veralieneren, keeren,
wenden, unnd laethen, waer hem lustet unnd gelievet, mitz vullenkommene macht,
dieselven mett rechte, offte ter frundtschap ijnthoforderen, unnd nhae dem hie, offte
sie, wegen sodaenes sijnes comparents ahnpart gecontenteert unnd befrediget
sijnen, genochsame quitantie offte gerichtlichen uthganck, ceßie, unnd transportatie,
daervan tho doene, naetbehoeren, oick wijders, ijn, offte mett dußer saecke tho
handelen doen unnd laeten, gelick ende ijn aller gestalt, sie mett oerenn anderen
guideren, unnd hie Everdt Hazebroick selvest praesent sijnde, handelen, doen, unnd
laeten solde kunnen offte mogen sunder contradictie van hem comparenten unnd
idermennichlichen, sunder bedroch arch unnd lijst, in der bester forma

30 Aprilis

Claes Helmichs

Gerrit Smijdt Borgermeisteren

Everdt van Delden wort geechnet aehn einen hollantsche doijt Joannen Hampßinck
thobehorende nha Stadtrechte

Ahm lesten Aprilis quo supra

Claes Helmichs

Gerrit Smijdt Borgermeisteren

Luicken van Zwolle vergundt die beslage op die averenßige penninge vander
verkofften guideren, van zaligen Herman Buijser luthenampt, noch resten, unnd sijnen
creditoren den eersten arrestanten van duße guideren nicht competerende, ende [so]
ijs Boede Gloemer die eerste, Berndt Podt, die anderde, unnd Lucas van Zwolle vorß,
die derde ijn den beslage van vorß luthenampt buisers guideren bij Henrichen Nijters
berustende

Die et consulibus quibus supra

Der huißfr van Herman Brijnck vergundt die beslage op die rustinge unnd
rijnckkragen zaligen Herman Buiser luthenampt, thobehorich, unnd bij Henrich
Nijters, noch onverkofft berustende, voerts oick op die penningen, so noch averich
mochten sijn vander verkofften guideren gerorttes Buijsers, ende den dren
voergaender arrestanten nicht thobehoerende nha Stadtrechte

Ahm selvigen daghe ende Borgermeisteren als baveng

Johan Kojitenbrouwer unnd Werner Baeck van wegen sijner huißfr Cecilie
Kojitenbrouwers gesien hebbende die quadruplicque dorch Johan Bruinß tott
verspottinge van .u. Erß. Wijßheiden gegevene sententie ijngestalt, unnd daruth
baven thoversijcht vernhemende, dat Johan Bruinß clegeren grofflich haer guide
nhamen unnd eher darmitt krencket ende iniuriert, willen voer .u. Erß. Wißheiden
dieselve iniurie ten gemoete gefohret hebben protesterende dieselve mett
behoerliche actie tegens den iniurant t'willen verfolgenn so als clegere unnd
iniurierde nhae terminatie deser instantien befijnden sollen t'behoeren, insonderheit,
die wijle .u. Erß. gewontliche gerichtzstijl nicht en lijdet mett quadruplicque wijtlopiger
t'schrijven offte t'procedieren, jedoch daermitt .u. Erß. die qualite der onbehoirlicker
reckenungh (:waermitt Johan Bruinß gemelte sententie genoich tdoene vermeinet:)
eigentlicker verstaen moghen, unde datt Johan Bruinß tott nhadiell der onmundigen
vader ende momberloeßen clegeren sodanige reckeninge sijnes

sijnes gefallens voergenommen unnd beschrevenn heefft sonder specificatie offte
behoirliche punctuel uthdrucken der onmundigen clegeren bewechlick unnd
onbewechlicker guider, bijdden clegeren .u. Erß. Wijßheiden geloeven wollen van
jegenwordige negste verwanten der clegeren mijtt nhaemen suster Corneliiß
Kojitenbrouwers procuratricen, Heeze [Kojitenbrouwers] Oelen weduwe van zaligen
Henrick Kojitenbrouwer, unnd Merricke Huißkens die nhaegelatene weduwe van
zaligen Gerrit Kreemer ahntehoeren, watt haer luiden vander beroempter
reckeninghe ijngedachtich sij, als nemptlich datt sie nicht wetten hebben, offte Johan
Bruinß den onmundigen clegeren rechte oder onrechte reckenungh dede, sondern

ter contrarie well gesien ende gehoert, dat Cecilia Kojtenbrouwers klegers huißfr mitt dwanck und schelden ter onderteickeninge van Johan Bruinß unnd sijner zaligen huisß Heilken ahngeholden ijs, woe wall sie Cecilia sijch des onrechtes van Johan Bruinß in presentie der frunden genoichsamb beklagende, als oick dat Johan Kojtenbouwer ijziger cleger als ein mijnnnerijarich kijndt van der straeten ijn geropen ijs omme die reckeninge sonder discretie t'onderschriven, welckes alles itzigen Burgermeisteren Geerdt ter Bruggen meer dan kundich unnd bewust ijs, so well als die mijnnnerijaericheit der clegeren, waer aver als ein notoirsaecke clegeren sijck tot .u. Erß. Wijßheiden gedachtniße ijn ehr schriffturen unnd alnoch beropen die nochtans oick bij gegenwoordige clegeren moijen genoichsamb attestiert wordt weßhalven clegere als ijn dußer stadt geboerne unnd ertogene vader ende momberloeße kijnderen sijck tot .u. Erß Wijßheiden behoirliche protectie undt erholdene sententie mit onderdanicheit kerende
Bijdden .u. Erß. W. wollen deße worden van clegeren moijen ten herten nehmen, und bij advijs eines rechtzgelehrden (:wan velichte daeraver

35

Daeraver eines rechtzgelehrden consultatie van nhoden wehre:) haer dragende wettenschap unnd discreitie conform der affgegevner sententien glijckfals operieren laten, {?} clegeren gantzlich vertrouwende alle spodige mijddelen van justitie ahnropende, protesterende nochtans als baven,

Suster Cornelis Kojtenbrouwers, Heeze Oelen, und Merricke Huißkens getuigen vorß, verklaeren unnd seggen sampt unnd bijsunder op vorg articulen edder puncten henn ahngaende, dat hem getuigen nicht bewust weer Johan Bruinß, Johannen Kojtenbrouwer unnd Ceciliën sijner suster rechte offte onrechte reckeninge deede, dan ijs hem noch wall ijndachtich datt Cecilie Kojtenbrouwers vorß ijziger tijdt huißfr van Werner Baeck mett der reckeninge nicht wall tho freeden geweest, sijch jegens die frunde seer beklagende, datt sie daermedde vernhaedeelt worde, mitz weigerende dieselbe tho wijllen onderteickenen, weßhalven sie [daermedde] van zaligen Heilken, Johan Bruinß huißfr seer bekeeven werden, also datt sie Cecilia vorß dieselbe oeres besten bewettens nhae, noch lestlich onderschreven van Jan

Koijtenbrouwers ijs hem nicht eigentlich bewust, wehr hie van der straeten ijngeroopen worden offte van sijch selvest ijngekhommen, wie hem oick nicht eigentlich bewust weer hie tott sijne mundigen jaeren gekhommen geweest, unnd offte hie die reckeninge, mitt, edder sunder discretie ondergeschreven hebbe edder nicht, dan hadde {?} junge geweest

Den ehedt ijs hem nicht affgefördert, sonder wordt den getuigen haer depositie, noch ijn haer guide offte better bedencken gestalt

Ahm .9. Maij

Gerrit Smijdt

Gerhardtens ter Bruggen ijn stat

Claeß Helmichs Borgermeisteren

Otto Huißkens heeft op den koep des huses van zaligen Geerdt Groenhaer unnd Geese sijn huißfr ahn handen Lamberts Groenaers bethalt alsodaene vijff unnd tachtentich goltgulden (:weiniger vijff oirt stuvers:) ideren gulden tott 28 stuvers current gereckent:) so wegens sijnes ahnpartes sijner olderlichen nhaegelaeten guideren, ahn den vorß huiße beßherto geresteert, luidt seckerer maechscheidinge, offte accorts, mitz dero protestation, dat hie mett einer bethalinge wijll vrijgh sijn, unnd datt hem duße vorß .85. goltg weiniger vijff oirt stuvers, ahn die hoefftkoepenninge bethalinge sollen strecken, unnd datt hie dußer bethalinge halven, van den creditoren van zaligen Gerhardt Groenhaer unnd Geese sijn huißfr unnd voertz van einen jegelichen henferner onbemoujet offte ongemoesteert wijll sijn unnd blijven

Woervoer Berndt Muller sijch ahn Otten vorß, [als] borge gestalt, mitt gedaener hanttastinge ahnlavende daervoer, infall enniger molestatie:) tho wijllen ijnstaaen als principael, des beloevet vorß Lambert Groenhaer, itzgerortten sijnen borgen dußer borchloffte halven tho wijllen schadeloes holden, onder verhijpoticieringe sijner alingen guideren, bedankende baveng Otten Huißkens, der vorg vijff unnd tachtentich goltg weiniger vijff oirt stuvers guider vullenkommener bethalinge mitz renunciatie sijner ahnspraecke unnd alinger gerechticheit, so hie beßherthoe ahn den

vorß huiße gehadt, cederende und transporterende dieselve tho behoeff Otten
Huißkens, Cecilien sijner huißfr unnd erffg, also datt hie Groenhaer, sijn huißfr, offte
kjinderen giene gerechticheit meer daeranne beholden, offte nha dato dußes
daerahne verwachtende sollen weesen in meliori forma

Noch heefft

36

Noch heefft vorß Otto daerenbaven tott bethalinge des eersten unnd anderden
termins der koeppenninge van den vorß huiße van zaligen Geerdt Groonhaer, ijn
handen der Schepenen gelacht duße nhabeschr. species van gelde als nemptlich eijn
unnd twijntich gehele nijje, unnd twee olde rosenobelens, item negenthien halve, nijje
nobels, unnd twee halve nijje ducaten allent thott behoeff des naest daer tho
berechtichden die welche vorß penninge alle, Reijner Huißkens omb gefahrlicheit
vanden Rhaedthuiße gestollen tho worden, uth begerte der Schepenen mett sijch
nhae sijn huiß ijn bewahringe genhommen

16 Maij 1604

Gerrit Smijdt

Claes Helmichs Borgermeisteren

Is die browpanne Johannen Hampßinge tho gehorende, dewelche hie Hampßinck
Everdten van Delden op sijn gewunnen unnd doergaende recht voer seckere gedaene
gerichtlicke kosten, voer ein pandt geweeßen, voer eerst ijngesat dorch Gerhardt
Brandt als vulmechtiger Everdts van Delden op – 38 daler

Is verhoget dorch Gerhardt ter Bruggen mett seeß daler unnd 14 stuver facit tho
saemen vier unnd viertich daler 14 stuver

Ende also niemandt geweesen die meer daervoer geboden, ijs vorß ter Bruggenn
koper van der baveng browpannen gebleven mitz alsolcken bescheide, infall obg

Hampßinck dieselve panne bijnnen geboerlike tijdt nicht worde loßen, hie ter
Bruggen die vorg 44 daler unnd 14 st huiden aver 14 daghe bethalen sall unnd wijll

Anno 1604 ahm 22 Maij oldes stijls

Laurens Pijnninck rijchter
Claes Helmichs in stadt
Henrichs ten Hanenbergh und
Reijner Huißkens Borgermeisteren
Als cuernoten des gerichtes

Ist auff heut dato eigener persohn erschienen der Erenthafft unnd wolgeubter
Heinrich

Heinrich Primers, offener notaris? unnd burger bijnnen der Stadt Munster ijn
Westfalen, unnd heefft aldaer krafft vurgebrachter volmacht, onder den Ingesiegell?
ahngedeuteter Stadt Munster, des dato den acht und zwanzigsten tagh monats Maij,
neuwes stijls, jaers tausent sechßhundert unnd vijer gezehlt, fleißige gesijnnungh
gethain, wie ihnen tragende amptz unnd rechtsweghen, ijn behuff der Edel ehr unnd
viltugentreichen Elizabethen von Oldenhauß zu Welbergen, seiner gunstigen
principalinnen, ijn die alinge thijenden grunde, unnd guitter, alß dieselbe under onsen
district unnd jurisdiction respective gelegen, unnd zeit seines lebenß der Edell unnd
Erenvesten Johan van Oldenhauß zu Welbergen, gedachter principalinnen leiblicher
bruder, pleno possessionis jure eingehabt unnd gepraucht,
Wanner wir nhun auß {?} volmacht auch obgteß constituti muntliche relation, der
sachen ombstant eingenhomen unnd vorstaen, daß seine principalinne, sothaner
guitter und verlaissenschaft, haeres ab intestato solle seijn, haben wir gemelenn
volmechtigen, introductionem possessionis realis, corporalis, et actualis cum
beneficio inventarij, ijn sothaene guitter nitt verweigeren konnen oder willen sundern
ihnen ijn sothanige guitter, und alle ihre alte und neuwe gerechtigkeit, vermittelß
gepurlichen, unnd dazu von recht und gewonheitwegen gehorigen solemniteiten
durch onsere gerichts dieneren, mijtt nhaemen Herman Rijchterinck, unnd Herman
Duißkens, warklich immitteren unnd einsetzen laissen, folglich denselben in sothaner

posseßion so vielle rechtes wegen gepueren mochte, zu schutzen zu vertetigen, unnd so offt eß nodigh hant zu haben, befohlen, und zu dem endt Antonio Vesterinck, wolgemeltes junckheren zeit seines lebenß verwalteren derselbigen guitteren, inhibiren unnd verbieten laißen, henfuro

37

henfuro sich sothaner verwalterschafft zu enthalten, sunderen alle pfechtere ahn den Erbaren .M. Geerd van Warendorff onseren mitburgeren als newlich ahngestalten amptman und einnhemer, a dato duseß zuverweisen, damit derselb: sothane thienden pfechte, renthen und ausskumpsten ijn gedachten Elizabethen van Oldenhauß unnd ihres vulmechtigen behauf entfangen, einleberen und davon quiteren, folglich an gehorenden ort wiederumb entrichten konne unnd mughe, weil auch gemelter volmechtiger nach effecturingh dieses, van onß begirt, allen pechtern angedeuteter guitter, so onder onse gebielt geseßen, zu heißen unnd zu gebieten, henfuro angedeuteter principalinnen ihren constituirten, unnd deßen substituirten, unnd keimant anders die pfechten zu entrichtenn unnd einzuleberen, haben wir auf sothaneß ahnhaltent {?} gegiebener dieser immission, durch onseren gerichts unnd Stadts dieneren vorß, sulches iederen onseren baweren unnd burgeren, so von sothanen lenderien ijn pachtschup haben intimeren unnd bij die pfoen von zehen alte schijlde demandiren und bevelligen laißen, allent sunder argelist

Ahm .25. Maij

Henrich ten Haenenbergh
Reiner Huißkens Borgermeisteren

Johan Nhaedorst van Haßelt bedancket SchoelJohan unnd sijner hußfr wegen sijner zaligen huißfr (:itzg SchoelJohans gewesene dochter zaliger:) belaveden bruidtschats, und haerer nhaegelaetenen guideren, nijctes ijnt kleijne edder groethe daervan uthgesundert, guider vullenkommener bethalinge, unnd entrichtinge, doende hiermedde van dien einen ewigen affstandt, also datt obg Nhaedorst offte die sijne, giene gerechticheit, actie, offte ahnspraecke meer, ijm meesten offte geringesten

daeranne beholden, offte nha dato dußes daeranne verwachtende sollen sijn, sunder heefft hiermedde darvan ganßlich gerenunciert, wie hie oick doende, mitz dußen, in meliori forma

Ahm .26. Maij 1604

Claes Helmichs ijn stadt
Henrichs ten Hanenbergh
Reijner Huißkens Borgermeisteren

Is erschennen die Er: unnd wolgelertte Fredericus die Bever, als vulmechtiger der Ed: vleihrendoguntricher Jufferen Annae Scheels, weduwen weilandt des Ed: unnd Erentfesten Johans van den Oldthuiß ter Welbergh, unnd gaff t'erkennen datt sijn principalinne verstaen hebbe, watt gestalt Juffer Elizabeth van Olthuiß, bij mijn heeren Borgermeisteren, ein verbodt unnd actuale immissionen op welgedachten Olthuißes zaligen nhaegelaeten guideren, onder dußes Stadts jurisdiction gelegen, non citera parte adversa et inaudita versocht, unnd enniger maethen erholden heefft, weßhalven vulmechtiger vorß (: voer welcke vulmacht hie de rato caveert:) van allen sodanigen nichtigen edder ijn sijck onduchtigen immißien, ende verbodden protesterende, obiter wijll hebben geremonstreert, watt gestalt Juffer Anna vorß wedtfrouwe, ratione obtis tacitam hypothecam, ijn alle sodaenen guideren, ende oick krafft der hijlixforwarden, pignus aller der verlatenschap haeres godtsaligen huißheeren ijs hebbende, waerbeneffens oick haer E. lijftucht, edder usufructen bij deeßen gerichte geconstitueert, als oick geratificeert seecker testament, aver sulx bij den vorß Olthuiß opgerichtet, woe dan vulmechtiger, sijch aver alles vorß, tott dußes gerichtes protocollen sijch ijs refererende, mitt erbeidinge datt hie nhae

38

nhae ombganck van seeß weecken vander sterffdach affthorecken deßfals bij wedderdeelen versocht sijnde, sodaenige testamentium in quantum de jure tenetur verthoenen ende tott der erapeninge consenteren soll, begherende den gemeinen unnd sonderlinghe desses landes rechten conform, datt sodaenige onduchtige

immißie ende verbodt affgedaan, sijne principalinne aver, ijn oeres godtsaligen huißheeren, unnd oer E: posseßie, gemanuteert, gestijvett, unnd gestercket moge werden, unnd so die gedachte Juffer Elizabeth van Olthuisß vermeijnde ein quaedt besijtt bij sijn principalinne tho weeßen: dat haer in solcken fall frigh staen sall, oere actie ten petitoir ten behoirlichen plaatzen, unnd rechtmatigen ijnganck van procedure ijnthostellen, waeraver sijn principalinne mijn heeren manutenentie nha landtrechte genietende, sall verwachten wes rechtens

Borgermeistere Schepenen unnd Rhaedt ten versoecke als baven doen aff alsodaenen verbodt unnd immiße als Juffer Elizabeth van Olthuiß op die nhaegelaetne guideren van zaligen Johan Olthuiß ter Welborgh unnd sijne E. wedtfrouwen Annae Scheels versocht heefft, manutenerende die weduze Anna Scheels ijn haer duchtige posseßie nha landt unnd Stadtrechte, so viell oer Er: amptzhalven geboeren sall
Vulmechtiger vorß bedancket dußen decreto

Ahm 30 Maij

Gerhardt ter Bruggen ijn stadt
Henrichs ten Hanenbergh
Reijner Huißkens Borgermeisteren

Mr. Herman Everhardts borgher der Stadt Lijnge gaet uth, unnd doet vertichniße erfflich, ewichlich, unnd onwedderoeplich, van alsodaene sijnen ahnparte unnd gerechticheit, jure, unnd ahnspraecke so [beß] hie beßhertho ennichsijns ahn sijn vaderliche unnd moderlliche huiß, hoff, liggende ijn der Bijsschopinck straete, voerts andere so wall bewechliche als onbewechliche guider alhier bijnnen Oldenzaell unnd derselvigen wigbolde liggende, gehadt heefft, allent tott behoeff Johans unnd Arnens Everhardts sijnes broders, unnd susters respective, unnd oeren erffg, unnd bedancket hem van sodaenen sijnen ahnparte offte quote der alingen vorß guider guider vullenkommener bethalinge unnd entrichtinge
Gelavende derwegen hem sulx tho staen unnd tho wahren, in der bester forma

Die qua supra

Gerrit Everhardts van Bergem ijn Noorwegen bedancket Johannen, unnd Arnen Everhardts sijnen broder unnd suster respective weghen sijnes andeels offte quoten sijnes vaderlichen und moderlichen huißes unnd haves liggende ijn der Bijsschopinck straeten voerts alingen anderen so wall onbewechlichen als bewechlichen guideren, guider vullenkommener entrichtinge unnd bethalinge cederende und transporterende derweghenn deselven ijn behoeff oerer unnd oeren erffg erfflich, ewichlich, unnd onwedderloeßbar, mits doende daervan vertichniße ende oplatinge also recht ijs, belavende hem sulx tho staen unnd tho wahren, in der bester forma

Op den

39

Op den tweeden Junij 1604

Reint Huißkens Claes Helmichs
Loco Henrici Hanenberges Borgermeisteren

Alsoe bij zeckere reckeninge nha inholt des inventarij van die nhaegelaetene guideren zaligen Lucaß Quant, eintlich wordt befunden dat den kijnderen van genompten zaligen Lucaß tott oeren ahnparte kummerfrijgh thokompt sestehalff hondert eijn ende twijntich goltgulden derthiendenhalven stuver ende ein oirt, [mitt den browkettell unnd brow rieschap daerho behorende] als wesende die gerechte helffte van derthien hondert goltgulden, affgetagen sijnde aloedaene eijn hondert twee unnd sestich goltg, heerkommende van die schulde daer dat erffhuiß medde ijs beswaert, die Berndt Muller unnd sijn huißfr tott oeren laste tho bethalen hebben aengenommen, baeven die helffte des huißes, mitt den browkettell, unnd browgerietschap daer tho behoerende, datt stucke landes op den Benthemes graeven unnd vier stucke gaerden landes nha wijderen inholt des opgerichteden verdrages hijr met onverkortet, tot vuldoen unnd bethalinge der vorß seeßtehalff hondert .1. goltgulden .13. st weiniger ein oirt, hebben Berndt Muller der kijnderen

stieffvader ende Geese sijn huißfr der kijnder moder, den obgemelten kijnderen beweeßen unnd bewisen ijn krafft dußes, duße hijrnhabeschr parcelen van guiderenn Irstlick drie hondert goltg tstucke tott acht unnd twijntich stuvers current (:wie oick die vorigen:) gereckent, ijn gerhieden gelde, van alsulcke penninge tho ontfangen, van Otten Lubbertß heerkommende van die vijff [verkoffte] stücke [landes] bowlandes (:mett twee stücke gaerden landes daer bij gehoerende nha luidt ziegell und brieve daervan sijnde;) die Otto voerß van Berndt

Berndt Muller unnd Geesen sijner huißfr derer kijnderen moder gekofft, liggende voer der Dorninger porten opten Lutticken Esch,

Thom anderen ein stücke landes op den Benthemß graeven gelegen, tußchen Juffer Moerbecken ende der heeren vanden Capittel offte der vicarien landt, voer hondert ende vierthich der vorß goltg

Thom derden noch tsoeventich goltg ten prijse als vorß voer die helffte van datt tweede stücke landes op dem Bentheims graeven daer allernaest gelegen, noch die helffte van alsodaene drie stücke gaerden landeß so eijn der Tijginck Steeghe gelegen voer eijn unnd sestich goltgulden derthienden halven stuver ende ein oirth daervan den vorß kijnderen die helffte ijs thobehoerende, mijth dem voerbeholde daer gefonden mochte worden dat die helffte van die voerß drie gaerdens alsoedaene eijn unnd sestich goltg, nicht in valore soe vielle konden uthbrengen, dat alßdan ijn sulcken vall Berndt ende sijn huißfr ijn krafft dußes sullen geholden sijn sulx den kijnderen voerß tho ontrichten vuldoen unde bethalen, allet sonder bedroch unnd argelist, daer dijtt also geschach, wehren hijrmedde bij ahn unnd aver (:neffens Berndt Muller unnd sijner huißfr:) Herman ter Straeten, Thijes Mentinck, ende Johan Nijbroeck als der kijnderen voerstendere, ende mombaren als principalen:) Reijnt Huißkens unnd Claes Helmichs ijn stadt Henrichs ten Haenenbergh als Borgermeisteren, baveng, unnd Anthonis Nijterts, Johan Bruinß unnd Joannes Hampbinck, actum die, et anno quibus supra

Reijner Huißkens

Henrick ten Hanenbergh Borgermeisteren

Die vulmechtiger der wolvebornen vrouwen Elizabeth Gravinnen van Mansfeldt,
wedtfr van Rheede, wordt geechnet ahn eijnen doijt Johannen Bruinß thobehorende
nha Stadtrechte

Op den 16 Junij

Reiner Huiskens

Henrick ten Haenenbergh Borgermeisteren

Herman Loeßinck borgher der Stadt Delden, sunder affstandt tho doene van sijnen
hebbenden gerichtlichen koep ahnt huiß van Henrich Guilker, heefft uth sunderlingen
gusten unnd voerbeede guider luide, itzgemelten Henrichen unnd sijnen erffg,
vergundt unnd tho gestaen, wie hie oick vergunnende ende tho staende ijs, mitz
deeßen, die loeße ahn datt selve vorß huiß beß tott eerstkumptsigen paeschen jaers
seeßthienhundert unnd vijve, mitz den expreßen bescheide, dat gerortte Henrich offte
sijn erffg hem alßdan sunder lenger vertoch sijne rest. penninge mett sampt voer
dato dußes daerup verlopene ende beß daer hen daerup verschijnende pensionen
thott guider luiden kentniße erleggen unnd kummerfrijgh bethalen sall unnd wijll,
unnd ijnfall der alßdan mißbethalinge, gelaevet gerortte Guilker, ehme Loeßinge offte
sijnen erffg als eigeneren des vorg huißes, datt selve huiß tott sijnen offte oeren
wijllen op versoeck tho rhuimen ijnthodoen, ceßie unnd transportatie daervan tho
doen naetbehoeren voer alsodaene penninge, als hie Loeßinck datt selve gerichtlich
gekofft

Mitz datt Herman Loeßinck offte sijne mettbeschr ehme Guilker offte sijnen
mettbeschr ijn den fall die penninge so hem alßdannoch tho guider reckeninge tho
kommen, daerup tellen offte bethalen sollen unnd wijllen, in meliori forma

25 Junij

Geerdt ter Bruggen

Geerdt Helmichs Borgermeisteren

Johan Dubbelinck wordt geechnet ahnn eijnen doijt Engelberten Pijnninck
thobehorende, nha Stadtrechte

Noetgerichte

Ahm .30. Junij

Claes Helmichs ijn stadt
Gerhardts ter Bruggen
Gerrit Helmichs Borghermeisteren

Martin Rostick wordt bij gebrek van mobilen guideren geechnet ahn ein stucke uth
den poste des huißes van Henrich Grubben, ehrtijds zaligen Johan Staven
thobehorich geweest, nha Stadtrechte

Erschennen Merten Rostick, gegenwordich militerende onder die Comp: vander Rijtmr.
Haße Bruin, ende bekande gerichtlichen, ontfangen tho hebben, van Joachim
Meijborch unnd Jennichen sijn huißfr alsodaene eijn hundert goltgulden
hoefftsumme, mett die jaerlike lopende pension sampt den gerichtzschaeden, so hie
tott deßen dagh tho daerup gedaen, unnd wijders doen mochte, als hie Merten op
den huiße van zaligen Johan Staven nhu tegenwordichlich Henrichen Grubben
thobehorende, staende ende liggende heefft, bedankende denselven, daervan
guider vullenkommer bethalinge, doende derhalven hiermedde voer hem ende sijnen
erffg transportatie ende vertichniße thot behoeff van Joachim van Meijborch,
Jennichen sijn huißfr unnd erffg, omb sodaene vorg eijn hundert goltg hoefftsumme
voertz pension unnd gerichtzschaden, van sijnent weghen, ende ijn sijnen nhaeme
tott entlicher vuldoeninge tho, tho mogen verforderen, ijnmanen unnd entfangen,
sunder ennige besperingen, offte contradictie

contradictie, van hem, edder sijnen erffg, ende alsodaenen recht daeran tho hebben
ende t'holden als hie Merten Rostick voer data dußes daerahn gehadt heefft, also
datt hie sijch offte den sijnen giene gerechticheit meer daeranne voerbeholdende,
gelavende hem sodaene transportatie ende opdracht tho staen, wachtenn, unnd
wahren voer alle die jennige so des tho rechte staen offte konnen mochten, onder
verbijnteniße van sijn persoen unnd guider [bij] gegenwordigh unnd thokumpstich bij
reale executie allent in meliori forma

Ahm daghe unnd Borghermeisteren vorg

Merten Rostick bedancket Geerde unnd Lubberten ter Hoffsteede anders Kranß,
gebroederen guider vullenkommener bethalinge weghen des iserens, so sie
hierbeforens voer etlichen jaeren van sijnen zaligen vader gekofft endde haer
obligatien daervan gegeven, dewelche Merten vorß, unnd Hans Henrickß als sijn
geweeßene mombar, seggen verlacht t'sijne unnd voer dijtmaell nicht erfijndtlich,
ahnlavende derweghen daer dieselen tott ennigen tijden gefunden mochten worden
dieselven hirdorch, krafftloes, unduchtich, nul, unnd van giener weerden t'sollen sijn
unnd blijven, in meliori forma

Anno die, et consulibus quibus supra

Op huidenn ijs die Erenthaffte unnd Erbar Gerhardt ter Bruggen Borgermeister, voer
sijch ende medde als vulmechtiger sijner broder, susteren, unnd sisters kijnderen, als
erffg van zaligen Henrick ter Bruggen, op sijn ter Bruggens versoect, (:krafft secker
sententien van ein Er: Rhaedt dusser Stadt, ahm .2.den Febr: Ao 1603

Anno 1603 unnd daerup erfolgede klaeringe bij ein wolachtbar Rhaedt der Stadt
Deventer in senatu opten .7.den Maij Ao 1604 gepronunciert:) gerichtlicken
geimmittiert unnd ijngeleth ijn die rechte helffte des erves Soddenberghs,
ahngekofften thijenden, unnd alle andere acceßorien, pertinentien, unnd
gerechticheiden daer tho gehoerende, wijderen inholt derselvigen sententien, in
meliori forma

Op den .5. Julij

Noetgerichte

Reiner Huißkens ijn stadt

Geerdt ter Bruggen

Gerrit Smijdt ijn stadt

Geerdt Helmichs Borgermeisteren

Lubbert Schoenen bekendt wijtlicher unnd wallbekander bereckender schuldt
heerkommende van verkofften iseren schuldich tho sijne, Hermannen Woltermans
borgheren der Stadt Reijne die summa derthien dalers unnd soeventhien st ideren
daler tho dertich st current gerekent woervan hie hem, offte sijnen erffg die vier
daler op Jacobi Apostoli eerstkumpstich offte 14 dage daernhae, noch twee daler op
Michaelis daernhae, unnd die andere alßdannoch rest. penninge voer unnd nha
bijnnen ein halff jaer nha Michaelis nemptlich voer paeschen ij mjaere seeßhundert
unnd vijve den lesten penninck wall bethalt, unnd kummerfrijgh alles bijnnen
Oldenzael sunder contradictie wall tho bethalen allent ijn der bester forma

Hirup voerts ahm selvigen daghe bethalt einen daler consulibus quibus supra

42

Nona Julij

Geerdt Helmichs

Geerdt Smijdt loco

Gerhardi ter Bruggen Borgermeisteren

.M. Joanni Hampßinck vergundt die beslage op die huißsteede van zaligen Hacht
Albert, liggende achter onser .l. vrouwen spijker, unnd ijs die eerste ijn beslage, nha
Stadtrechte

Ahm 10den Julij

Gerrit Helmichs

Claes Helmichs in stadt

Gerhardts ter Bruggen Borgermeisteren

Johannen van Lengell borger der Stadt Rheene [{?} unnd sijn] vergundt, op sijn
hebbende recht unnd wijlkoer, op den .5. unnd 10den Decembris Ao .97. in presentia
van Borgermeisteren unnd meer anderen dorch die huißfr van Cornelis ten
Middendorpe mett hem opgerichtet unnd gecelebreert, unnd folgens op den .10.den
Novembris Ao 98 durch Corneliß ten Middendorpe selvest gerichtlichen
geaproboert, nha Stadtrechte, hett slott tho doen hangen ahn die doeren der
huißeren van vorß Corneliß ten Mijddendorp woervan datt ejne liggende ijn der
Dorninger straete tußchen zaligen Everdt Huißkens nhu .M. Johans ten Velthuiße,
unnd Johan Harbertß huißeren, datt ander ijn der Steinstrate tußchen zaligen Herman
Helmichs, unnd zaligen Augustin Bulsinges kleijne huiß, mett noch voer hett spijker,
so gerortte Cornelis eertijdes van Matthijs Marcks ahngekofft, mitz datt dannoch die
vorß huißeren unnd spijker (:darmitt Stadts dienst dardorch nicht verringert

-ringert moge worden:) bewondt sollen mogen weerden, ende sall gelike wall
daervoer geholden weerden, offt sie ganß tho gedaen offte togesloten wehren, also
datt Johan van Lengel daer dorch ijn sijnen [rechte] hebbende rechte onverkortet sall
sijn unnd blijven, in meliori forma

.12. Julij

Geerdt Helmichs

Geerdt ter Bruggen Borgermeisteren

Op versoec Johans van Lengell, voer sijch ende medde ijn deme nhaeme und van
weghen sijnes schwagers Henrich van Bertte?, belangende die versochte executie op
den wijlkoer dorch Henrich ten Middendorpe unnd sijn huißfr den 10. Novembris Ao
98 gedaen, umb voer eerst op die mobile guideren tho mogen procederen, unnd

voertz ad immobilia, als huiß unnd hoff unnd samende landerien tho schrieden, verklaeren Borgermeistere Schepen unnd Rhaedt voer recht, datt Johan van Lengell nha Stadtrechte voer eerst geholden sall sijn, eerste benompte onderpandt, als huiß unnd hoff, unnd alinge wehr, alhier bijnnen Oldenzaell liggende, to discutieren, hangende daervoer ein slott, unnd dattselve jaer unnd dagh gestaen hebbende, alßdan bij bernender keerßen gerichtlichen tho verkopen, unnd watt datt huiß, hoff, und alinge wehr alßdan nicht uthbrengen konde, in denselven opslach, op die bijnnen wijgbolsche landerien, unnd voertz anderen so wall bewechlichen als onbewechlichen guideren sall mogen [vo voertfahren] daetlichen voert fahren tott sijner bethalinge tho, sunder ennige wijdere uthflucht offte contradictie

43

van jemande, sunder arch unnd lijst in meliori forma

Aldus gedaen, unnd gepronunciert die et consulibus quibus supra

Cleger Johan van Lengel, unnd beklachte Henrick ten Mijddendorpe, partes hinc inde, bedancken der sententien unnd begeren copie

Ahm daghe unnd Borgermeisteren baveng.

Johan van Lengell vorß, op voergaende decreet, unnd wijlkoer, [vergundt] hierbeforens voer etlichen jaeren, nemptlich Ao .98. ahm .10den Novembris dorch Henrich ten Middendorpe unnd sijn huißfr, ahn hem van Lengel, [unnd] unnd Henrich van Bertte sijn swager nha inholt dußes stads protocol gedaenn, vergundt, nha Stadtrechte ein slott tho hangen ahnn die doer, offte hett huiß van vorß Henrich ten Middendorpe, unnd sijn huißfr

Ende offt wall vorß eheluiden vergundt (:daermitt Stadtßdiensten hir dorch nicht verringert mochten werden:) ijn deme vorß huiße mett dero wonninge thoe verblijven, sall eß nochtans gelicke wall daervoer geholden werden, offt hett vorß huiß ganß tho gedaen offte tho geslotten sij; also datt Johan van Lengell offte sijn swager

vorß hir dorch ijn oeren hebbender rechte onverkortet sollen sijn unnd blijven in der
bester forma

Anno 1604 ahm .23. Julij

Claes Helmichs

Gerrit Smijdt Borgermeisteren

Gerhardt ter Bruggen stellet, thott vuldoninge seckers decreets opten .28. Junij 1604
gepronunciert, denn kijnderen van Jacob Podt voer borghe, sijn frije eigen
thobehorige erve genompt die Hulst, liggende ijn Berchhuißen, voerts sijn huiß, hoff,
unnd alijnghe weher, alhier bijnnen Oldenzaell daervoer datt hett guedt
Soddenbergh, dorch hem, offte sijnen litisconsorten nicht soll worden versplijntertt,
unnd voer d'actie, so die vorg kijnderen daerop sollen mogen hebben te
pretenderen, inholt deßelvigen decrets in meliori forma

Die et consulibus quibus supra

Jacob Podt ten versoecke Gerhardts ter Bruggen, jegens huiden dußen dagh geciteert
sijnde, laevet, unnd nijmpt [ahn], mijt gedaner gerichtlicher handttastinge ahn, tott
vuldoninge der sententien tußchen hem, unnd vorß ter Bruggen ahm .20.den
Februarij Ao 1603 alhier gepronunciert # bijnnen die tijdt van eijner maendt nha data
dußes, van sijnen ontfanck offte ontboringe der fruchten unnd opkumpsten, voerts
daerijegens der uthgijffte, weghen des erves unnd gudes Soddenbergh, bij hem à
tempore litis contestatio geschien, reckeninge unnd reliqua t'doen naetbehoeren, in
der bester forma

#unnd den .7. [feb] Maij Ao 1604 bij ein wolachtb: Rhaedt der Stadt Deventer
geconfirmert

Gerrit Smijdt

Geerdt Helmichs ijn stadt

Claeß Helmichs Borgermeisteren

Hebben vorß Borgermeistere ten versoecke Jacobs Haexbergen als vulmechtiger
Henrichs Gelincks, sijch erfijnden laethen op die hoge Eecket, Rodolph Bijter
thobehorende, allwaer gerichtlich, dorch gerortten Haexberghenn opgeslagen
vierdehalven vijme roggenn, wesende, mijddelmatigh bandt, ende alsoe ider vijme
van den vorß roggen dorch gerortten Haexbergen ijngesatt worden op derdenhalven
daler, unnd niemandt aldaer geweesen die meer daervoer geboden, is duckg.
Haexbergen bij den slach verbleeven, geschien in presentia Lamberts Groenhaer,
Egbert Holtkamps unnd mehr anderen

.3. Augusti

Gerrit Smijdt

Claes Helmichs Borgermeisteren

Bruin Bruinß vergundt die beslage opt huiß, hoff alinge wehr, unnd andere so wall
bewechliche als onbewechliche guidere, dorch zaligen Herman Podt achtergelaeten,
nha Stadtrechte in meliori forma

Ahm sesten Augusti

Gerrit Smijdt

Claeß Helmichs Borgermeisteren

Juffer Truicken Moerbecken nhaegelaetene weduwe weilant Pallick Marckloeff
drosten, [gijfft bij] gesunt van lijchame unnd mechtich oeres verstandes gijfft uth
seckeren oirsaeken haer E: daerho moverende, bij maniere van testamente, codicil
offte utherste wijlle, sinc causa

donationis inter vivos, so haer E: tho rechte ahm bundichsten offte krefftichsten doen
kan offte mach, dorch Nicoaum Linden oeren ijn dußer saecke gekornen unnd
gerichtlichen thogelaetenen mombar, haer E: {?} broder Berndten Moerbecken
borgheren der Stadt Deventer, Katharinen sijner huißfr unnd Jennichen oerer twijer
ehelichen dochter ejns, die summe vijfftich dalers ideren daler tho dertich stuvers
current gerekent, gaende dieselven dorch gesachten haeren mombar uth, unnd
doende daervann vertichniße unnd oplatinge also recht, omb dieselvigen vijfftich
dalers nhae haeren doetlichen affganck, tho maenen, ijnthoforderen unnd tho
entfangen, uth haeren samenden gereedesten guederen, bewechlich unnd
onbewechlich, woe ende woer dieselven gelegen unnd einen nhaemen hebben
moghen, sunder contradictie, insage, wedderrheede unnd besperinge van
idermennichlichen in der bester forma

6 Augusti

Claes Helmichs

Ger: Smijdt Borgermeisteren

Tonnis van Bathmen als vulmechtiger sijnes vaders unnd moders bedancket Tijeß
Mentinck, unnd Aeltghen sijner huißfr guider vullenkommener bethalinge, van die
twijntich gg so zalige Roloff ten Bussche unnd Griete sijn huißfr hierbeforens voer
etlichen jaeren van hem opgenommen, unnd uth haeren huiße (:tweclhe gemelte
Mentinck unnd sijn huißfr voer etlicher tijdt ahn sijch gekofft, unnd itziger tijdt
besijttende:) verschreven, welcke verschrijvinge itziger tijdt nicht erfijndtlich, dan daer
sie thott ennigen tijden befunden mochte worden, soll dieselve hir dorch krafftloes
nul unnd van giener weerden sijn unnd blijven in meliori forma

45

Ahm .8. Aug:

Gerrit Smijdt

Claes Helmichs Borgermeisteren

Henrick Hoeffslach constitueret unnd maecket vulmechtich den Er: unnd wolerfarnenn
Johan van Tongeren, unnd Lucam Hoeffslach omb ijn deme nhaeme unnd van sijnent
weghen sijn saecke van seckere erffscheidinge so hie tegens Cornelis Berndt tho
doene heefft mett rechte edder mett frundtschap, coniuncum vel divisum
utthofoehren, unnd ijn dußer saecke tho handelen doen unnd laeten all hett genne so
hie constituens selvest present sijnde, daerijnne handelen doen unnd laethen solde
konnen offte moghen, unnd watt gerortte constituti sampt unnd bijsunder hijrijnne
doen unnd laeten werden tsulve lavet der constituens tott allen tijden pro rato et
grato, unnd die constitutos dußer saecke halven schadeloes tho holden in meliori
forma

Ahm .13.den Augusti

Hen: ten Hanenbergh
Reiner Huiskens Borgermeisteren

Is Berndt Muller dorch denn Burgermeisteren ijn der tijdt ijn vullen Rhaede freede
gebaeden sijch jegens Henrichen Loelvinck unnd Johan Loelvinck unnd die haere,
noch mett worden offte wercken nicht tho vergrijpen allent bij die poene van der
Stadt hogeste koer sunder genade affgenhommen tho weerden

worden, uth oirsaeken hie op den Rhaedthuiße voer ein Er: Rhaedt apentlich heer
uthgefahren, seggende, datt hie, hem Loelvinck hadde op oirden unnd plaezen daer
men gien wapen geruchte en horede wolde hie sehen, woe hie mett hem foere?

Ahm .12. Augusti

Henrick ten Hanenbergh
Reijner Huijskens Borgermeisteren

Lambert Reijners Wijnandt, unnd Geertken sijn huißfr, dorch itzg Lamberten haeren
man unnd mombar constitueren unnd maecken vulmechtich den Erenthafften Erb:

und discreten Gerhardtens ter Bruggen Borgermeister, omb ijnn deme nhaeme unnd van wegen haerer tho entfangen alsodaene achtien gg so gerortter Geertken noch tho kommen van haeres zaligen broders Pelgrims ten Thije, unnd Swennen sijner huißfr nhaegelaetenen guideren

Dieselven achtien goltgulden ontfangen hebbende van dem samenden so wall onbewechlichen als bewechlichen guideren, woe ende woer offt ijn watt gerichten dieselven gelegen, unnd einen nhaemen hebben moghen niches uthbescheiden erffliche ewighe ceſie, transportatie, unnd vertichniſe tdoene ijn behoeff der baveng Swennens broder unnd susteren, mitz renuncierende aller actie, ahnspraecke, unnde gerechticheit, so obg Lambert unnd sijn huißfr Geertken beſheertho daeranne gehat, also datt sie nha data der vorß achtien gg bethalinge giene ahnspraecke offte gerechticheit meer ahn dieselven verwachtende, in meliori forma

46

Ahm .16. Augusti

Henrick ten Hanenbergh

Reiner Huißkens Borgermeisteren

Alijth Thijmanß durch Herman Duißkens haeren ijn dußer saecke gekoernen unnd gerichtlichen thogelaetenen mombar ijn dußer saecke bekent gerichtlich, mett Lemmen haerer suster der huißfr van Berndt Boecker, wegen haeres ahnparts, haerer zaligen moders Elßen Kuijpers nhagelaetenen guideren geaccoerdeert offte verdragen, unnd voerts vuldaen unnd bethalt t'sijne, neffens averleveringe der inninge des sterffhuißes haer Alijth voer haer quota tho gefallen, bedankende sijch haerer quoten guider ontrichtinge ende averleveringe, also datt sie giene actie, ahnspraecke, offte gerechticheit meer daerahne verwachtende

In der bester forma

Ahm 16 Augusti

Henrick ten Hanenbergh

Reiner Huißkens Borghermeisteren

Alsoe Ebbele Reijgers mett haeren ehemanne Johan Schulten, hirbeforens ijm jaere .1602. ahm .17. februarij, seckere testaments dispositie van haere nhaelatenden guideren gemaectet heefft, will sie vorß Ebbele testatrix, alnoch daer bij verblijven, unnd sodaene testaments dispositie ijn gienen weghe hiermedde revoceren, offte wijders veranderen, behalven datt sie testatrix dorch Nicolaum Linden haeren ijn dußer saecke gekoernen unnd gerichtlichen thogelaetenen mombar gerichtlichen bekandt, datt sie hierbeforens haerer

haerer nijchten Grietken Reijgers der huißfr van Gijßbert Kojtenbrouwer gegeven hebbe, die summa van vijff hundert goltgulden woervoer haer neeff Tonnis Reijger borge gewordenn, ende daermitt dan gerortte Tonnis der borchloffte halven (:wie bijlick:) nicht vernhaedelet offte ijn ennighen schaden gerhaeden mochte, will sie testatrix dorch gesachten haeren mombar tott verseckeringe van hem Tonniß bij sodaene vorige testaments disposition bij gedaen, [heb] offte togefoeged hebben, wie sie oick doende ijs mitz dußen, datt die vorß vijff hondert goltg, uth haeren andeel des Woertkampes, ende uth den ronden gaerden, verrichtet unnd bethalt sollen werden, als nemptlich vijer hondert g g uth den Woertkamp, unnd eijn hundert uth den ronden gaerden, facit vijfhondert g g als vorß, und wes die vorß Woertkamp better ijs, als die vijerhondert goltgulden, sall dattselve sijn unnd kommen tott fordell vander twee gebroderen, haeren neeffven, Coerdt unnd Tonniß Reijgers, nhae doede van haeren olderen, und die tucht van dien geexpireert sijnde, unnd sall die voerß kamp bijder beijder vorß gebroederen verblijven, erven unnd fallen, offte sterven, van den einen op den anderen, unnd daer sie beijde sunder wijtliche nhaelatende lijves erven versterven solden moghen, sall ijn den fall die duckg kamp kommen unnd fallen op haer naeste erffg daer tho berechtiget, und? den gebroderen Reijgers vorß, haere gerechticheit van dußer

goltgulden gantzlich affgemodiget, und contentiert sijn unnd blijven, unnd gien verder successie van haere vorß moijs duße testatrice verwachtende weeßen, allent in meliori forma

Anno 1604 ahm 21 daghe des maendts Augusti

Henrick ten Hanenbergh

Gerrit Smijdt ijn stadt

Reijner Huißkens Borgermeisteren

Is erschennen die weerdige unnd erbar heer Johan Koetwijck vicarus der Collegiaten kercken van .S. Plechelm alhier bijnnen Oldenzaell voerbrengende seckere testaments ordninge offte dispositie mett sijn eigen handt geschreven, unnd ondergeschreven, seggende den tenoir offte inholt derselvigen tho weeßen sijn utherste offte leste wijlle

Mitz begerte datt dieselve also achterfolgett, unnd thott den ejnde alhier tho protocollo gestalt mochte weerden, wie hem oick sulx vergundt ijs worden, ende was dieselve luidende van worde thott worde als folgett

In nomine Domini Amen

Dwielen idt nu (:Godt betert:) ijn deser Stadt Oldenzaell gemeinlick die sterbluffte grassier?, unnd dagelix mitt vellen? bevallet?, dair wij uujth leren kunnen, datt wij nicht hebben dan den doot to verwachten, ende nicht ensekers dan die uhre onses doedes, woewall dan ick ondergeschr derhalven all voir twee jaeren mijn constitutie bijden

bij den notarium Lindanum hebbe laetenn beschrijven, unnd folgens mijn testament oder codicil selffs geschr (:ni intestatus morerer?:) welcke ick alles ijn sijnen vollen weerdenn blijven laete, soe hebbe icket nochtans voer guedt ahngesien und geachtet, datt selve oick ex parte voir mijnen heeren die Borgermeisteren ijn der tijdt deser Stadt Oldenzaell to protocolleren omme datt mijne saecken mogen bestaan voor Godt, geistliche unnd wertliche avericheit utque post mortem meam relinquem mois quibuscumque consanguintis parem et iustitiam

Bekenne derhalvenn voir Godt und mijn avericheit datt mij van mijnen zaligen lieven olderen vatter unnd mutter gien patrimonium ijs ahngeervet, und dat huißraet welcke mijn zaliger vatter heefft nhaegelaeten, dair van hebbe ick mijnen broder Hieronimo gegevenn weß em van mijnen zaligen vatter was tho erkandt, meer unnd nicht mijnn nhae uthwijsijnge mijnes reeckenboeckes, soe en hebbe ick ijn desen lanckwijligen bedroeffden krijgeslussten ende ruinen, nicht konnen wijnnen dan bijn vaecken geplondert und beroevet mit vaerlicheit mijns levents, also datt ick offtmael vander einer stadt ijn die ander hebbe moeten wijken, ende nergens gien verblijff so lange hebbe kunnen erholden, also hier bijnnen Oldenzaell, ende watt ick hier gewonnen hebbe, datt heefft mij Nennen Kijstemaekers van guiden frommen olderen tho Zutphen geboeren, itz bij mij wonnende ehrlick unnd frommelick helpen wijnnen unnd bespaeren, derhalven bekenne ick ondergeschr. mijnen

48

mijnen broeder Hieronimo mitt goldt unnd sijlver, offte mijne negeste verwantenn, die ijngedoemte mijnes huißes sijnnen ende soll blijven nichthes dairvan uuithbesondert, simul cum anno {?} post obitum meum, tho vordell ende behoeff Nennen Kijstenmaekers ende datt om redenen die ick ijn mijnen testamente verhaelt hebbe, oerkonde der waerheit hebbe ick dit mitt mijnen nhaemen ondergeschreven op dato den 21 Aug: Domini 1604 onder stont geschreven, ick Joannes van Coetwijck bekenne als voirß

Is accorderende befonden, bij onß ondergeschr.

Nic. Linden secret: scr.

Eodem momento consulibus quibus supra

Is erschennen de Ersame unnd doguntsame Nenne Kijstenmaekers huißholdersche van heer Johan Koetwijck voerbrengende seckere testaments dispostie offte ordninge mett haer eigen handt ondergeschreven, seggende den inholt desselvigen tho weeßen haer utherste offte leste wijlle, mitz begertte datt dieselbe also achterfolget, unnd alhier tott den ejnde tho protocollo gestalt mochte weerdenn, wie haer oick

sulx vergundt ijs worden, ende was die selve luidende van worde thott worde als folget

Alsoe mij ondergeschreven van mijnen zaligen lieven olderen Goert Kijstemaekers unnd Henrica Haseluijnckels, ein huißken ijs ahngeervet bijnnen der Stadt Zutphen, op Nijstadt liggende ijn die Halderstraete, daer an beijden

an beijden zijden behuiset ijs zalige Mrr. Berndt Snabben, derhalven hie mijnn zalghe moeder daer gerne wolde uuithgekofft hebbenn, woe wall he mijn zaligen vatter und moeder daerijnne gefonden, und dat huißken voir sijnen tijden bewoenden, so heefft hij doch mijn zaligen moder nae mijnes zaligen vatters doet merckelicken schaede desfals van ihm gelieden, waeromme mijn zalghe moder mij eerstlick befhalen hefft, datt icket {?} solte, dat men datt huißken op den duersten nha mijnen doet solte verkopen, soe ijßet datt ick mijns zaligen moeders leste wijlle begere tho vollenbrengen, ende bekenne voir juw mijn heeren Borgermeisteren tho Oldenzael dorch Nicolaum Linden mijnen ijn dußer saecke gekoernen unnd gerichtlichen thogelaetenen mombar, settende tott mijne executoren ijn deser saecke die Erentfrommen ende acht..? borgeren Steven Jansen, ijn den vergulden Vijsel, und Niclaes Varwer mett oeren huißfrouwen, als mijne handtgetrowuen, unnd geeve denselven volmacht datt sij nhae mijnen affstervent datt selve huißken opt hogeste sullen verkopen, want ijdt vrij ijß van tijnß, und dat dair nijcht uuithgaet anders, als die vogelen dairahn dragen, unnd watt daer van kumpt datt sullen sij aldus uuithdeilenn

Then eersten geve ick hirvan ijn die kleijne Sanct Anthonis proevinge op die olde Stadt twee und dartich daelder eijns totter erhen Godes und troest der armen, unnd mijner lieven olderen und mijne

mijner zielen salicheit, den voirbenoemden mijnen testamentoren elckes einen golden gulden unde mijne bloetz verwanten tho weetenn Thoniß ten Bowhuiß Gerrit Baltinck Nenne unnd Marie Baltincks elckes vier daelder, unnd watt dair van oevert datt geeve ick ijn Sanct Anthonis provinge op die Nijstadt tott troest der armen unnd

mijner zielen salicheit; datt holtwerck ijn mijn huiß staende datt mijne ijs, und allet
datt ick daerijnne gelaeten hebbe sollen dese mijne voirß executoren oick verkoopen
tott troest unnd vordell ijn dese vorß proevinge op die Nijstadt, voert watt ick alhier
tho Oldenzaell hebbe nichtes uuithbesondert datt sall Joannes van Coetwijck
beholden tot sijnen besten sonder opseggen unnd bespieronge van emande
oerkonde mijn leste wijlle dijt aldus als voirß ijs hebbe ick mijnen nhaeme hir
ondergeschr, actum anno et die ut supra onder stont geschreven alsus
Ick Nenne Kijstemaekers bekenne als voerß ijs

Is mett sijnen principali, waerbij die Borgermeisteren, (:voer welckeren duße
testaments dispositie gepasseert:) dorch mijnes secretarij handt in margien?
geteickent, accorderende, twelck ick Nicolaus Linden secret, mett dußer mijnes
handes schrifft unnd onderschrifft attestere
Nic: Linden qui supra scr. et subschr. {?}

Anno 1604 ahm 21 Augusti

Henrick ten Hanenbergh
Gerrit Smijdt ijn stadt
Reijner Huißkens Borgermeisteren

Erschennenn [op] voir onß op onseren Rhaedthuiße Gerhardus Hellinck landtgericht
schrijver tho Oldenzaell unnd Adriana Bercks sijn echte huißfrouew mett Nicolao
Linden haeren ijn dußer saecke gekoernen mombar mett consent haeres manß vorß,
mechtich van lijchamen unnd verstande betrachtende datt alle menschen uth schuldts
der naturen doetlich, unnd tho sterven geboeren sijnt, ende datt hem nicht gewißers
dan die doet unnd nicht ongewißers dan die uhere des dodes, hebben aldaer tho
saemen unnd een ider besunder, ter eerden Godts Almachtigh, unnd tott salicheit
haerder zielen haer bijder testament unnd uuitherstenn wijllen gemaecket, unnd
geordineert, ijn manieren nhafolgende, in den eersten geven unnd maecken sie
malckanderen reciprocé, die eine den anderen alle und idere haere guideren, landt,
sandt, rorende unnd onrorende guideren, gelt, goldt, sijlver, gemuntet, unnd
ongemuntet, huißrhaedt, rackheidt unnd inboedell, lijnnen unnd wullen, nijtt van alles

uijthgesundert, wue tselve genoempt, und waer tselve gelegen mach sijn, datt welcke alle die langestlevende vann beiiden, sunder ennigh inseggenn vander erffg

50

erffg ten beijdenn, erfflich unnd ewelich, hebben unnd beholdenn soll tho eigendoms rechte, dieselve tho wenden unnd tho keeren, unnd daervan tho disponeren, so alß deß langest levenden guiden rhaedt dragenn soll, oick dieselве nhablijvende guideren tho versetten, tho verkopen, gelde othonhemmen, dergestalt so hett den langest levendenn guidt duncken soll; hierenbaven soll oeck die langest levende niett geholdenn sijn, deß eersten verstorvenen erffg ennigh inventaris der nhablijvenden guideren tho geevenn, want sie testatoren geene lijves vruchten tesamen hebben, noch oick niett vader ader moder, edoch datt die langest levende bijnnen jaers, des eersten verstorvenen frunden uuithrichten unnd bethalen soll eens, deße nhafolgende penningen, tho weetten ijnden Gerhardt Hellinck voer sijn huißfr versterret, soll sie geholdenn sijn, sijnen suster Henricae Hellincks weduwe Schulenborchs, sijn suster Joannae Hellinges weduwe Valcken ellick thijen carols gulden, wesende tho samen twijntich gulden unnd nijet meer van sijn nhalatenschap uuiththorichten unnd tbetalen, unnd so Gerhardt Hellinges huißfrouwe vorß, voer haeren man vorß afflisch worde, soll hie alßdann geholden sijn sijner huißfrouwen broderen Adolphen Berck

Berck, Frederick Berck, Davidten Berck, unnd haerer zal: suster Gertruit haer dochter Jenneken, ellick thijen carols gulden wesende thosamen viertich gulden eenß, unnd niett meer, van alle haer nhalatenschap uuiththorichten unnd t'bethalen woermede dieselve van alle vorder thoespaecke van haer nhablijvende guideren affgescheiden sollen sijn unnd blijven tott ewigen daghen in meliori forma

Ahm 21 Augusti vorg
Henrick ten Hanenbergh
Gerrit Smijdt ijn stadt
Reijners Huißkens Borgermeisteren

Melchior van Eßen, ter instantien unnd versoeck Cornelis Berndtß bekent gerichtlich
bij sijnen wahren worden, datt waerhaftich datt hie unnd sijn huißfr Mechteldt
(:itziger tijdt ahn die pest kranck liggende:) van gerortten Corneliß und sijner huißfr
hierbeforens voer etlichen jaeren gekofft hebben ein stukkeßken van haeren haeve
(:waerup sie einen back aven unnd privaet offte heimelicheit gelacht unnd gesatt
hebben:) ende datt nicht lenger, dan als die koperen, offte haerer eijn lijvet unnd
leevet, ende nha doetlichen affganck deslestlevendigen soll datt vorß stuckesken
haves kummerfrijgh wedderumb fallen unnd kommen, sunder ennige entgelteniße
van penninge, offte sunst anders ahn Corneliß Berndtß unnd sijn huißfr offte erffg,
edder ahn haeren hoff, sunder idermennichliches contradictie

51

contradictie insage wedderrheede unnd besperinghe, mitz deme nochtans bescheide
datt die erffg van gerortten Melchior und sijner huißfr, offte die besijtter haeres
huißes den backaven unnd datt privaet offte hett getijmmer, tott haeren fordell
sollenn hebben affthobrecken unnd tho genietenn, in meliori forma

22 Aug: 1604

Henrick ten Hanenbergh
Geerdt ter Bruggen ijn stat
Reijners Huißkens Borgermeisteren

Geert ter Becke, unnd Hillen sijn huißfr absent, dorch Herman Rijchterinck haeren
lieven swager als vulmechtiger, [ijn] unnd mombar ijn dußer saecke gekoeren bij
consent vorß Geerdeß (: als hie Geerdt bekande:) hebben sijch die eine den anderen
reciproce begifftiget ende betuchtiget soe sie deß nhae rechte bestendigest doen
konden offte mochtenn doen kunnen offte moghen ijn die saem guideren dewelcke
sie beijsen eheluiden tsamen besitten unnd gebruicken, ende hem noch ennichsijns
ahnerven offte ahnsterven moghen, alsoe datt die lestlevendige van hem beijsen, die
daer die eerste van hem beijsen uth versterven [so] werdt, soll besijtten ende
gebruicken, die tijdt sijnes leevedes; wue dieselve oick einen nhaemen hebben

moghen, nictes daervan uthbescheiden, alst nha tuchteß rechte behoert, ende tendes deß lesten affstervent van hem bijden, sollen die nhaelaetende offte averblijvende guideren, erven unnd vallen ahn den rechten ende wahren naesten erffg ten bijden zijden, alst nhae Godt

Godt unnd recht sall behoeren, ten wehre datt sie bijden eheluide tott ennigen anderen tijden dijdt?, revoceren, unnd ein ander testament, offte testaments dispositie, oprichten worden, in meliori forma

Die et consulibus quibus supra

Die werdige und erenthaffte heer Johann Oelen deecken dußer collegiaten kercken vann .S. Plechelm alhier bijnnen Oldenzaell betrachtende die uhre sijnes doedes onsecker, unnd nijcht seckers als die doet tho sijne, heefft derhalven thott sijne wahre ongetwijvelde executoren offte handtgetruwen verordnet, gestalt und gesatt die werdige, edele, erentfeste, unnd wolgeleerde heeren Johan van der Marck, unnd Gerlach die Bever canonick der vorß kercken, Egberten Oelen sijnen broder, unnd Anna Roeßkens sijn huißholdersche, begerende oer E. sijnenn lesten off uthersten wijllenn, unnd testaments ordninge den sijn w. mett sijn eigen handt geschreven heefft offte noch schrijven weerdt, alst nha Godt unnd recht behoerenn sall, unnd guiden trouwen executoren tho staet, tho achterfolgen unnd vullenbrengen Ende daer [gie] sodaene sijn testament onverhapentlich nha sijner doedt nicht befunden mochte worden; van sijnen nhalatenden guideren also tho disposeren, alst haer E. ahm jungesten gerichte ahm besten sollen meijnen tho wijllenn verdedigen, daer oick eine offte meer van dußen vorß gestalten handtgetrouwen ante executionem sui testamenti versterven worde offte worden; gijfft sijn .w. vulkomen macht den averblijvenden, tott oeren guidtduncken ennige andere ijn der verstorvenen plaezte tho stellen unnd bij sijch tho nemmen, in meliori forma

Claes Helmichs in stadt Hanenberges und Geerdt ter Bruggen ijn plaez Reijner
Huiskens Borgermeisteren

Johann ijn die Schoele unnd Alijth sijn huißfrouwe [sij] seggen sijch malckanderen die mombarschap op, demnhae koes vorß Alijth Nicolaum Linden voer haeren mombar ijn dußer saecke, ende hett hebbenn vorß Johan ijn die Schoele, unnd vorß Alijth dorch gesachtenn haeren mombar, ijn der bester forma van testamente [offt] codicil offte utherste wijlle, so sie des tho rechte ahm bundichsten unnd bestendigesten doen konden offte mochten, doen konnen edder moghen, die eine den anderen reciprocé, gegevenn unnd geeeve mitz dußenn, alle unnd iedere haere guideren, huiß, hoff, landt, sandt, koe kalff, rackte unnd inninge des huißes, geldt, goldt, sijlver gemuntet unnd ongemuntet, lijnnen, tijnnen unnd wullen, voertz andere roerende und onroerende guideren woe ende woer dieselven gelegen unnd einen nhaemen hebben moghen nichtes daervan uthbescheidenn, datt welcke all die langest levende vann hem beijdenn, sonder ennigh inseggent, offte besperinge der erffg erfflich hebben unnd beholden soll nha eigendombs rechte, dieselve tho keeren, wendenn, verkopen vergeven unnd laethenn waer hem offte haer lusten unnd gelieven soll, oick sijch wedder daerup tho hijlickenn mitz datt

mitz datt die lestlevende des eersten affstervenden naesten erffg, bijnnen jaers nhae doetlichen affganck deß eersten, eins, van de offte uth den saem guideren uthkeeren unnd geeeve soll, sijlver und golt, tbethalen mett dree carols gulden ider g mett twijntich stuvers current, kennende sie daermedde voer erffg ende woermedde sie thott ewigen daghenn vanden samenden guideren affgesoenet sollenn sijn und blijven, ende giene ahnspraecke offte gerechticheit meer daeranne verwachtende, sunder bedroch arch unnd lijt in der bester forma

Die qua supra

Henrick ten Hanenberghe
Geerdt ter Bruggen ijn stadt
Reijners Huißkens Borgermeisteren

Melchior van Eßen gesundt, unnd Mechtelt sijn huißfr kranck van lijchamen, bijde
mechtigh haeres verstandes, seggende sijch malckanderen die mombarschap op,
demnha koes vorß Mechtelt bij consent haeres vorß manß, Cornelius Berendtß voer
haeren mombar ijn dußer saecke, ende es hebben vorß Melchior, unnd Mechtelt sijn
huißfr dorch gesachten haeren mombaer ijn der bester forma unnd maniere vann
testamente, codicil offte utherste wijlle so sie des tho rechte ahm bundichsten unnd
bestendichsten doen konden offte mochtenn, doen kunnen, edder moghen,
[gegeven] die eine den anderen reciprocē gegeven, und gheven ijn krafft dußes, alle
unnd iedere haere

53

haere guideren, huiß hoff, landt sandt, koe kalff, rackte, unnd inninge des huißes,
geldt, goldt, sijlver gemuntet offte ongemuntet, lijnnen, tijnnen, unnd wullenn voertz
andere so wall onrorende, als rorende guider woe ende woer dieselen gelegen,
unnd einen nhaemen hebben moghen, niches ijnt kleijne edder groethe daervan
uthbescheiden, die welche alle die langest levende van hem bijden sonder ennigh
inseggent offte besperinge van den erffg tenn beijdenn zijden erfflich unnd ewichlich
hebben unnd beholdenn soll nha eigendombs rechte omb dieselve tho wenden,
kieren, vergeven, verkopen, veralieneren, darup tho hijlicken, darvan tho disposeren,
unnd dieselen tho laeten waer hem lusten unnd gelieven soll, mitz datt die
lestlevende, deß eerst affstervenden naesten erffg, bijnnen jaers nhae doetlichen
affganck des eerst affstevenden, eins, van, offte uth den saem guideren uthkeeren
unnd gheven soll einen golden unnd sijlveren konninges daler, kennende sie
daermedde voer erffg, ende woermedde sie thott ewigen daghen vanden saem
guideren ganßlich affgesonet sollen sijn unnd blijven tott ewigen daghen, und giene
ahnspraecke offte gerechticheit meer daeranne verwachtende sijn, ten wehre, die
lestlevende sijch ijn die anderde ehe nicht wedder begeven, edder nha des eerst
affstervenden, nicht wedder hilicken worde sollenn

sollen ijn den fall, die averblijvende guider nha des lesten doetlichen affganck ervenn
unnd fallen ten beijdenn zijdenn alst nha Godt unnd recht eigenen unnd behoren soll,
sunder bedroch, arch unnd lijst in meliori forma

Die et consulibus quibus supra

Truide ten Bussche durch Herman Duiskens haeren gekorenen unnd gerichtlichen thogelaetenen mombar ijn dußer saecke, gijfft bij maniere van testamente codicil offte utherste wijlle, so sie des nha rechte ahm bundigsten doen kann offte mach, haeren neeven Bernde ten Bussche, voer uth haeren saem guideren, ein bedde mett einen poell, i kettell van dree offte vijer emmer naetes groeth, einen potte, ein paer tijnnen schottelen, und eine quarten tijn kanne, ende sall daerenbaven ijn plaez sijner zaligen moder tott haeren alingen anderen nhalaetenden guideren even wall tho gelicker deelinge ghaen unnd staen, mett haeren broder Johan ten Bussche

Item bekendt vorß Truide, datt sie und haer zalige suster Griete, gerotten Berndten ijn sijnen kijndlichen daghen ijn noetrufft van spijse unnd dranck onderholden unnd opgetogen van haeren guideren dewelche sie mett haeren sueren swetigen arbeiden gewunnen, twelch sie hem

54

sie hem alles durch baveng haeren mombar uth guiden gunsten geschoncken, unnd quidtgegeven hebbenn, also datt hem offte sijnen erffg daervoer ahn haeren nhaelatenden guideren niches gekortet offte affgetagen soll wearden in meliori forma

Ahm 24 Augusti

Henrick ten Hanenbergh

Gerrit Smijdt ijn stadt

Reijners Huißkens Borgermeisteren

Johan Leßginck kranck van lijchame averst mechtich sijnes verstandes (:als hett scheen:) betrachtende die uhre sijnes doedes onsecker, unnd nicht seckers als die doet tho sijne, heefft derhalven van sijnen nhalatenden tijdtlichen guideren

gedisponeert, unnd bij maniere van testamente codicil offte utherste wijlle so hie deß tho rechte ham bundichsten unnd krefftigsten doen konde offte mochte, doen kan offte magh, gegeven, unnd gijfft krafft dußes dußen nhabeschr [als folgett]

1. Eerstlich Geerdt Leßgers kijnderen den kuem mett hett leeder gelicklick onder sijch tho deelenn
2. Sijnes broders Hermans vrouwe den nijen rock van sijn zalige vrouwe
3. Berndt Leßginges vrouwe tho Vaelthe haeren tho wetten sijner vrouwens pelß unnd thijen daler soe die Lesscher tho Vaelthe bethalenn sall
4. Sijner zaligen vrouwen moder den anderen rock van sijn zalige huißfr
5. Fennen, sijner vullen suster datt sijlveren gordell, unnd die hoijcke
6. Berndten Bruninck sijner vrouwen vader sijnen mantell
7. Noch gerortten Bernde Bruninck unnd sijner huißfr Swennen vijff vijme roggenn, unnd den gaerden bij hett Hegehuiß, unnd haerer twijer sonne sijne besten kleeder

Item sijnen pijllen Hermans ten Hegehuisen sonneken, vijff dalers als dijtt Herman Elfferinck unnd Lubbert ten Berghe daernha ahn gegichtet uth baveng testatoris begerte als sie sachten

Die andere sijne nhuelaetende guideren, woe dieselve einen nhaemen hebben mogen (: behalven [die] noch vertich dalers, so hie bekent sijn broder Lambert hem noch schuldich tho weeßen, unnd hie sijner moder gegeven heeft:) sollen erven unnd fallenn alst nha godt unnd recht behoert op sijn naeste erffg, in der bester forma

Ahm 24 Augusti

Claes Helmichs ijn stadt

Reijners Huißkens

Henrick ten Hanenbergh Borgermeisteren

Die Edell unnd Erentfeste Herman vann Hoevell, voer sijch, unnd medde vann weghen sijner huißfr Juffer Elizabeth van Heerde woervoer sijn E: sijch gefast maecket gaet uth unnd doet vertichniße erfflich, ewichlich, unnd onwedderloeßbar ein stucke

bowlandes liggende ijn denn Luttiken Esch achter zaligen Jutten Mr. Reijnherß kamp
(:tußchen zaligen Geerdt Nijterts ter einre, unnd der vicarien .S. Stephani ter andere
zijden landerie:) so sijn E: ahngeervet unnd ahngestorven van sijnen zaligen ohem
Wolther van Heiden, voer frjgh onbekummert und onbesweert, mett sijnen olden
unnd nijen thobehoer unnd gerichticheiden, tho behoeff Henricks Smedincks anders
Mullers Jennichens sijner huißfr unnd erffg unnd bedancket hem guider
vullenkommener bethalinge, gelavende derwegen hem sulx tho staene unnd wahren,
in der bester forma onder verhijpoticeringe haeres huises und haves voertz andere
guider

Ahm .25. Augusti

Henrick ten Hanenbergh
Geerdt ter Bruggen in stadt
Reijners Huißkens Borgermeisteren

Johan Schulten bekendt, Stijneken der dochter van Geeßken Gerbertinck tho
Lonnicker nha sijner

nha sijner doedt eerstlich gegevenn tho hebben, wie hie oick doende ijs mitz dußen,
ein stukkeßken landes, vanden bijden stukkeßkens soe hie liggende heeft voer
Enschede, gehorich thott hett Vervelt, so Henrick Vervelt beßherto ijn gebruick gehat
heeft, seggende wijder bescheit daervan bij sijne schriffturen onder sijn eighen handt
gefunden tho sollen werden, ende begert van sijn erffg datt sie haer Stijneken datt
ander stukkeßken daernaest ahnne liggende offte daer tho gehoerich, medde daer bij
tho khommen wijllen laethen, ende schencken, offte ejne guide vorehringe? daervoer
t'geevenn

Mitz ahngehefften beger, sie sijnen uthersten wijllen hijrjnne achterfolgen wijllen, in
der bester forma

Ahm 28. Aug:

Reijner Huißkens

Claes Helmichs in stadt

Henrichs ten Hanenbergh Borgermeisteren

Die werlige Edele unnd Erentfeste heer Johan van der Marck, canonick der collegiaten kercken van .S. Plechelm alhir bijnnen Oldenzaell, averdenckende datt alle menschen sterfflich, ende datt nicht gewißers dann die doedt, unnd nicht ongewißers dan die uhre des doedes, heefft thott sijne wahren ongetwijvelde handtgetruwen, offte testam. executoren gesatt unnd geordnet, wie sijn E. oick doende ijs mits dußen, die oick

56

oick werlige Edele Er: unnd wolgelerkte heeren Aßwerum à Twickelloe, und Garlacum de Bever canonicus, Eccli. prescr.

Voertz Eßdardten? vander Marck, unnd Bruin vander Marck sijn E. neeffvens, van die welcke sijn E: bijdt unnd begeert, datt sie sijnen lesten offte uthersten wijllen, edder testament twelch hie mett sijn eigen handt bereitz geschrevenn heefft, offte alnoch schrijven werdt, alst nha Godt unnd recht behoeren soll, unnd guiden trouwen executoren tho staet eignet unnd geboert, tho vullenbringen, unnd achterfolgen Ende daer soedaene sijne testaments ordninge onverhapentlich nha sijnen doedt nicht befunden mochte worden; gijfft sijn E: haer E.L. vullenkommene macht unnd gewalt van derselvigen sijnen nhalatenden guider, unnd annis gratie, tho disponieren alst hem nha godt unnd recht tho behoeren, guidt duncken soll, haer E: sulx op haer conscientie bevellende, ende daer einer offte mehr van dußen gestalten executoren offte handtgetrouwten ante executionem sui testamenti queeme tho sterven, gijfft hieden averblijvenden, vullenkommene macht unnd gewalt, tott haeren guidt duncken, ennighe andere ijn der verstorvenen plaezte tho stellen offte setten unnd bij sijch tho nhemmen, in meliori forma

31 Augusti

Reijner Huißkens

Gerrit Smijdt ijn stadt

Henrichs ten Hanenbergh Borgermeisteren

Engelbert Pijnninck Henrica uxor ghaen uth unnd doen vertichniße
derthiendenhalven daler, ider daler tho dertich stuvers current gereckent jaerlixer
renthen, jaerlix ende alle jaer onverijaert, op alle Michaelis Archangeli, achte daghe
daervoer offte daernhae onverhaelt, waervan die eerste bethalinge sall sijn op
Michaelis vorß, ijm jaere 1605 uth haeren frijen eigenthobehorigen kampe, liggende
ijn der Leemstege, mett der einre zijet, unnde ejnen ejnde, ahn Lubbens (:der
nhaegelatenen weduwen van .z. Lambert Brouwer anders Coster:) kampe, unnd mett
der andere zijett, unnd anderen ejnde, ahn den wegh unnd steghe ghaende nha datt
lutticke veldeken, offte nha Twijckels huiß, voerts uth haeren alingen anderen, so wall
onbewechlichen als bewechlichen guideren, jegenwordich unnd thokumpstigh, woe
ende woer dieselen gelegen, unnd einen nhaemen hebben moghen, nictes darvan
uthbescheiden, voer eine summa van penningien, derwelcher verkopere sijch guider
bethalinge bedankende, unnd derhalven den koperen # sodaene kopes laven tho
staen unnd tho wahren, alst nha landt unnd stadtrecte behoeren sall, tho behoeff
Gerhardts Helmichs, Derekßjen sijner huißfr unnd erffg
Tho moghenn unnd sollen moethen loßen, op alle vorß tijden, mett twee hundert
dalers, ideren daler tho dertich stuvers current gerecketn, so veerne alle
achterstendige pensiones pensiones, hijnder unnd schaede, so ennigh der
mißbethalinge halven, daerup verlopen eerst all unnd wall bethalt sijnnen, unnd die
und haeren metbeschr

57

die eine, den anderen, den welchen sulx eerst believen mochte, die loeße eerst eijn
geheell jaer wjtzlich thovorne gedaen kundighen, waerentegens {?} offte haere erffg
giene exceptien, privilegien, placaten, offte mandaten, noch enniger hande dijnck so
hem forderlich, unnd den koperen unnd haeren metbeschr hijnderlick sijn mochte
wijllen genietten offte gebruicken, # sunder bedroch, unnd idermennichliches
contradictie, insage, wedderrheede unnd besperinge, in meliori forma
edder gebruicken laeten als sie vor onß erkanden

Ahm vijften Septembris

R. Huißkens

Henrick ten Hanenbergh Borgermeisteren

Coerdt Kaelvinck kranck van lijchame averst mechtigh sijnes verstandes gijfft [Metten] bij maniere van testamente codicil offte utherste wijlle so hie des nha rechte ahm bundigsten unnd krefftigsten doen kan offte mach Metten Mennekinck mett hem ijn sijnen huiße wesende, omb haeres trouwen dienstes ahn hem beweeßen, ende ferner tho doene verhabet, sijnen ahnpart van die twee koenen unnd ein kalff, so hem onder hem beiden thokommen mett noch twijntich goltg unnd all hett genne so daer averich sijn mochte, wanner sijne schuldige schulden bethalt sijnnen, mitz datt sijne [erffg] naeste erffg hebben unnd erfflich beholdenn sollen [de] sijne maeth liggende ahnt Lonnicker Broeck

Broeck, woermedde sie tott ewigen daghenn van sijnen guideren affgesonet sollen sijn und blijven, allent ijn der bester forma

Item bekendt noch vorß Coerdt Alberten Albertß anders Kijwijt, unnd sijner huißfrouwen, van den huiße, so hie itziger tijdt besijttende, noch schuldich tho sijne seeß stijge goltguldens hoefftsumme unnd twelff stuver van pension, dijtt baven tgenne so hie noch ennigen anderen guiden luiden tho guider reckenschap noch schuldich ijs

Ahm .8.den 7bris

Reiner Huiskens

Henrick ten Hanenbergh Borgermeisteren

Jacob van Coesfeldt genompt Boevinck unnd Elßke sijn huißfr ghaen uth, unnd doen vertichniße erfflich, ewichlich, unnd onwedderloeßbar van alsodaenen huiße have unnd alinghe wehr liggende ijn der Dorninger dwerßstraete tußchen Johans ter Maeth ter einre, unnd Grietens des wijsemoeders ter andere zijden huißeren, voer

frijgh onbekummert unnd onbesweert, uthgenommen gemeine borgerlicke lasten
unnd stadtstdiensten #, tho behoeff Niclaeß Robertß Martinen sijner huißfr unnd
erffgenhaemen voer eine summa van penningen der welcher verkopere sijch guider
vullenkommener bethalinge den lesten penninck mett den eersten bedanckede,
gelavende derweghen hem sulx tho staene unnd tho wahren, onder
verhijpoticeringe haerer alingen guideren woe ende woer dieselen gelegen unnd
einen nhaemen hebben moghen, niches daervan uthbescheiden, in meliori forma

mett sijnen olden unnd nijen thobehoeren unnd gerechticheid als hie datt selve
huiß mett sijnen ahnhang? Van sijnen swager Alerdt Lamberts [vo] hierbeforens voer
etlichen jaeren gekofft

58

Ahm .8. Septembris

Reiner Huiskens

Henrick ten Hanenbergh Borgermeisteren

Die werlige Erb: unnd wolgelertte heer Albertus Helmichs canonick der collegaten
kercken van .S. Plechelm alhier bijnnen Oldenzaell betrachtende die korheit des
menschelicken geslechtes, ende datt nicht onbewißers dan die uhre des dodes, und
nicht gewißers als die doedt, heefft tott sijne wahre ongetwivelde testamentatoren
executoren offte handtgetrouwien gesatt unnd gestalt, wie oick sijn .w. dieselen sett
unnd stellet mitz deesen die oick werlige Ed: Erentfeste heerenn Joannen à Marca et
Joannen Herinck Eccl. praetuctae canonicos, voerts Claeß Helmichs sijnen .l. vader,
unnd Herman Helmichs sijnen ohem, dewelche hie bijdt unnd begert, datt haer E: w.
unnd E.l. sijnen lesten offte uthersten wijlen edder testament twelch hie mett sijn
eigen handt bereitz geschrevenn heefft offte alnoch schrijven weerdt, alst nha Godt
unnd recht behoeren soll, unnd guiden trouwen executoren tho staet eignet unnd
geboert, willen vullenbringen, unnd achterfolgenn, ende daer sodaene sijne
testaments dispositie offte lesten willens ordninge nhae sijner doedt onverhapentlich
nicht befundenn mochte worden; gijfft sijn .w. und .l. haer .w. unnd E.l.

vullenkommene macht unnd gewalt vander selvigen sijnen nhalatenden guider unnd annis gratiae tho disponeren, alst haer E. w. unnd E. nha Godt unnd recht tho behoeren guidtduncken soll, haer .w. unnd E. sulx op haer conscientie bevellende ende daer einer offte mehr van dußen

dußen sijnen gestalten executoren offte handtgetrouwien, ante executionem sui testamenti queme te sterven; gijfft hie den averblijvenden vullenkommene macht unnd gewalt nha haeren guidtduncken ennige andere ijn des verstorvenen offte der verstorvenen plaetze, wedder to stellen bij sijch tho nemmen in meliori forma

Die et consulibus quibus supra

Claes Helmichs und Catharina sijn eheliche huißfrouwe, ghaen uth unnd doen vertichniße van alsodanigen huiße, hoffte, mett den spijker unnd alinge weher als datt gelegenn ijs bijnnen Oldenzaell tußchen huißeren ende hofften der erffg van zaligen meister Melchior Wijnhoff ahn die eine zijdt, unnd zaligen Juffer Rixe Moerbeckens huißeren unnd hofften ahn die ander zijdt, scheitende mett den einen eijnde ande straete nha der Stadt muer unnd mett den anderen ande straete tegens Claeß Nijters hoff gelick unnd ijn der gestalt als salige heer Herman Helmichs deecken der kercken .Scte. Plechelmi bijnnen Oldenzaell tselve tijdt sijnes levens bewont ende beseten heefft, voer kummerfrij nergents medde besweert, uuijthgesundert onser .l. fr. gijlde bijnnen Oldenzaell jaerlix twelff st tstucke van vijffthien placken, nha wijderen inholt dußes stadts Oldenzals protocol und besegelden breeves de dato 1596 ahm .28. dage

59

.28. daghe des maendts decembris, mett oick noch die behuisingen unnd platze so zalige Schaepßhuiß tijdt sijnes levendes bewondt heefft, unnd hie Claes Helmichs vander erffg obg Schaepßhuiß gekofft heefft wijderen inholt ziegell unde brieffve de data 1600 ahm .29. Maij; allent erfflich, ewichlich unnd onwedderloeßbar; thoe behoeff haeres sohns heeren Alberti Helmichs sijnen executoren unnd erffg, mett den bescheide datt die verkopers, die vorg behuisinge tijdt haerer beijder leeevent offte so lange haerer eijn lijvet unnd leevet sollen mogen bewonnen, offte gebruicken, offte

laeten gebruicken, unnd datt nhae wijderen inholt eines verdrachs tusschen obg
beijde contrahenten gepasseert, unnd voer twee Borghermeisteren ijn der tijdt
uijthgegaen versegelt, unnd onderteickent mett deme secretario Linden, woernha
beijde partien sijch wijders sullen hebben te reguleren, ende dijtt uuith oirsaeken dat
obg verkoperen alle kijntlickie lieffte, und danckbarheit ahn vorß haeren sonne
hebben gespoert, offte vermercket, unnd noch dachlix meerder durch die hulpe
Godts almechtigh van hem sijnnen verwachtende, ende oick haer utherste wille unnd
meijninge ijs datt hett obg huiß bij den Helmichs nhaeme ende hett naeste bloedt
van verkoperen blijven sall, unnd dair van nicht ontfrembdet werdenn, dijtt allent
mett deme uthdrucklichen bescheide, offte dero protestation

protestation, datt der baveng verkoperen hierbeforens gemaecdene testament, bij
einen Er: Rhaedt verslotten liggende, hijrdorch ijnn gienen weghe, nicht wijders
verandert, gerevociert, offte geacßiert sall sijn, dan allenigenn so viell dußen punct
des vorß huißes ahngaende, dann wijllen datt hett selve testament ijn alle sijnen
anderen puncten, nha tenoir deßelvigen ijn vullenn weerden verblijven ende also
vestlich geholden und achterfolget werden sall, in meliori forma

.13. 7bris

Geerdt ter Bruggen

Geerdt Helmichs Borgermeisteren

Claeßen Helmichs Borgermeisteren vergundt die beslage op die nhalatenschap van
zalige Kathrinen Steinhouwers, nha Stadtrechte

Die et consulibus quibus supra

Henrica [die nha] Clumpers nhagelaetene weduwe van zaligen Johan Nijters
betrachtende die kortheit des menschelicken [geslachtes] levendes, ende datt nicht
gewißers dan die doet, unnd nicht ongewißers dan die uhre des doedes, heeft voer
eerst durch Herman Duißkens haeren ijn dußer saecke gekoernen unnd gerichtlichen
thogelaetenen mombar gerevoeert, geacßeert, und geannulleert, revociert, caßert

und annullert mits dußen alsodaene testaments dispositien als sie hierbeforens tot ennigen tijden, verordnet unnd gemaecket heeft also datt dieselven krafftloes, null, unnd van giender weerden sollen sijn vermitz dußen, woerijnne sie dorch gesachten haeren mombar van haeren nhaelatenden guideren will gedisponeert hebben, unnd disponeert krafft dußes, ijn nhafolgender gestalt, ende wijll haeren nhabenompten frunden unnd raedeßbewanten bij maniere van testamente, codicill offte utherste wille so sie des tho rechte ahm bundigesten unnd krefftigsten doen konde offte mochte doen kan offte mach dorch baveng Herman Duißkens haeren

60

gekoernen mombar, gegeven hebbenn, und gjifft mits dußen als folgett

Eerstlich haeren broder Derick Clumper alsodaene handtschrifft spreckende vann sestich dalers hoefftsumme so? staende heeft ahn die gemeine Vaelther bueren, woermedde hie ganßlich affgesoenet soll sijn unnd blijven van haeren guideren ende giene gerechticheit meer daeranne verwachtende weesen

Demnha Alberten Clumper sijner huißfr unnd kijnderen, haer helffte offte ahndeel des huißes unnd haves, twelch sie itziger tijdt [bese] mett hem besijttende unnd bewonnende, mett noch ein obligatie spreckende van tachtentich daler op Henrick ten Middendorpe, und eine obligatie van twijntich daler op Meijerman ijn die Lutte mett noch alle rackte und inninge des huißes so onvergeeven blijven

Item Henrickßjen der huißfr van Geerdt Eijlers unnd haeren kijnderen die handtschrifft van die gemeine Lutter bueren spreckende van hundert dalers hoefftsumma

Item Merricken Derick Clumpers dochter tho Amstelredam wonnende, alsodaene obligatie als sie van die gemeine Leemßeler bueren hebbende, spreckende van 40 dalers hoefftsumme

Item Laurentß Clumpers Dericks sonne haer ahnpart van datt gottenstucke unnd die Steinbreede

Item Derickßjen zaligen Geerdt Mullers dochter alsodaene obligatie so haer die gemeine Dorninger bueren gegeven hebben spreckende van seeß und twijntich dalers, mett ein paer tijnschottelen, i quarte kanne twee aeren potte naesten den

besten, ende haere kijste mett datt lijnne waet? so daerijnne wesende, unnd ein bedde?

[Item] Noch gaff

Noch gaff unnd gijfft sije bij maniere als vorß dußer nhabenompten als folgett Kuiper Lamberten die handtschrifft, offte penninge so haer resten ahn Arendt Lambertinck ijn Lutta

Item Lubbert Sijringes dreen sohns mett nhaemen Lambert, Geerdt und Derick die obligatie van Reijmert in Lutta spreckende van dertich dalers hoefftsumma, onder sijch drijersam tho deelen

Haeren gaerden ijn der Olijmollens gaerdens gijfft sie dorch obg haeren mombar, Albert Clumpers dochter Merricken, ende in fall ander deelinge fallen mochte mett Plechelm Nijterts haeren swager (:als sie nicht en verhapet, also datt sie dußen gaerden nicht krijgen konde, soll sie, in den fall, daervoer hebben den garden voer der Dorninger porte liggende unnd haer thobehorende

Die kettels, datt tijnnen werck, unnd potte so noch onvergevenn, gijfft sie thosamen dorch gesachten haeren mombar, Merricken Geerdt Eijlers dochterken, Merricken Albert Clumpers dochter, unnd Jutteken junge Recker Hampßinges dochterken onder sijch gelicklick tho deelen

Die andere all noch averenßige offte onvergevene guideren woe dieselve einen nhaemen hebben mogen sollen erven unnd fallen op haer naeste bloetzverwanten alst nha Godt und recht behoert

Allent nha haerer doett, unnd nicht eer tho genieten mitt dem expreßen bescheide daer einer offte mehr van dußen voergaenden sunder lijves nhalatende geboert ijn den heeren worde offte worden versterven soll des offte der verstorvenen legaet offte ahnpart erven unnd fallen, op der baveng testatrices naeste

Geerdt ter Bruggen

Reijner Huißkens ijn stadt

Geerdt Helmichs Borgermeisteren

Heeze Oelen die huißfr van Johan Krop hoffrichter des haeves Oldenzaell kranck van lijchame, averst mechtich haeres verstandes averdenckende die kortheit des menschelicken geslechtes, unnd datt nijcht gewißers dan die doet, unnd nicht ongewißers als die uhre des doedes, heefft derhalven gedisponeert, unnd disponeert vann haeren nhalatenden guideren in maniere als folget

Eirstlich gaff unnd gjfft sie, durch Nicolaum Linden haeren ijn dußer saecke gekoernen und gerichtlichen thogelaetenen mombar, bij maniere van testamente, codicil, offte utherste wijlle, so sie des tho rechte ahm bundichsten unnd krefftigsten doen konde offte mochte, doen kan offte mach, haeren sonne Henrichen Kojtenbrouwers, bij consent Geerdt Helmichs Borghermeisters ende Otten Huißkens gegenwordigh wesende, twee hundert dalers tstucke tho dertich stuvers current gereckent, mett twee die grottesten kettels, twee potte, unnd hett beste paer tijnnen schottelen, alles voer uth den saem guider verrichtet tho werden, ende soll gelicke wall mett sijnen susteren offte anderen erffg tho gelicker deelinge ghaen
Wijders begert vorg testatrix datt gerortten

-rortten Henrichen haeren sonne die Hulßbecken kamp [vij] (:daer hie den begeren worde:) vijftich dalers mijn als einen anderenn gelaeten offte verkofft moge weerdenn

Wijders bekent vorß Heeze Kojtenbrouwers datt dusse nhabeschr haer schuldich sijnen als folget, ende datt baven die genne woervan sie guide schrifften offte bewijß hebbende

1. Eirstlich secht sie datt Velthuiß tho Vaelthe haer schuldich ijs – xv daler
2. Demnha Enxman tho Vaelthe – 24 daler woervoer haer gerichtlich nha inholt des richters protocol gesat twee koenen

Noch [heefft] ijs hie haer schuldich ein mudde gersten twelch sie hem voer etlicher
tijdt affgekofft

3. Item Laßchhoff tho Vaelth – 15 daler
4. Menßman ibidem – 25 daler
5. Arendt Lambertinck ijn Lutte – 4 daler – 12 lb flaßes unnd – i schepel roggen
6. Egbertinck ijn die Lutte – 15 daler
7. Die gemeine Roßumer bueren – 200 daler
8. Nijehoff tho Werßeloe – 15 daler
9. Everdt Hollinck tho Werßeloe -10 daler
10. Schulte Northoff tho Dulre – 25 daler
11. Item Bijnckhorste ijn de Lutte gelient – 7. Daler
12. Der Freerderschen- j rosenobel unnd dree rijx daler

62

13. Item secht van einer frouwen welches nhaeme haer vergetten ijnn pantschap tho
hebbenn ennigh wullen laecken voer vier daler so sie haer gelient
14. Noch bekendt sie [op] Anne Meijnen der nhagelaetenen weduwen van zaligen
Geerdt Meijnen, op dree koenen weijde gedaen tho hebben – 150 daler
15. Die Vaelther bueren als sie bekande sijnnen haer schuldich – 50 daler
16. Die Haßeler – 100 daler
17. Die Mettinckhavester tho Haßelt – 9 daler
18. Die Gamminckloer bueren – 100 daler
19. Noch ein stucke landes ijn Gamminckloe voer sestich daler   unnd
- 20 Kranß Geerdt elven daler tho guider reckenschap want hie haer mett iserwerck tho
maecken, etwas daerup bethalt
Lestlich bekendt sie Berndten Schultenn anders Grevinckhoff, schuldich tho weesen
dree daler, allent den daler tho dertich stuvers current gereckent

.18. 7bris

Geerdt ter Bruggen

Geerdt Helmichs Borgermeisteren

Henrichen Pijnninck vergundt die beslage op sijnes zaligen vaders Laurentij
Pijninges rijchters, nhagelaetenen guideren alhier bijnnen Stadts Oldenzael offte
derselvigen wigboldt liggende offte weesende niches daervan uthbescheiden, nha
Stadtrechte in meliori forma

Ahm .19. Septembbris

Geerdt ter Bruggen

Geerdt Helmichs Borgermeisteren

Henrichen Loelvinck, Plechelman Nijters Borgermeisteren, unnd Henrichen Nijters
vergundt die beslage op die alinge [nhagelaetene] guideren woe dieselve einen
nhaemen hebben moghen, alhier bijnnen dußer Stadt, [wigboldt] offte derselvigen
wigboldt liggende [dorch] nijctes darvan uthgesundert, dorch den zaligen rijchter
Laurentz Pijnninck achtergelaten offte hem thobehorende, nha Stadtrechte in der
bester forma

20 7bris

Geert ter Bruggen

Claes Helmichs ijn stadt

Geerdt Helmichs Borgermeisteren

Boeden Gloemer voer sijch ende medde als volmechtijgher vrouwen Hemminges
borgerschen der Stadt Deventer vergundt die beslage op alsodaene guider woe
dieselve einen nhaemen hebben mogen niches daervan uthbescheiden, so dorch
den rijchter Laurentz Pijnninck ennigh sijns achtergelaeten offte hem thobehorende
nha Stadtrechte in der bester forma

.22a. 7bris

Caspar Waterham van hoger avericheit, (:vermitz doetlichen affganck Laurents
Pijnninges gewesenen rijchters:) gestalte verwalther des gerichtes Oldenzael krafft
sijner verthoenten commiſſion

Geerdt ter Bruggen
Geerdt Helmichs Borgermeisteren ende cornoten

Is erschennen die werdige Edel Erentfest heer Sweeder van Twijckelloe canonick,
unnd heeft dorch den oick Erentfesten unnd wolerfarnen Johannen van Tongeren als
sijnen ijn duſer saecke gekoernen unnd gerichtlichen thogelaetenen mombar

63

momber getransporteert, gecedeert, unnd vertichniſe gedaen, transporteert, cedeert,
und doet vertichniſe vermitz duſen van alsodaenen guideren so ijn deme testaments
offte testaments disposition in framine? geschrevenn, unnd op dagh van huiden
gerichtlich geexhibeert:) gespecificeert, ende datt nha inholt deßelvigen testaments,
in behoeff der jennigen, [so ijn] als ijn deme selvigen testamente tho ersehen,
seggende, den inholt deßelvigen alsoe tho sijne, sijn utherste offte leste wijlle, mitz
begerte datt dieselbe also achterfolgett, unnd datt testament thott den eijnde van
baveng verwalther unnd Borghermeisteren versegelt, versloten unnd ijn der Stadts
Oldenzael acten kaste verwarlich hengelacht, ende nicht ehr dan [eine] nha ombloep
van einer maendt tijdes nha sijnen doetlichen affganck erapent moghe werden,
stellende tott executoren omb sodaenen sijnen lesten wijlen, offte testaments
dispositie to effectueren unnd tho vullenbringen, die .W.Ed: unnd Erentfeste heeren
Gerlacum de Bever unnd Joannen Herinck canonicos, [Aldenzalensis] necnon de
Bever cuies Aldenzalenses voerbeholtlich, dijtt sijn ijngebrachte testament tott allen
tijden alst hem testatoren believen werdt ganßlich tho revoceren tho vermerderen,
offte vermijnderen, alst sijnen guide rhaedt draghen werdt, oick sijne executoren tho
veranderen so duck unnd man nichmael alst hem believen soll [in] allent ijnder bester
forma

Anno .1604. die 22 7bris

Geerdt ter Bruggen

Geerdt Helmichs Borgermeisteren

Truide die huißfrouwe van Egbert Vries anders Lambertß itziger tijdt buithen landes wesende, dorch Herman Duißkens haeren ijn dußer saecke gekoernen unnd gerichtlichen thogelaetenen mombar gaet uuith unnd doet vertichniße soevendenhalven daler ideren daler tho dertich stuvers current gerekent, jaerlixer renthen, alle jaer onverijaert, op alle paeschenn, achte daghe daervoer offte daernhae onverhaelt, waervan die eerste bethalinge sall sijnn op paeschen kumpstiges jaers 1605 uth haer huiß, hoff, unnd alinge wehr, liggende ant markt tußchen Berndt Stuthaves, unnd Plechelm Nijters huißeren, voertz uth haeren alingen anderen so wall bewechlichen als onbewechlichen guideren woe ende woer dieselen gelegen unnd einen nhaemen hebben mogen gegenwordich unnd thokumpstich nijchtes daervan uthbescheiden, to betalen

Tho behoeff Grieten der nhaegelaetenen weduwen van zaligen Lambert Mentincks # voer eine summa vann penningen der welcher verkopersche dorch gerortten [sijnen] haeren mombar, sijch guider vullenkommener bethalinge bedankende, unnd van haeren manne, unnd haer ijm jaere vijer unnd negentich ahm sesthienden octobris (:vermoge seckerer obligation gerichtlick verthoent:) ontfangen, unnd opgenommen tho hebben bekande, gelavende derhalven, dorch baveng haeren mombar, der koperschen unnd haeren mettbeschr sodaener jaerlixer renthen

#unnd haeren erffg

64

renthen alst nha landt unnd stadtrechte behoeren sall tstaene unnd t'wahren, tho mogen loßen op alle vorß tijden mett eijn hundert dalers tstucke ten prijse als vorß so verne alle achterstendige pensiones hijnder unnd schaede so wes daerup verlopen, eerst all unnd wall bethalt sijnnen, unnd verkopersche offte haer meddebeschr, der

koperschen offte haeren meddebeschr die loeße eerst ein halleff jaer wijtlich gedaen
kundigen sunder bedroch arch unnd lijst in meliori forma

Die qua supra

Also Albert Heerinck hierbeforens ijm jaere .1603. van ein Er: affgetreedenen Rhaedt
tott einen Renthemeister offte ontfanger der opkumpsten unnd renthen van die
vacierende vicarien gestalt, averst mett hem nicht veraccordeert van sijn solaris offte
verdienst, soe ijßet datt itziger tijdt regierende Schepenen unnd Borgermeesteren,
vorß Alberten daerijnne continuerende, op dagh van huiden, mett hem wegen sijnes
solaris offte verdienstes accordert hebben, also datt hie voer sijn inforderent,
ontfanck, moijte und anders hebbenn unnd genieten soll datt negende mudde offte
schepell zaedes, unnd vanden gelde, den negeden penninck, van all hett genne so hie
opbrengen werdt, duirende voer eerst dijtt jaer lanck, unnd wijders so lange alst der
magistraet unnd hem believeen werdt, unnd nicht lenger, ende den welchen tott
ennigen tijden sulx eerst nicht

nicht lenger believeen mochte, soll denn anderen eerst ein halff jaer thovorn
behoirlichen daervan doen vorstendigen, offt sulx opseggen, ende soll voerß Albert
nha sodaenen opseggen unnd eines halven jaers daernha ombloep sijnes amptes
offte dienstes vorg ganßlich ontslagen unnd wedder loeß sijnn

Is oick expreßelick bescheidenn datt hie Albert Heerinck duckgemelt, tott allen
tijdenn deß versocht der Magistraet, offte denn jennigen so haer Er: daer tho
committeren weerdt van sijnen ontfanck unnd administratie reckeninge unnd reliqua
doen soll allent sunder bedroch arch unnd lijst, in der aller bester forma

Ahm selvigen daghe als baven

Sijnnen per maiora vota, tott provisoren offt voorstenders des convents offte {?} .S.
Agnetis alhier bijnnen Oldenzaell verordinert offte gestalt, die Er: [und] fromme unnd
discrete Borgermeesteren Claeß Helmichs unnd Gerhardt ter Bruggenn dewelch
ahngelaevet hebbenn, unnd ahnlaeven vermitz dußen, bij guider trouwe, den

inwonneren des vorß cloesters, ijn allen behoirlichen saecken unn dijngen
voerhostan, unnd haer beste tho doen nhae haer beste vermogen

65

Eodem momento

Dewile unnd nha dem Martin Heuffs anders Virßen ijm jaere 1603 vander doemaels
erweleten provisoren, offte aversienders vant cloester .S. Agnetis alhier bijnnen
Oldenzaell, als nemptlich die E: unnd wolachtbaer Johan Reijnhers unnd Everdt van
Delden Borghermeisteren, tott einen amptman vant vorß cloester gestalt, averst haer
E: mett hem sijnes verdienstes halven nichtt vergelicket, so ijßett datt itziger die
Magistraet op dagh van huiden mett hem Martin vorß wegen sijnes solaris
veraccordeert sijnnen, also unnd dergestalt, datt vorß Martin jaerlix ende alle jaer op
alle Martini Episcopi so lange hie die administratie offte den ontfanck der
opkumpsten van hett vorß cloester ahn sijch heefft, voer sijne moijte hebben soll
sestich carols gulden ideren gulden thott twijntich stuvers current gereckent, woervan
die eerste bethalinge soll sijn op Martini eerstkumpstigh lopendes jaers .1604. Mitz
datt hie getrouwicheit ahngelaevet heefft, unnd ahnlaevet mitz dußen, tott allen
tijden des versocht sijnde, der Magistraet behoirliche reckeninge unnd reliqua tho
doene, van sijnen ontfanck unnd uthgijffte, ende datt hie van sijnen ontfanck
niemandt ichtes uthdeelen offte geeven soll, hett sij dan mett weettenn und wijllen
der Magistraet ende provisoren des vorß

vorß cloesters, ende datt bij verlues sijnes amptes, ende daer es geboerde, datt die
Schepenen sijnes dienstes nicht lenger begeerden, offte daer obg Meren sijnes
amptes entslagen wolde sijn, soll die eine den anderen den welchen sulx eerst
believen mochte, ein vierdendeell jaers thovorne doen opseggen, unnd soll vorß
Merten nha sodaenen opseggen unnd ombloep eines vierdendeel jaers daernhae
sodaene sijnes amptes ontslagen sijn, sunder bedroch, arch unnd lijst inder bester
forma

24 7bris

Geerdt Helmichs

Claes Helmichs ijn stadt

Gerhardts ter Bruggen Borgermeisteren

Deme Edelen unnd Erentfesten Hermannen van Hoefvell, vergundt die beslage op die
alinge nhalaetene guider woe dieselve einen nhaemen hebben moghen, van zaligen
Laurentz Pijnninck geweeßene rijchter, nha Stadtrechte in meliori forma

Die et consulibus quibus supra

Lubbe die nhaegelaetene weduze van zaligen Lubbert ten Woestenhave, kranck van
lijchame averst mechtich haeres verstandes gijfft bij maniere van testamente codicil
offte utherste wijlle, so sie des tho rechte ahm bundichsten unnd krefftigesten doen
kan offte mach, dorch Nicolaum Linden haeren ijn dußer saecke gekoernen unnd
gerichtlichen thogelaetenen mombar haeres zaligen sohns dochterken Fenneken
genompt, eijns, achte dalers hett stücke tho .30. st.

66

dertich stuvers current gereckent, kennende sie daermedde, voer erffg, ende
woermedde sie oick ganßich van haeren guideren affgesoent sall sijn unnd blijven
ende giene gerechticheit meer daerhanne verwachtende weeßen, ende sollen duße
vorß achte dalers verrichtet unnd bethalt weerden op die jaer tijdt van haeren
sterffdach

Item bekent unnd secht vorß Lubbe, datt baveng Fennekens vader zaliger, wegen
sijns zaliger vaders haeres [zali] lieven godtsaligen manß nhaegelaetenen guideren,
wall vuldaen unnd bethalt sij, mett datt genne so haer zalige man unnd sie hem
verstrecket, als hie datt smedde ampt geleernet, die gjilde gewunnen, die smijdt ahn
sijch verkregen, unnd die reeschap daer tho gehoerende gekofft, oick lestlich, so
lange lam tho bedde gelegenn, also datt hem derwegen nictes meer tho kumpt

Die andere averenßige guider (:als huiß, hoff, landt, koe, kalff, kleijder, kleijnodij, rackte unnd inninge des huißes, voerts andere guider woe ende woer dieselve tho bekhommen, unnd einen nhaemen hebben moghen, nictes darvan uthbescheiden, gjifft sie dorch baveng [mr] haeren mombar, bij maniere van testamente, als obg haerer dochter Swennenn, omb haeres trouwen dienstes ahn haer beweeßen unnd ferner tho doene verhapet, mitz oick den bescheide, datt sie haer nhu vortahn tijdt haeres levendes ijn kost, dranck, wahringe, ijn haeren ijtzigen swaecken olderdom, unnd voertz anderen noettrufft, verplegen unnd onderholden sall unnd wijll, in meliori forma

.27. 7bris

Geert Helmichs

Geert ter Bruggen Borgermeisteren

Edonen Wijllemß vergundt die beslage op die alinge nhaegelaetene guiderenn van der zaligen rijchter Laurents Pijnninck, woe dieselve einen nhaemen hebben mogen nijchtes daervan uthbescheiden, nha Stadtrechte in der bester forma

4 Octobris

Geerdt Helmichs

Geerdt ter Bruggen Borgermeisteren

Berndt Boeckerinck, unnd Lemme sijn huißfr sachten die eine den anderen die mombarschap op, demnhae koes vorß Lemme Nicolaum Linden voer haeren mombar ijn deßer saecke

Ende alsoe heefft vorß Berndt, Lemmen sijner huißfr, ende Lemme # Bernde vorß haeren gelieveden manne, die eine, den anderen reciprocé betuchtiget, begifftigett ende begavet, ijnn all haeren so wall onbewechlichen als bewechlichen guideren gegenwordich unnd thokumpstich woe ende woer dieselen gelegen unnd einen nhaemen hebben, nijchtes darvan uthbescheidenn alsoe datt die lestlevende van hem bijden die voerß guiderenn tijdt sijnes levendes, tuchtesche wijse, sall beholdenn,

besijtten, unnde gebruicken tott sijner noettrufft, ende nha affstervendt des
lestlevenden vann hen bijden sollen die averblijvende guideren sterven, erven unnd
fallen ahn bijden zijdts erffg, alst nha Godt unnd recht behoeren sall in meliori forma

#dorch gesachten haeren mombar

67

Ahm .6.ten Octob: 1604

Geerdt ter Bruggen
Henrick ten Hanenbergh ijn stadt
Gerhardt Helmichs Borgermeisteren

Berndt Muller voer sijch ende als man unnd mombar sijner huißfr Geeßkenn,
woervoer hie sijck gefast maecket, item Johannes, unnd Bruin Bruinß als naeste
bloedtzverwanten itzg Geeßkens, der vorß huißfr van Berndt Muller itziger tijdt
onpaßelick weeßende, voerts Herman ter Straeten, Johan Rijbroeck, unnd Tijes
Mentinck als mombare baveng Berndes huißfr kijnderen bij zaligen Lucaß Quant
getellet, ghaen uth unnd doen vertichniße, mett aller oplatinge also rechte ijs, erfflich,
ewichlich, unnd onwedderloeßbar einen besegelden brieff spreckende van vijff stucke
landes, liggende bij, offte neffens den anderen voer der Dorninger porten op den
lutticken esch mett der einre zijet ahn der erffg van zaligen Herman Helmichs, unnd
mett dero andere ahn Lambert Storcks landerie, mitt noch twee gaerdens oick voer
der Dorninger porte liggende tußchen des cloesters unnd zaligen Henrick Oelens
gaerdens alle voer vrijgh onbekummert unnd onbesweert mett haeren olden unnd
nijen thobehoeren unnd gerechticheiden nijctes daervan uthbescheiden, als Berndt
Muller und sijn huißfr verkopere dieselbe alinge landerie hierbeforens voer etliche
jaren van Everdt van Delden unnd Margareta sijn huißfr gekofft, wijderen inholt des
principalen brieffs de data

Also datt verkopere noch haere erffg unnd mettbeschr sijch giene gerechticheit mehr,
noch an den vorß principaelen brieff viell weiniger ahn die baveng landerie

landerie, unnd gaerdens voerbeholdenn, sunder hebben dieselbe also ganßlich unnd
geheell gecedeert, getransporteert, unnd avergegevenn, wie sie oick doende mitz
deeßen, tott behoeff Otten Lubbertß Merrickens sijner huißfr unnd erffg offte
holderen deß brieves mett haeren wijlen voer eine summa geldes derwelcher
verkopere sijch guider vullenkommener bethalinge bedanckede, unnd derhalven den
koperen unnd haeren {?} obg landerie unnd gaerdens tott ewigen dagen also verkofft
tho sijne, gelaveden tho staene unde tho wahren, onder verhijpoticeringe haerer
alingen so wall bewechlichen als onbewechlichen guider gegenwordigh unnd
thokumpstich nijchtes daervan uthbescheiden in meliori forma

Octava Octobris

Claes Helmichs

Gerrit Smijdt Borgermeisteren

Hermannen ter Straeten vergundt die beslage op die alinge nhaegelaetene guideren
vander zaligen rijchter Laurens Pijnninck, woe dieselbe einen nhamen hebben mogen
nijchtes daervan uthbescheiden nhae stadtrechte, inder bester forma

Nona Octobris

Claes Helmichs

Gerrit Smijdt Borgermeisteren

Tonnis Muller Swenne, sijn huißfr ghaenn uth unnd doen vertichniße, erfflich,
ewichlich unnd onwedderloeßbar einen gaerden, liggende mett der einre zijet ahn
Johan Volmeringes, unnd mett der andere ahn Herman Everdinges gaerdens, unnd
mett den eijnen ejnde, ahn der steghe ghaende nha die Claeßkempe, und der Lutter
kerckwegh, unnd mett den anderen ahn Schulte Grevinckhaves kamp, welcken
gaerden sie hierbeforens

-beforens voer etlicher tijdt van den Ehrw: und Ed: heeren Sweeder van Twijckelloe, ahn sijch gekofft, voer frigh onbekummert, unnd onbeswert mett sijnen olden unnd nijen thobehoeren unnd gerechticheit wijderen inholt des principalen brieves, Thott behoeff Johan Volmeringes Fennen, sijner huißfr unnd erffg, unnd bedancken hem guider vullenkommener bethalinge, gelavende derwegen hem sulx t'staen unnd tho wahren, onder verhijpoticeringe haerer alingen guider, in der bester forma

Die et consulibus quibus supra

Tijes Meijers, Eerlandt, sijn huißfrouwe seggen sijch malckanderen, offte die eine den anderen die mombarschop op, demnhae koes vorß Eerlandt, Nicolaum Linden voer haeren momber ijn dußer saecke, ende heefft alsoe gemelte Tijes unnd Eerlandt sijn huißfrouwe dorch itzgehmelen haeren mombar gerevoeert, gecasseert, unnd geannulleert, revoceren, cassieren, unnd annulleren vermitz dußen alsodaene testamente offte testaments disposition, soe sie hierbeforens enniger maethen gemaect, offte opgerichtet, also datt dieselen hir dorch krafftloes nul unnd van giener weerden sollen sijn, ende omb dan opt nije haer testament tho maecken, unnd van haeren nhalaetenden guideren tho disposeren daermitt sie gienen [twijff] twijst tusschen haeren erffg erwecken moghen, gaaff unnd gjijft vorg Thijes sijnen .l. huißfrouwen Eerlande, unnd Eerlandt itzg haeren gelieveden manne dorch gesachten haeren mombar die eine den anderen reciprocé tuchtesche wijse haer samende guidt datt sie nhu ter tijdt hebben offte noch hiernhamaelis dorch Godt verkriegen moghen, nijctes ijnt kleijne edder groete daervan

daervan uthbescheiden, woe ende woer dieselve oick gelegen unnd einen nhaemen hebben moghen also datt die lestlevende van hem bijden dieselve guider tosamen soll mogen besijtten, unnd tott sijn besten nutt unnd orbar sunder idermennichliches contradictie gebruicken tijdt sijnes levendes, ten wehre dan die lestlevendige sijch wedderumb hijlicken offte ijn die anderde ehe treeden, {?} sijch begeven worde, soll ijn den fall die lestlevende, des verstorvenen erffg eijns geeven unnd wall bethalen die summe eijn hundert goltgulden ideren gulden tott acht unnd twijntich stuvers current gereckent # [umme] soe averst die lestlevende sijch ijn die anderde ehe nicht begeven worde; ende ongehilicket bleeve {?} soll hie offte sie die samende vorß

guideren als voergaende tuchtesche wijse tijdt sijnes leevendes (:sunder dije vorß hundert goltg tho verrichten:) moghen genietten unnd gebruicken
Ende sollen ijn solcken gefalle die alinge nhalaetende averblijvende guider nha des lesten doetlichen affganck erven unnd fallen an beiiden zijden erffg alst nha Godt unnd recht behoeren soll, mitz den uthdrucklickenn bescheide datt Berendt die meijer tho Espelo zaligen Gerritz sonne, unnd Henrick Meijer zaligen Arendes sonne, eijn ider voer sijnn persoen, mett Thijeß broders tho gelicker deelinge sollen ghaen offte staen, also, datt die eine nicht mehr als die ander van sijner nhalatenschap hebben offte genietten soll, dielestlevendige hilicke dan wedder [nijcht] offte nijcht Wijders so geeven baveng eheluide bij maniere van testamente codicil offte utherste wijlle so sie des tho rechte ahm bundichsten unnd krefftigesten doen kunnen offte moghen, nhae haerer beijder doet, voer aff, uth haeren saemender guider Fijeken

woermedde sij ijn dußen fall ganßlich affgemodet sollenn sijn unnd blijven

69

Fijeken zaligen Geert Reijnkens dochter, item Johannen, Benrdts Reijnkens sonne, unnd Jennichen Henrichs ter Haßelt dochter, ider thijen goltgulden facit thosamen dertich g g ider thott acht unnd twijntich stuvers current gereckent, ende sollen evenwall erffgenhamen sijn ijn plaetz haerer lieven godtsaligen olderen die ijnden heeren verstorven sijnnen, allent ijn der bester forma

10a Octobris

Claes Helmichs

Gerrit Smijdt Borgermeisteren

Engelberten Kojitenbrouwer vergundt die beslaghe op die samende nhaegelaetene guider van Laurens Pijnninck woe dieselbe einen nhaemen hebben moghenn nichtes darvan uthbescheiden, in der bester forma nha Stadtrechte

Ahm elfften Octobris

Claes Helmichs

Geerdt ter Bruggen ijn stadt Gerrits Smijdts
Borgermeisteren

Die werlige, Erbar, unnd andachtige heer Johan Coetwijck vicarius der collegiaten kerckenn .S. Plechelmi alhier bijnnen Oldenzaell betrachtende die kortheit des menschelickens leevedes, unnd datt nicht gewißers dan die doedt, unnd nicht ongewißers als die uhre des doedes, constituerd unnd stellet (:dorch Nicolaum Linden sijnen ijn dußer saecke gekoernen mombar:) opt nije tot off voer sijne wahre ongetwivelde testam. executoren edder handtgetrouwien, die Ehrw: Edele

Edele, Erentfeste, unnd Erb: heerenn Joannen à Marca et Aßwerum à Twickeloe canonicos praedictae Eccl. Oldenz., unnd Henricum Loelvinck Borgermeister unnd Henrick Duvelken borgher hirselvest dewelche hie bijdt unnd begert demodichlich datt haer E: sijnen lesten offte uthersten wijllen offte testament twelch hie mett sijn eigen handt bereitz geschreven offte alnoch schrijven werdt, alst guide trouwe executoren offte handtgetrouwien t'staet eignet unnd geboert willen doen achterfolgen unnd vullenbrengenn nhae sijner doedt, unnd daer es baven thoversijcht nha sijnen doetlichen affganck geboerde datt sodaene sijn testament offte testaments dispositie nijch befunden mochte wordenn, gijfft vorg heer Johan dorch obg sijnen mombar, sijnen vorß executoren offte handtgetrouwien vullenkommene macht unnd gewalt, vanden selvigen sijnen nhaelatenden guider unnd anno {?} seu annis gratiae tho disponeren alst hem nha Godt und recht t'behoeren guidt duncken soll, haer E: sulx op haer conscientie bevellende, Daer oick einer offte mehr van dußen sijnen verordenten executoren ante executionem sui testamenti queeme tho sterven sollen sie tott haer E. believent einen offte meer ijn des offte der verstorvenen plaetz bij sijch nhemmen unnd stellen, offte ijn dero execution alleinigen doen moghen alst naetbehoeren allent sunder bedroch in meliori forma

Mr. Nic: Linden secret presente
Qui in fidem scr. et subscr.

Ahm 16 Octob:

Claes Helmichs

Gerrit Smijdt Borgermeisteren

Leenhardt Goede, alhier genompt van Stendel, kranck van lijchame averst mechtich sijnes verstandes, gijfft bij maniere van testamente codicil offte utherste wijlle so hie des tho rechte ahm bundigstenn unnd krefftigsten doen kan offte mach sijnen tween broderen einen ideren vijftich carols gulden, facit eijn hundert colars gulden tho samenn

Ideren gulden tott dertich stuvers current gereckent, nha sijnen, unnd sijnes kijndes Geertkens (:bij Swennen sijner ehelichen huißfr getelt:) doetlichen affganck, (:daer hett itzg kijndt ijn sijner mijnderijaricheit versterven worde:) ende sunst anders nicht, uth sijnen saem guideren ijnthomaenen ijnthoforderen unnd tho entfangen woermedde sie ganßlich van sijnen nhalaetenden guideren affgemoedet unnd affgesoenet sollen sijn unnd blijven, und gien forder succeßie van ehme testatore offte sijnen kijnde verwachtende weeßen

Die andere, sijne unnd sijnes kijndes (:infal als vorß:) nhalatende guideren als huiß, hoff landt, sandt, koe, kalff, kleijder kleijnodij rackte unnd inninge des huißes geldt goldt, sijlver, gemuntet unnd ongemuntet voerts andere so wall onbewechliche als bewechliche guider woe ende woer dieselen gelegen unnd einen nhaemen hebben, nijchtes daervann uthbescheiden gijfft hie bij maniere [als] van testamente unnd conditien

conditien alß baveng, sijner huißfr kijnderen bij zaligen Geerdt Oelenn getelt, onder sijch gelicklick tho delen mitt dero protestation dijtt sijn testament offte testaments dispositie, tot allen tijden als hett hem believen soll t'mogen revoceren, augeren, minueren, offte ganßlich casseren, daer nhae alst sijnen guiden rhaedt dragen werdt, in meliori forma

Ahm 17den Octob:

Claes Helmichs

Gerrit Smijdt Borgermeisteren

Is erschennen, Joens van Deventer, unnd heefft sijch uth versoeck Joannis Hampßinges borge geconstitueert und constitueret sijch mitz deeßen ijn dero saecke van hem vorß Hampbinck cleger eijns, unnd Johan Banniers anders Junckhanß genompt, tho Delden, beklachde anderdeels, als gebrucker des erffhuises bij zaligen Wolther Belmans nhaegelaeten, omb aldaer tho Delden voer die Borgermeisteren tho rechte tho staenn unnd hett gewijß tho vuldoen, et sic de iudicio sisti et iudicatum solvendo unnd datt nhae gedaene eigen gerichtliche wijlkoer van Johan Banniers vorß, settende Johan van Deventer daer voer tho onderpande alle sijne guider die hie alhier bijnnen der Stadt Oldenzael unnd derselvigen jurisdiction liggende heefft sonder bedroch arch unnd lijt # in meliori forma
Mitz datt obg Hampbinck daer iegens ahngelaevet heefft, unnd ahnlavet krafft dußes, gerortten sijnen borghen dußer saecke halven onder gelicke verbandt, sijner alingen guideren, schadeloes tho holden

71

Die et consulibus quibus supra

Henrichen Loelvinck, Plechelman Nijtertsß Borghermeisteren, unnd Henrichen Nijterts vergundt datt leste beslach, op die alinge guider woe dieselve einen nhaemen hebbenn mogen nichtes daervan uthbescheiden, so alhier bijnnen der Stadt Oldenzaell unnd derselvigen wigboldt liggende, unnd dorch den rijchter Laurentz Pijnninck zaligen achtergelaeten nha Stadtrechte in meliori forma

.18. Octobris.

Claes Helmichs

Gerrit Smijdt Borgermeisteren

Boeden Gloemer voer sijch unnd medde [ijn] als vulmechtiger van frow Hemminges
borgerschen der Stadt Deventer vergundt datt leste [gebodt] beslach op alsodaene
guider woe dieselve einen nhaemen hebben mogen, nichthes darvan uthbescheiden,
so dorch den zaligen richter Laurens Pijnninck ennighsijs achtergelaeten unnd hem
thobehorende nhae Stadtrechte in der bester forma

Ahm 21 Octobris

Claes Helmichs

Gerrit Smijdt Borgermeisteren

Merricke die nhaegelaetene weduwe vann zaligen Berndt van Arnhem kranck vann
lijchame averst mechtich haeres verstandes, gijfft dorch Nicolaum Linden haeren ijnn
dußer saecke gekoernen mombar bij maniere van testamente codicil offte utherste
wijlle so sie des tho rechte ahm bundigsten unnd krefftigsten doen kan offte mach
haeren jungsten sonne

Tussenblad 70a

*Duße nhabeschr beslage gedaen op die nhagelaetnen guider vanden .z. rijchter
Pijnninck Ao 1604*

Ahm 19 7bris

Henrich Loelvinck, Plechelm Nijterts, unnd Henrich Nijterts

20 7bris

Boede Gloemer voer sijch unnd vrouwe Hemminges tho Deventer

24 7bris

Herman van Hoevell

27 7bris

Edo Willemß

.8. Octobris

Herman ter Straeten

10 Octob:

Engelbert Kojtenbrouwer

2 9bris

Everdt van Rijeben

sonne Henrich genompt voer aff uth haeren guideren eins die summe vijftich goltg
ideren gulden tott acht unnd twijntich stuvers current gereckent, ende sall gelicke
wall mett haeren anderen kijnderen sijnen broder unnd susteren tott haeren anderen
guider tho gelicker deelinge ghaen

Noch gaff unnd gjfft vorß Merricke dorch obghemelten haeren mombar ijn gestalt
als baven, Henrichen van Loßer dree gaere rijnder velle, unnd haer ahnpart ahnn denn
roggen, unnd gerste so ijn haeren huiße befunden wordt, gedorßchet unnd
ongedorsschet, woervan ehme Henrichen die andere resten vant gemelte korn doch
tho kommende, uth oirsaeken hie datt selve korn medde helpen bearbeiden, unnd
etlicke seijel zaedt, medde daerho uthgedaan, unnd datt omb sijnes trouwen
dienstes ahn haer beweeßen, unnd henferner tho doene verhapet, oick mett den
bescheide, datt hie Henrick die pacht dußes jaers daervan bethalen sall, in meliori
forma

.22. Octobris

Gerrit Smijdt

Claes Helmichs Borgermeisteren

Lambert Stuthoff wordt geechnet ahn eijnen doijt .M. Joanni Hampßinck
thobehorende nhae Stadtrecchte

Op denn 27 Octobris

Gerrit Smijdt

Reijner Huißkens Borgermeisteren

ijn stadt Claeß Helmichs

Henrick Wreede Jennichen sijn huißfr ghaenn uth unnd doen vertichniße soeven
dalers, ideren daler tho dertich stuvers current

72

current gereckent, jaerlixer renthenn, jaerlix ende alle jaer, onverijaert, op alle
Michaelis Archangeli, achte daghe daer voer offte daernha onverhaelt, nha data
dußes, woervan die eerste bethalinge soll sijn op Michaelis ijm jaere seeßthienhondert
unnd vijve, uth haeren frijen eigen thobehorigen kampe offte lande, liggende op den
Klijesch, ahn der Stadtgreffte, unnd uth haer huiß, hoff, unnd alinge wehr, liggende ijn
der Dorninger straete, tusschenn zaligen Johan Franßes, unnd Kerckeringeß huißeren,
voertz uth haeren alingen anderenn, so wall bewechlichen, als onbewechlichen
guideren gegenwordich unnd thokumpstich, woe ende woer deselven gelegen unnd
einen nhamen hebben moghen, nijctes ijnt kleijne edder groethe daer vann
uthbescheidenn, tho behoeff Wilhelms ten Bussche, Geertkens sijner huißfr unnd
erffg, unnd bedancken hem guider vullenkommener bethalinge, gelavende
derweghen hem sulx tho staene unnd tho wahren, mitt uthdrucklichen ahngehefften
bescheide datt die loeße soll moghenn unnd sollen moethen geschien op alle vorß
tijden, mett eijn hundert der gelicken dalers, so veerne verkopere unnd haer

metbeschr denn koperen offte haeren mettbenompten offte kopere edder haer
metbeß (:denwelcken vermitz wijlkoer van den verkoperen oick sulx vrijstaen sall:)
denn verkoperen offte haeren meddebeschr den welchen sulx eerst believen mochte,
die loeße eerst ein halff jaer, wijtlich gedaen kundigen, unnd alle achterstendige
pensiones hijnder und schaede

schaede so wes darup verlopen eerst all unnd wall bethalt sijnnen, waerentegens
verkopere unnd haer erffg wijllen noch sollen genietenn offte gebruicken, edder
gebruicken laethen (:als verkopere voer onß bekandenn:) geinerleij exceptien,
privilegien, placaten offte mandaten, noch ennigerhande dijnck so hem forderlich,
unnd den koperen unnd haeren mettbeschr hijnderlich sijn mochte; dann dijt selve
also wie vorg vastlich, unnd trowelich t'achterfolgen, sunder bedroch,
idermennichliches contradictie, insage, wedderrheede unnd besperinge, in der bester
forma

Die qua supra

Gerrit Smijdt

Claes Helmichs Borgermeisteren

Eden Wijllemß vergundt datt leste beslach op die alinge nhaegelaetene guider
vanden zaligen rijchter Laurens Pijnninck, woe dieselve einen nhaemen hebben
mogen, nijctes daervan uthbescheiden, nha Stadtrechte, in der bester forma

Die et consulibus quibus supra

Hermannen van Hoevell vergundt datt leste beslach op die alinge nhagelatene guider
woe dieselve einen nhaemen hebben mogen, dorch .z. Laurens Pijnninck rijchter
achtergelaetenn nha Stadtrechte in der bester forma

.2. 9bris

Gerrit Smijdt

Claes Helmichs Borgermeisteren

Everdten van Rießen borgeren der Stadt Deventer vergundt die beslage op die
nhaegelaetene guider van zaligen Laurentz Pijnninck rijchter, nhae Stadtrechte, in der
bester forma

73

Ahm .3.den Novembris

Gerrit Smijdt

Claes Helmichs Borgermeisteren

Lubbert Vogelsanck unnd Jennichen sijn huißfr seggen sijch die eine den anderen die
mombarschap op, demnhae soe koeß Jennichen Herman Duißkens voer haeren
mombar ijn dußer saecke, ende hebben also vorg elheluide infall haer kijndt ijn sijner
mijnderiaricheit, voer sie beijdenn queeme tho sterven van haeren nhalatenden
guider gedisponeert unnd disponeren vermitz dußen als folget

Eerstlich [gij] gaff unnd gjifft vorß Lubbert bij maniere van testamente codicil offte
utherste wille so hie des tho rechte ahm bundichsten unnd krefftigesten doen kan
offte mach Jennichen sijner huißfr unnd sijner mojen Grieten Vogelsanges all sijn
guider omb dieselen tuchtesche wijse tijdt haeres levendes tho genieten unnd tho
gebruicken, unnd nha haerer beilder doetlichen affganck, sollen Albert Klumper unnd
sijn huißfr, mett Lijßken, Jorrien Mentinges dochter, die twee deelen van sijne
samenden guider niches darvan uthbescheiden gelicklich deelen; unnd Brijnckhuißes
kijnder; unnd Wijfferman tho Dorninge datt deerde deell van sijner nhalatenschap,
behalven datt sie eerst unnd voer all eijns van den samenden guideren uthkeeren
unnd [eins geeven] ahntellen sollen ahn handen Elßken Rotgers

Rotgers thijen dalers, unnd ahn sijne twee halff susteren buithen landes wesende daer
sie tho enniger tijden hier wedder kommen worden; sestich dalers, allent den daler

tho dertich stuvers current gereckent, kennende sie daermedde voer erffg, ende
woermedde sie thott ewigen daghen affgesoenet sollen sijn unnd blijven
Daerenbaven gaff unnd gjifft noch vorß Lubbert ijn maniere als baven
Albert Klumpers dochterken voer uth den saem guider einen gaerden liggende op
den hagen, ende ijn gebreck sijner sollen sijn erffg ijn sijn plaez staen unnd
denselven voer aff hebben unnd genieten
Noch legateert unnd gjifft obg Lubbert Wijllem Vogelsanges sonne Jan, vijff daler
ideren daler ten prijse als vorß, allent eijns
Item Jennichen obg Lubberts huissfr durch bavengemelten haeren mombar, bekent
haer susteren offte naeste erffg mett vijfftich dalers van werdie tstucke als vorß, onder
sijck gelicklick tho deelen, behalven datt haer suster Merrie vijff dalers meer hebben
sall als die ander wesende die huissfr van Hans Sijnsijnck, woermedde sie tott ewigen
dagen affgesoenet sollen sijn
Die anderen guider, als huiss, hoff, landt, sandt, koe, kalff, rackte, reeschap, inninge
des huisses voerts andere bewechliche und onbewechliche guider woe dieselve einen
nhaemen hebben mogen niches daervan uthbescheiden, gaff unnd gjifft sie, durch
Herman Duißkens haeren ijn dußer saecke gekoeren mombar, haeren lieven manne
omb sijnes trouwen dienstes ahn haer beweesen, unnd ferner tdoene verhaped,
erfflich, omb dieselven tkeren wenden, unnd laeten waer hem lustet unnd gelievet,
salva potestate revocandi, mutandi, augandi vel minuendi
In meliori forma

Dijtt testament heefft Jennichen obg durch Geert ter Westerick haeren mombar ahm
12 Jan: 1605 cons: P. Nitert und C. Helmichs gerevociert, gecaßiert und to nichte
gedaan In mel. Forma

Henrich ten Hanenbergh
Gerrit Smijdt ijn stadt
Henrichs ten Haenenbergh Borgermeisteren

Jennichen die nhaegelaetene weduze van zaligen Toißen Berndt, betrachtende die korheit des menschelicken levendes, ende daermitt sie gien twijst tußchen haer bloetzverwanten erwecken mochten gifft sie dorch Nicolaum Linden haeren ijn dußer saecke gekoernen und gerichtlichen thogelaetenen mombar [ijn dußer saecke haeren na] bij maniere van testamente, codicil, offte utherste wijlle so sie deß tho rechte ahm bundichsten unnd krefftigesten doen kan offte mach, haeren naesten erffgenhamen einen goldenn unnd eijnen sijlveren conniges daler, onder sijch (:so vielle der, offte wie die oick sijn mochte:) onder sijch tho deelen woermedde sie oick ganßlich affgemoedet sollen sijn, unnd giene wijdere gerechticheit van haeren guideren verwachtende sollen weeßen, dan kendt sie dieselve daermedde voer haer erffg

Demnha gaff unnd gjifft bavengemelte Jennichen, dorch gesachten haeren mombar bij maniere van testamente ijm rechten ahm bundigesten, Geeßken, haeres zaligen broders Johans Hillige holtes dochter haer huiß, hoff, unnd alinge wehr, kleijder klenodij, kettell, podt, rackte unnd inninge des huißes, voerts andere guideren woe ende woer dieselve gelegen unnd einenn nhaemen hebben mogen nijchtes daervan uthbescheiden

uthbescheiden, alle erfflich, omb dieselve t'keeren wenden unnd laethen waher haer lustet unnd believet, sonder bespieringe van jemande, [inder best] unnd datt omb haeres trouwen dienstes ahn haer beweeßen, unnd ferner t'doene verhapet in der bester forma

Die et consulibus quibus supra

Bruin Bruin vergundt die beslaghe op die alinge guider woe dieselve einen nhamen hebben mogen unnd tho verforschen sijnnen, Trijnen ten Hamme thobehorich nha Stadtrechte in der bester forma

Ahm 12 9bris

Henrich ten Hanenbergh

Reiner Huißkens Borgermeisteren

Bernde ten Woestenhove vergundt die beslage op waghen, peerde, ploech, rijnder
beeste voertz andere bewechliche unnd onbewechliche guider dorch zaligen Coerdt
Caelvinck achtergelaeten nha Stadtrechte in der bester forma

Ahm dagh unnd Borgermeisteren als baven

Deme weldigen Wilhelmen Huiß ten versoecke sijns E: vulmechtiger Henrichs
Mertenß vergundt die beslage, op die alinge guider (:nichtes darvan uthbescheiden:)
vanden zaligen rijchter Laurens Pijnninck achtergelaeten nha Stadtrechte in meliori
forma

16 9bris consulibus

Hen: Hanenbergh et Nic: Helmichs

Loco Rein: Huiskens

Bruin Bruinß vergundt die beslage op die alinge nhaegelaetene guider van zaligen
Herman Podt und sijn huißfr in der bester forma

75

.17. 9bris

Consulibus quibus heri

Jorrien Slechters vergundt die beslaghe op alsodaene penninge, als Thijes Mentinck
unnd sijn huißfr Coerde unnd Grieten sijner huißfr sampt Grieten
kijnderen wegen des gekofften huißes so sie itziger tijdt besijttende, noch schuldich
nha Stadtrechte in der bester forma

.19. 9bris

Reiner Huiskens

Claes Helmichs in stadt

Henrichs ten Hanenbergh Borgermeisteren

Aelken Volckerinck dorch Jacob Henrickß vann Detmarßchen haeren man unnd mombar geassisteert mett Henrich Kuiper haerer kijnderen mombar, bij zaligen Arendt Volckerinck getellet, Aelcken voer sijch, unnd medde als legitima tutrix haerer vorß kijnderen gaen uth unnd doen vertichniße erfflich, ewichlich, und onwedderloeßbar haer huiß, hoff unnd alinge wehr liggende ijn der straeten achter hett cloester tusschen Arendt van Wijerden unnd Egbert Enxinges huißeren, mett sijnen olden unnd nijen thobehoer unnd gerechticheit huidiges dages hebbende, voer frijgh onbekummert unnd onbesweert, uthgenommen gemeine borgerlicke lasten unnd stadtßdiensten

Tho behoeff Johans ten Nijenhuiß Alijths sijner huißfr unnd erffg, unnd bedancken hem guider vullenkommener bethalinge gelavende

-lavende derwegen den koperen sodaenen koep t'staenn unnd tho wahren, onder verbijnteniße, sijner alingen gegenwordigen und thokumpstigen guider nictes darvan uthbescheiden in meliori forma

Ahm 24 9bris

Reijner Huißkens

Henrick ten Hanenbergh

.Mr. Johannes ten Velthuiße unnd Hermeken sijn huißfr ghaen uth unnd doen vertichniße seeß dalers und ein oirt dalers ideren daler tho dertich stuvers current gereckent, jaerlixer renthenn op alle Philippi et Jacobi apostolorum dagh, achte dage daervoer offte daernha onverhaelt, uth haer huiß unnd alinge wehr, wesende datt hoeckhuiß van der Dorninger unnd Steijnporten tegens den putte ahn den kerckhoff, voerts uuith haeren alingen anderen so wall bewechliche als onbewechliche guideren gegenwordigh und thokumpstich nictes daervan uthbescheiden heerkommende van

die summa van eijn hundert dalers tstucke ten prijse als baveng so zalige Harbert
Harbertß unnd Lijse sijn eheliche huißfr als vorige eigeners unnd besijters des vorß
huißes van Thijes Speldemaeker voer etlichen jaeren opgenommen unnd
entfangenn, ende datt vorß huiß daermedde beswaert, ende woervoer Merricke die
nhaegelatene weduwe van zaligen Geerdt Kremers beßhertho borge gestaen, ende
vermitz dußen van sodaener borchloffte gefrijet, ende daervan entslagen worden,
unnd obg

76

.Mr. Johan ten Velthuiße unnd sijn huißfr wegen des vorß huißes koep, wedderup sijch
nhemmen, thoe behoeff der scholasteren, offte schoelmeisteren der scholen alhier
bijnnen Oldenzaell ijn der tijdt, bedankende also denn koperen guider bethalinge,
gelavende hem sulx t'staen unnd tho wahren

Tho mogen loeßen op alle vorß tijden, mett ein hundert dalers als vorß, so veerne alle
achterstendige pensiones, hijnder unnd schaede so wes daerup verlopen eerst all
unnd wall bethalt sijnnen, unnd die loeße eerst ein halff jaer thovorne gekundiget, in
meliori forma

26 9bris

Reijner Huißkens
Geerdt ter Bruggen ijn stadt
Henrichs ten Hanenbergh Borgermeisteren

Engelberten Kojtenbrouwer vergundt datt leste beslach op die samende
nhagelaetene guideren, van zaligen Laurens Pijnninck rijchter woe dieselve einen
nhaemen hebben moghen nha Stadtrechte in meliori forma

Plechelm Nijterts wordt geechnet ahn einen halven stuver Berndten Muller tho
behorich nha Stadtrechte

Geert ter Bruggen

Claes Helmichs Borgermeisteren

Reijner Huißkens als geweeßene olderman van onser l. frouwen gijlde wort geechnet
ahn einen doijt Arendten van Wijerden, noch ahn einen doijt Diederichen Clumper,
unnd ahn einen doijt Johannen Derickß thobehorende nha Stadtrechte

28. 9bris

Reijner Huißkens

Gerrit Smijdt loco

Hen: Hanenberges Borgermeisteren

Johan Alinck kranck van lijchame averst mechtich sijnes vestandes, bekendt bij sijnen
wahren worden ijn ehedes stadt, ende wijll daerup leeven unnd sterven datt
waerhaftich datt duße nhabenomte personen hem schuldich sijnnen, als folgett

Wolbert tho Leemßelo – 40 daler – 5 st

Buerrichter tho Lonnicker – 10 daler – 0

Wechman tho Lonnicker – 2 car. g – 0

Recker tho Lonnicker – ij – 1 ½ daler – offte vijftich velgen daervoer

Clijverick ijn Berchuißen – 15 daler – [5 st] unnd vijff schepel roggen, noch – i daler –
12 st hem daernhae gedaen

Hoffmeijer offte Hulst ijn Berchuisen – i daler

Wolßinck in Lutta – 0 – 35 st

Nijhuiß tho Dulder – 1 daler – 12 st

Herman Colmenschot tho Saeßfeldt – 0 – 15 st

De Wulff daerselvest – 0 – 11 st

Laßchhoff tho Vaelth – viff daler –

Geerdt Proffaes – dree daler – xi st

Werninckman tho Gamminckloe – 0 – xxij st unnd neghen spijnt boeckweijtens

Vastert ibidem – iiij schepell boeckweiten

Johan Bovinck unnd Aeltghen sijn huißfr mett haeren sonne Johan borger ende
borgersche geworden, ende heefft Johan sijne borgerlickien ehedt gedaen, secht, alle
drie frjgh tho sijn solle geeven acht g g, baven die rhoede straeten und leeren
emmer die eine helffte vant gelt voer Petri, und die ander daernhae op versoeck
Borge Berndt Muller

77

Ahm .30. 9bris

Reiner Huiskens

Hen: ten Hanenbergh Burgermeisteren

Gerritten Tonnißen vergundt ijn borger gemoethe t'bliven sijtten beß op
eerstkumpstigen paeßchen heefft trouwicheit ende gehoersamheit ahngelavet ende
sall geeven ende eerstes dages ijn behoeff der Schepenen bethalen – i goltg

.1a. Decembris

Reiner Huißkens

Henrick ten Hanenbergh Burgermeisteren

Henrichen Kuiper van Loßer vergundt die beslage op alsodaene penninge als Geerdt
van Almeloe unnd Trijne ten Hamme Berndten Wernekenß van Methelen schuldich
sinnen nha Stadtrechte in meliori forma

.3. Decembris

Lambert Kistenmaecker borge voer die huißfr van Henrick Jacobß Hoetmaecker,datt
sie op die Schepenen getadelt als dragen sij pijck op haeren man, op genaden unnd
[di] tot discretie der Burgermeisteren

Reiner Huiskens als olderman mett sampt sijnen Rhaetluiden van onser .l. vrouwen
gijde, werden bij gebreck van mobilen guideren, [wordt] geechnet ahn einen stücke
uth [den] einen poste des huißes van zaligen Lambert Boecker nha Stadtrechte

Jacohen Berndtß amptman vergundt die beslage op alsodane pachten als [Rein] Heer
Johan Heerinck, Reijner Huißkens, Frederich de Bever, Arnoldten Bloemen schuldich
van die hoge haer, nha Stadtrechte

Die et consulibus quibus supra

Everhardtien van Rijeßen vergundt datt leste beslach op die alinge [guider]
nhaegelaetene guider van zaligen Laurentz Pijnninck rijchter, nha Stadtrechte in
meliori forma

4 Decemb:

Geert ter Bruggen
Geerdt Helmichs Borgermeisteren

Bruin Bruinß vergundt datt leste beslach op die alinge guider van Trijne ten Hamme
woe dieselve einen nhaemen hebben mogen unde tho verrijßchen sijnnen nha
Stadtrechte in der bester forma

10 Decembris

Gerhardt ter Bruggen
Geerdt Helmichs Borgermeisteren

Deme geweldigen Wilhelmen Huiß ten versoecke sijnes .E. vulmechtigen Henrici
Mertenß vergundt datt leste beslach op die alinge guider nichtes daervan
uthbescheiden dorch den rijchter Laurentß Pijnninck .z. achtergelaeten nha
Stadtrechte in meliori forma

Die et consulibus quibus supra

Bernde ten Woestenhave vergundt datt leste beslach, op wagen, peerde, ploch ende rijnder beeste dorch Coerd Coerdt Caelvinck achtergelaeten nha Stadtrechte in der bester forma

.10. Decemb: Con: supscr.

Jorrien Slechters vergundt datt leste beslach op alsodaene penningen

Die et consulibus quibus supra

Heeze Oelen wordt geechnet ahn einen tijnnen leppell Grieten Schaeeps thobehorende nha Stadtrechte

Heer Johan van Rostick wordt geechnet ahn einen tijnen teller Berndten Kerckerinck thogehorich nhae stadtrechte

78

14 Decemb:

Gerhardt ter Bruggen

Geerdt Helmichs Borgermeisteren

Bruin Bruinß vergundt datt leste beslach op die alinge nhaegelaetene guider van zaligen Herman Podt unnd sijn huißfr nha Stadtrechte

.15. Decemb:

G. ter Bruggen,

G. Helmichs Borgermeisteren

Jorrien Slechters vergundt datt leste beslach op alsodaene penninge als Thijes
Mentink unnd sijn huißfr Coerde van Lobbeke? unnd Grieten sijner huißfr sampt
Grieten kijnderen wegen des gekofften huißes so sie itziger tijdt besittende noch
schuldich nha Stadtrechte

In der bester forma

.17. Decembris

Geerdt Helmichs

Geerdt ter Bruggen Borgermeisteren

Denn provisoren des hilligen geistes gasthuiß alhier bijnnen Oldenzaell vergundt die
beslage opt huiß hoff unnd alinge weher, voertz vijsscherie, andere landerie, unnd
alinge guideren alhier bijnnen der Stadt Oldenzaell, unnd derselvigen wigboldt
liggende, Rodolphen Bijtter thobehorende, nhae Stadtrechte in der bester forma

20 Decembris

Geerdt Helmichs

Geerdt ter Bruggen Borgermeisteren

Corneliß ten Middendorpe vergundt die beslage, opt huiß, hoff, spijker, und alinge
wehr, voertz andere so wall onbewechliche als bewechliche guideren, woe dieselve
einen nhaemen hebben moghen, niches daervan uthbescheiden, dorch zaligen
Herman Podt unnd sijn huißfr achtergelaeten in der bester forma

.30. 10bris

Geerdt Helmichs

Reijner Huißkens ijn stadt

Gerhardt ter Bruggen Borgermeisteren

Berndt Wernekens van Methelen doet aff alsodaene beslach als Henrick Kuiper tho Loßir hirbeforens gedaen op die penninge so Geert van Almeloe, unnd Trijne ten Hamme ehme Berndten vorß schuldich, ende datt onder die borchloffte van Johan Meijer, dewelche ahngelaevet tho vuldoen, all hett genne so vorß Henrick op hem voer dußen gerichte mett rechte sall kunnen wijnnen, in meliori forma

Ahm lesten 10bris

Geerdt Helmichs

Reijner Huißkens ijn stadt

Gerhardt ter Bruggen Borgermeisteren

Johan Kojitenbrouwer Herman uxor, gaenn uth unnd doen vertichniße dree dalers unnd einen halven oirt dalers, ideren daler tott dertich st current gereckent, jaerlixer renthe, op alle Martini Episcopi achte daghe daervoer offte daernha onverhaelt tho bethalen, waervan die eerste bethalinge sall sijn, op Martini anno 1605 uth haer helfft des huißes unnd weher, liggende ijn der Bijsschopinck straete, mett der einre zijdت ahn der dwerßstraeten tegens .Mr. Thimeans huiß aver, unnd mett der andere ahn Geerdt van Almeloes huiß, voertz uth haren alingen anderen so wall bewechlichen als onbewechlichen guider nichtes daervann uthbescheiden, tho behoeff Truicken unnd Stijneken Helmichs; gesusteren, unnd bedancken hem guider bethalinge, gelavende sulx tho staen unnd tho wahren, tho mogen loßen op alle

79

op alle vorß tijdenn mett vijfftich dalers als vorß, so veerne die loeße eerst ein halfff jaer thovorne opgesacht unnd alle hijnderstendige pension, sampt hijnder unnd schaede so weß der mißbethalinge halven, daerup erghaen eerst all unnd wall bethalt sijnen in meliori forma

Incipit Anno 1605

Ahm 14 Januarij

Claes Helmichs

Gerrit Smijdt Borgermeisteren

Lambert Loeßinck gijfft bij maniere van testamente, codicil, offte utherste wijlle, so hie des nha rechte ahm bundigesten unnd krefftigesten doen kan offte mach Lamberten Gronhaer Jennichen sijner huißfr unnd haeren erffg, sunder revocatie sijnen einen frijen eigenthobehorigen gaerden liggende bij der Bijsschopinck mollenn, mett der einre zijet ahn hoger avericheits landerie, die huidiges dages ijn gebruick hebbende, unnd mett der andere, ahn Claeß Nijterts gaerdenn, mitz deme uthdrucklichen bescheide, datt sie hem jaerlix ende alle jaer, op alle Gregorij papae, so lange hie lijvet unnd leevet, unnd nicht lenger, tott sijnes lijves onderholt, daeruth geeven sollen unnd wijllen, twee slechte dalers, dewelche nha sijnen doetlichen affganck oick medde doet sollen sijn, unnd daer nha, nicht wedder bethalt sollen werden, in meliori forma

.17. Januarij

Consulibus presentibus?

Sijnnen Herman Geerdinck unnd Lubbert Hampßinck mett die samende Borgermeisteren, unnd ahnwesende heeren vander gemiente veraccoerdeert, uth oirsaeken datt sie hierbeforens etwas van der Stadtgrunde offte voerwege ijn der Staeckenbecke; affgenommen, unnd affgegraven, und ahn haere gaerdens ahngelacht, unnd mett willigenn potten bepottet, also unnd der gestalt, dat gerortte Herman unnd Lubbert ejns daervan geeven, unnd voer eerstkumpstigen Cathed: Petri, wall bethalen sollen, ijn behoeff der Stadt thijen goltgulden, ende ijn behoeff der Schepenen unnd Marckmeijsteren voer den broke, ejne tonne guides anderhalf stuvers bijers, waervoer sie, oer huißfrouwe unnd erffg tott ewigen daghenn den ahnggegravenen grundt so wijeth als hie nhu bepottet ijs, unnd nijcht wijders, erfflich, ewichlich, unnd onwedderoeplich beholden sollen mogen, in meliori forma
Consulibus pro tempore Ger: Smijdt et Nic: Helmichs

18 Januarij

Claes Helmichs

Gerrit Smijdt Borgermeisteren

Albert Friese voer sijch ende medde ijn den nhaeme unnd van wegen sijner suster Aeltjen Vriesen constitueert ende maeket mechtich die Er: unnd frommen Anthoniß Nijtert, Frederich de Bever ende Joannen Hampśinck absentes tamque praesentis, coniuncum vel divisim, ijn sijnen unnd sijner susteren der constituenten nhame

80

nhaeme tho procederen ijn frundtschap edder mett rechte op die personen vander Edelen unnd Erentfesten Frederich vann Twijckeloe, ende Juffer Wijsa van Holte weduwe Craenhalß, voer dußen gerichte ende Schependomb der Stadt Oldenzaell oder allen anderen gerichtenn ende Schependommen ijn den lande van Twenthe, item to contesteren, haerer der constituenten behorliche termins daghen tho respicieren ende tho vertreeden, die saecke ahnhofangen t'mijddelen, ende tho endigen, tho wijnnenn edder tho verließen, mitt dero macht, eenen offte meer procuratoren oder procuratores t'mogen substitueren ende stellen, ende ferner coniuncum vel divisim tho mogen doen ende laeten datt constituenten selvest ijn eigener persoen tegenwordich sijnde, doen unnd laeten solden moghen offte kunnen, gelavende sulx tho ratificeren ende t'achterfolgen sonder weddersprekent, ende die constitutos dußer saecke halven schadeloes tho wijllen holden, onder verbijnteniße alle haerer guider, in meliori forma als ein generael constitutie nha recht soll behoeren

Ahm .19.den Januarij

Gerrit Smijdt

Claes Helmichs Borgermeisteren

Berndt Schulten kranck van lijchame averst mechtich sijnes verstandes, gijfft bij maniere van testamente, codicil offte utherste wijlle so hie des nha rechte ahm bundichsten unnd krefftigsten

krefftigsten doen kann offte mach, Fenne sijner ehelichen huißfr, all hett gelt, golt sijlver gemuntet unnd ongemuntet, [lijnnen] voerts lijnen tijnnen, wullen, kettel, potte unnd alle ander rackte unnd inninge des huißes, woe sulx einen nhaemen hebbenn mach, nichthes daervan uthbescheiden, weß op sijen sterffdach ijn sijnen huiße befunden soll werden, omb dattselve nhae sijner doedt erfflich tho beholden, t'keeren wenden, laethen, ende t'vergeeven, waer haer lusten unnd gelieven soll, mitz den bescheide datt sie Fenne, sijnenn naesten erffg einen offte mehr, eijns, daervan uthkeeren unnd geeven soll einen enckeden golden gulden, unnd eijnen sijlveren konninges daler, kennende sie daermedde voer erffg, ende woermedde sie tott ewigen dagen van sijnen nhalatenden guideren affgesoenet sollen sijn unnd blijven

Item secht unnd bekendt vorg Berndt Schulten van sijnen hoffhoerigen guiderenn hierbeforens voer etlicher tijdt, voer den hoffrichter Johan Krop, gedisponeert tho hebben, woer bij hie alnoch wijll persisteren, unnd persisteert mitz dußen

Item bekendt unnd secht noch vorß testator Berndt Schulten, datt Berndt Woelderinck unnd sijn huißfr ehme schuldich geworden, heerkommende van secker koeweijden twijntich slechte dalers, die hie Woelderinck vorß, belaevet hadde, tho willen bethalen

81

bethalen, van sijnent wegen, ahn Otten Lubbertß unnd sijn huißfr, daer voer alßnoch, sulcke bethalinge nicht geschienn mochte sijn, sij Berndt Wolderinck unnd sijn huißfr, ehme Schulten testatori, und sijner huißfr dieselven noch schuldich, waerentegens sie, Otten unnd sijner huißfr wedder bethalen sollen moethen, ende wijll hirup leeven unnd sterven datt sulx waerhaftich in meliori forma

24 Januarij

Gerrit Smijdt

Claes Helmichs Borgermeisteren

Henrick Flaeckeßbecke unnd Geese sijn eheliche huißfr, laeven gerichtlich mett
gedaener handttastinge ahn, bijnnen jaers nha data dußes, tho bethalen ahn handen
Geerdes ter Westrick, unnd Geertkens, sijner huißfr offte haerer twijer erffg, die
summe van soeventhien dalers, ideren daler tho dertich stuvers current gerekent,
dewelcke sie hem bekennen schuldich tho sijne van seckeren roggen, van sie op den
lande gekofft, unde bij gebreck van sodaener bethalinge, sollen vorß Geerdt, unnd
Geertken, offte ijn gebreck haerer haer erffg, guide foge unnd macht hebben sijch
ahn baveng Flaeckeßbeckens unnd sijner huißfr huiß staende bij hett cloester, offte
anderen gereeden guideren, woe ende waer dieselen tho bekommien, thott der
creditoren koer, mogen verhaelen unnd daervan bethalt maeckenn mett reale
executie, in meliori forma

Anno 1605

Ahm lesten Januarij

Henrick ten Haenenberch

Reijnt Huißkens Borgermeisteren

Erschennen Asswerus à Twickeloe, Joannes Heerinck canonici Aldenzalensis,
Fridericus d'Bever hoeder der Lutter Marcke, Johan Varwijck holt unnd buijrrichter,
Johan ten Duvelßhave, und Geerdt ten Velde buijren ijn Lutta, neffens Johan ten
Duvelßhave borgeren deser Stadt Oldenzaell, uuith nhaemen, unnd van wegen der
gemeijner Lutter buijren, ter presentie Johans Krop hoffmeijers, unnd Gerhardts
Brandt als ahnwalden respective des doctoris Hoeffslach unnd Hans Joachimßen, als
oick ijn gegenwordicheit Plechem Nijterts Thonißsonne, presenterende, unnd
avertellende, die summa van twee hundert achtien daelers – xxijj st dewelcke die
gemeene Luter buijren sampt hairen gewordenen borgen Gerhardo Benninck unnd
sijn huißfr ehrmaels unnd nae der tijdt D. Anthonio Hoeffslach onder anderen

schuldich geworden nha luidt eenes breeves, durch die Stadt unnd Rijchter van Oldenzall versiegelt, unnd dewile dan hierbeforens die veraccordeerde achterstendige pensionen sampt etliche penningen ter hoefftsummen erlacht, unnd mijtt gegenwordige penningen der originel brieff gedempet, unnd wijdere vorderunge desfals vande Lutter buijren affgenhommen ijs, offte tenn mijnnesten

82

mijnnesten behoirt te caſeren, aver welckerer pennongen ontfanck tusschen vorg Crop unnd Brandt in qualite als vorg questie voer U.E. Wißheiden erwaſen unnd ahngehoirt ijs, soe protesteren opg erffg unnd buijren der Lutter Marcke henferner nhae data van deesen gheen renthe, offte schaede wegen sulcker verschrijvinge op heur personen offte borgen te willen verwachten, blijvende nochtans oirbodich jegens behoirliche restitutie offte caſatie des originelen brieffs, ende genochsame quidtscheldonge die pennongen te willen erleggen ahn handen des doctoris sijns volmachtigen offte Hanß Jochimß arrestantis dewelcke bij erkenniße unnd bevell van U.E.W. ahm negstenn daertho berechticht tsijn bevonden unnd genochsame quitonge daer van te kunnen gevenn erachtet kunnen werden, van wijderen kosten unnd schaeden protesterende, unnd leggen tott sulcken fine ijn sijtenden gerichte soedane vorg twee hondert achtien daler xxijj st ijnn handen unnd bewaerßom Reints Huißkens Borgermeister ijn der tijdt deser Stadt Oldensall, mitt believen der ahnwesenden Schepenen, Henrichs ten Haenenberch, Gerhardts Smijdt, und Gerharts Helmichs

Eodem die

Eodem die et anno, praesentibus quibus supra

Quiteren die voerschreven erffgenhamen unnd buijren Aßwerus à Twickelo, Joannes Heerinck canonici, Fridericus d'Bever hoeder, Johan Varwijck holt ende buijrichter, Johan Duijvelhoff, unnd Geerdt ten Velde buijren voer sijck unnd van wegen der semplicken erffg unnd buijren der Lutter Marcke Johan ten Duvelßhave borgeren deßer Stadt Oldensell van sodaenige drije hundert daler und daer van verschennene

pensionen als gemelter Duvelßhoff wegen des veroirsaeckeden vuhrs, und
verbranden holtes durch secker verdrach den guidtheeren unnd buijren der Lutter
Marcke schuldich geweesen ijs, in meliori forma

Ahm .4. Februarij

Henrick ten Haenenberch
Reijner Huißkens Borgermeisteren

Michaeli van Stein borgeren der Stadt Zwolle vergundt die beslage op die
nhaegelaetene guider van zaligen Laurens Pijnninck rijchter

.8.ua Februarij

.H. ten Haenenbergh
.R. Huißkens Borgermeisteren

Merricken Kreemers vergundt die beslage op alsodaene penninge als Edo Willemß
.M. Joanni Velthusio schuldich, in meliori forma nha Stadtrecchte

Op den .9.

83

Op den .9.den Februarij

Henrick ten Hanenbergh
R. Huißkens Borgermeisteren

Frans Averbecke zaligen Bertholdes sonne gaet uth unnd doet vertichniße, erfflich,
ewichlich, unnd onwedderloeßbaer, van alsodaenen stucke bowlandes liggende op
den Klijesch tusschn des heeren pravestes, unnd sijnes Franß suster Aelkens lande,
voer vrijgh onbekummert, unnd onbesweert mett sijnen olden unnd nijen thobehoer,

unnd gerechticheiden, als hem datt selve van sijnen .l. godtsaligen olderen
ahngeervet unnd ahngestorven ijs, tho behoeff Johans van Steede genompt Roese
unnd sijnen erffg, unnd bedancket hem guider vullenkommener bethalinge,
gelavende sulx t'staen ende t'waeren in der bester forma

.13a. Februarij

Henrick ten Haenenbergh
Geerdt ter Bruggen ijn stadt
.R. Huißkens Borgermeisteren

Wilhelm van Randen Kunera sijn huißfrouwe gaen uth unnd doen vertichniße
soevendenhalven daler, ider daler tho .30. st current gereckent, jaerlixer renthen, op
alle vastelavendt, offte sondagh quinquagesima genant, achte dage daervoer offte
daernhae onverhaelt, woervan die eerste bethalinge soll verschijnen op vastelavendt
ijm jaere seeßthienhundert und seße uth haer huiß unnd alinge weher wesende ein
hoeckhuiß liggende tegens zaligen Johans van Delden huiß aver die straete mett der
einre, unnd ahn Engelbert Pijnninges bowhuiß mett der andere zijden, [tho behoef]
voerts uth haere

uth haere alinge andere so wall bewechliche unnd onbewechliche guideren,
jegenwordich unnd thokumpstich nictes daervann uthbescheiden, tho behoeff
Gerhardt Helmichs Derickßjen sijner huißfr unnd erffg unnd bedancken hem guider
bethalinge, gelaevende derwegen sodaene [pension] jaerlike pension tstaen unnd tho
wahren naet behoren, tho mogen # loeßen op alle vorß tijden mett eijn hundert
dalers als vorß so veerne die eine den anderen denn welcken sulx eerst believen
mochte die loeße eerst ein halff jaer thovorne opgesacht, unnd alle hijnderstendige
pensiones hijnder unnd schaede eerst all unnd wall bethalt sijnnen, als verkoperen
vorß sijch selvest mett der vorß loeße eigentlich unnd vrijghwillich verwijlkoert hebben
unnd verwijlkoren mitz dußen in der bester forma
unnd sollen moethen

14 Februarij

Henrick ten Haenenbergh
Reijner Huißkens Borgermeisteren

Plechelman Nijterts vergundt die beslage op alsodaen laecken als bij .M. Derick
Wijnens berustende Jan Twenthaler nhu op die Calthar wonnende thobehorende, nhae
Stadtrechte

Noch vorß Plechelman, vergundt die beslage op die kleijder, kleijnodij unnd andere
guiderenn woe deselve einen nhaemen hebben mogen, soe bij Arendt Hemmerts
berustende, unnd Geerdten van Homborgh unnd sijner huißfr thobehorende nha
Stadtrechte

84

.21. Februarij

Claes Helmichs
Gerhardt ter Bruggen Borgermeisteren

Thijman van Tongeren constitueret unnd maecket vulmechtigh den Erentfesten Erb:
unnd frommen Gerhardtens Schulten sijnen .l. ohem, omb die nhaegelaetene
guiderenn van sijn .l. zalige moder; so hem ennigh sijns ahngeervet unnd
ahngestovenn, tho verwalten, ende ijn sijnen nhaeme, unnd vann sijnent wegen, mett
frundtschap, edder mett rechte ijnthomaenen, ophoboeren ende tho entfangenn van
den ontfanck tho quiteren, unnd genochsame quitantie daervan tho geeven, unnd
ferner ijn dußer saecke tho handelen, doenn unnd laethen all hett genne, die
constituens aldar selvest present sijnde, handelen, doen, unnd laeten solde konnen
offte mogen, cum potestate substituendi unum vel plures procuratorem vel
procuratores, mitz datt obg constitutus thott allen tijden des versocht sijnde,
behoirliche reckeninge unnd reliqua doen soll, gelavende voer steede,vast, unnd van
weerden tho holden, all hett genne dorch gerortten constitutem, unnd deßelven

substituerten gehandelt unnd gedaen sall werden ijn dußer saecke, mitz
schadeloeßholdinge

(volgend blad ontbreekt)

Edo Willemesen, spreckt an Mr. Joens Hampsinck voer hondert twintich kejsers gl.
Brabants gelt, [{?}] van weegen sijn beijde soens Johan ende Christoffer, op haeren
begeerte, in haer uuiterste extremiteit, ende noet, in gereeden gelde, voergestreckt
ende tot [haer] vervolginghe van haer studium, [gelent, inholt] bij cleegeren oem
Johan Hollandt, haerluiden gelent inholt [twee] drie verscheiden obligatien, die eene
van dato den .8. December 1603 holdende van twintich carolus gl. dorch Joens
Hampsinck canonicus beclagten sonne, die andere van dato den 24 Aprilis 1604
sprekende van tijn gl. brabanti gelt ende die derde van dato den 5 Augusti 1604
beijde bij sijn sonne Christoffer Hampsinck gegeven, daerbij sij haer vorschreeven, dat
dieselve gelende penninghen [{?}] soe haer aldaer in wisselinghe gedaen, daetelick
bij haer vader? opsicht der obligatien, an handen deeses cleegeren solden voldaen
ende betaelt worden, in maniere als haer vaeder gegenwoerdighen beclachten sulcken
penninghen te moegen opneemen, bij sijn brieven versocht, ende sich, an Johan
Hollandt, bij sijns Mrr. Joens Hampsinges besloeten missive, de dato vanden .3. Junij
1604 stilo veteri bij gueden eheren, trouwen, ende geloeve beloefft, die gemaekede
conditien van betaelinghe daetelick, soe balde hij bescheitt solde becommen hebben,
vor? te kommen, wijder inholt der obligatien, ende brieve hier bij originalicken
vertoent, versoeckende derhalven, op sulcken avergesatten penningen, eenen
pender, tot sijn betaelinghe toe, mit erstaedinghe van allen costen, ende schaeden,
bij gebreck van betaelinge hierbij gehadt, ende geleeden verwachtende hierop
rechtelick erkent